

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

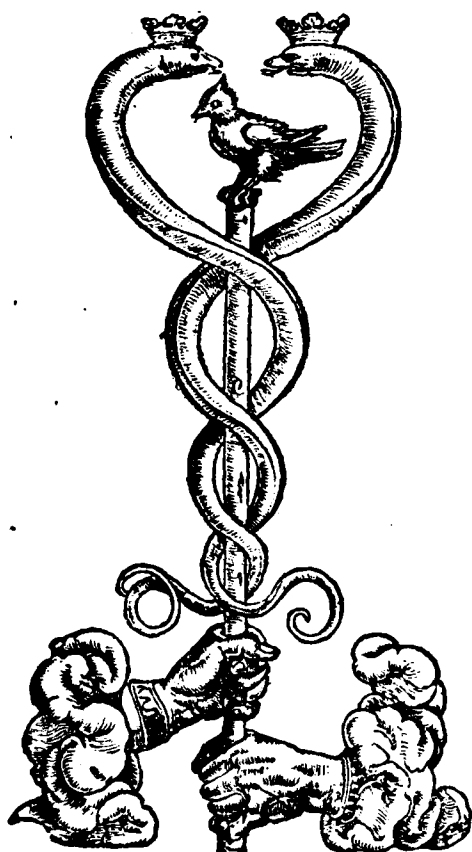
Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

FLAVII IOSEPHI, PATRIA HIEROSOLY-
mitani, religione Iudæi, inter Græcos historiographos, cum
primis facundi, opera quædam RVFFINO præby-
tero interprete, in quibus post ultimam aliorum
æditionem, loca nec pauca; nec omnino le-
uis momenti ex uetustissimorum co-
dicum collatione restituta
comperies lector.

Catalogum operum, indicabit proxima pagella.

Contra

Josephus

BASILEAE APVD IO. FROBENIVM.
ANNO M. D. XXIIII.
MENSE SEPTEMBRI.

Ἀρχαιολογία ἡ Ἰουδαϊκὴ, id est, de antiquitatibus Iudæorum. Lib. xx.

πολεμὸς Ἰουδαϊκός, id est, de bello Iudaico. Lib. vii.

Ἀρχαιότητος, id est, de antiquitatibus contra Appionem grammaticum Alexandrinum.

περὶ τῆς ἀντοκράτορος λογισμῶς, id est, de Imperatrice ratione, quo libro tradit mortem septem fratrum Machabæorum & matris.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF CHICAGO
1800 EAST 5TH AVENUE
CHICAGO, ILL. 60607

Ecceueram Iosephum inter historiographos non infimi nominis, in publicam studiosorum utilitatem aliquāto quā hactenus fuit emendatorem, ornatoremq; dare in lucem: eiusq; rei iam spem praebeamus aedito ueluti chirographo, sed alius anteuertit, cuius industriā adeo nō damnamus, utcunq; damnosam nobis, ut uehementer etiā gaudeamus hanc commoditatem studiosorum rebus accessisse. Quum enim is autor haberetur prodigiose deprauatus, is qui nos anteuertit, non pauca loca sanè feliciter restituit: Verum ut nos publicam studiosorum utilitatem praefereutes nostris priuatis commodis, nō inuidemus ijs qui quod destinaueramus occuparunt, ita par est, ut illi uicissim nostrā industriam boni consulant: si nos nō aemulatione, quam nescit cādor animi nostri, sed fidem nostram quam pridem lectori obstrinximus liberare cupientes, utilitatem ab alijs datam, nostro studio cumulamur. Nō enim per nos decedit priori sua laus, sed publicis studijs multum utilitatis accedit. Sic enim deprauatus erat Iosephus, ut Augiæ stabulum diceret exhaustiū, cui labori non unus sufficeret Hercules. Demiror autem istorum impudentiam, qui sic temere cōtaminant magnos autores, addentes, detrahentes, inuertentes, mutātes scripturam, utcunq; uisum fuerit, quasi non magna religio debeat excellentium uirorum monumētis. Multa enim sic crāt immutata, ut res ipsa declararet id nō accidisse casu, sed data opera factum, ab sciolo quopiam. Huius rei proferam ex multis exemplum unum. Aeditio quam nuper nobis dedit Colonia Agrippina, sic habebat in fine libri, τῆς ἀρχαιολογίας secūdi. Postea uero armis Aegyptiorum per fluctus & uiolentiam uentorū allatis exercitijs Hebræorū, Moyses & hoc arbitratu dei permissione factum cū exeunt colligētes hāc, & his Hebræorum muniens exercitum duxit eos per desertum, illic immolaturus deo, & pro salute &c. Cæterū uetus exemplar quod nos in plerisq; sequuti sumus, sic habebat. Postea uero armis Aegyptiorum per fluctus uolentia uentorum allatis exercitui Hebræorum, Moyses & hoc arbitratu dei permissione factū, ut neq; armis egerent, hāc exijt colligēs, Hebræosq; his muniēs, duxit eos per desertū ad mōtem Sina, illic immolaturus &c. Quāq; autē Ruffinus interpres non admodum tenax est castimoniae Romani sermonis, & nequaquā referens eloquētiā eius quem uertit, tamen quædam admixta comperio tam barbara, ut Ruffino tribui non possint. Huius quoq; rei si gustum requiris lib. 19. pag. 556. sic erat scriptum: Primum Germanis est agnita. Erant enim armigeri, æqui uocum gētis suæ Celticæ, habentes tacinā, quorū patriæ mos est importabili uti furore: sicut Hispanis aut cæteris Barbaris, eo quod omnes eiusmodi homines ratione minore sint corporisq; robusti, & impetu primo, quibuscunq; congressi hostibus præualentes, cum nō haberent uirtutis discretionem pro utilitate cūctorum. Hæc nōnne σολοικότερα sunt, quā ut à Ruffino scripta uideantur: uix Epiphānio digna, qui fuit Ruffino longe deterior interpres. Atq; huiusmodi tam multa occurrunt, ut mihi suboriatu suspitio, quosdam suos pannos alieno operi intertexuisse, aut hanc interpretationem non esse Ruffini, aut si est Ruffini, non esse illius cui certamen fuit cum Hieronymo, præsertim cum Gennadius diligenter & cū fauore Ruffini scripta recensens, huius trāslationis nullam omnino faciat mētionem. Iam longū sit recensere quæ

AD LECTOREM EPISTOLA.

loca sint à nobis restituta. Comperiet esse non pauca si cui uacabit cōferre. Tamen unum atque alterum exempli gratia proferam. In præfatione librorum antiquitatum Iudaicarum, pro aperire, restituiamus, apparere, & paulo post, propriā non adiecimus, uolūtatem. lib. 6. cap. 2. pro deposito populo, reposuimus, disposito populo. eodē cap. pro secūdo in anno, restituiamus, semel in anno. Item cap. 4. pro remeare, remanere. Lib. 7. cap. 2. pro cōuiujs opulētissimis signatis, correximus, saginatis. Lib. 8. ca. 3. pro diuersis hostiarū cælaturis, mutauimus, diuersis historiarum cælaturis. Cap. 7. pro equos & onagros mulas, emendauimus, onerigeras mulas. Rursum ca. 13. pro paululū, reposuimus, pabulū, qua quidē in dictione frequenter peccatū erat. Lib. 9. ca. 4. pro obseruātes, obserantes. ca. 11. pro proceras & innumeraabiles, reposuimus, proceras & inuincibiles. Lib. 10. cap. 1. pro ab illo disinere, restituiamus bello desinere. Lib. 11. ca. 6. pro prudētibus uolens ostēdere, emēdauimus, prudentibus u. o. Lib. 12. pro una nos spe, restituiamus, uana spe. Lib. 13. cap. 8. pro rebus Syriæ, correximus, regibus Syriæ. Itē ca. 22. pro uis eripere, uis erigere. Li. 14. ca. 18. pro principatu cinctos, emendauimus, præire cunctos. Lib. 16. ca. 1. pro fictis dijs offerunt, restituiamus, festis diebus offerunt. Atque ibidem, pro gens, genus. Lib. 17. ca. 6. pro accusatiōibus primis adibilē, ex uetusto exēplari restituiamus, plurimis odibilē. ca. 9. pro iaculari, reposuimus, iugulari. cap. 11. pro memoratū, proferrent, reposuimus, memoratū testamētum proferret. cap. 13. addidimus hæc uerba quæ deerāt, q̄ illud quod posteriore tempore factū est. ca. eodē, pro cūcto scelere, reposuimus, cū tanto scelere. Item lib. 19. cap. 1. pro quæ cogitabantur, reposuimus quæ cōtingebant. Rursum belli Iudaici lib. 1. ca. 17. pro: Quos Cæsar uinxit, pater constituit, restituiamus, quos Cæsar iunxit, pater instituit. Lib. 2. ca. 12. pro bipertitā regionem, reposuimus, per totā regionē. Lib. 3. ca. 14. pro deniq; particula, restituiamus, dei particula. ca. eodē, pro nequa q̄ dominos, ne q̄ dominos. Lib. 7. ca. 6. pro una cū, uacuū. ca. 9. pro daturōs, reposuimus, duraturos. ca. 13. pro incerte, reposuimus, in Cestiū. ca. 14. pro Quūq; quod diceret nihil saperet, reposuimus: Cumq; ibi quod diceret non haberet. Verum ne ego ineptus qui hæc persequar, quorum non est numerus, itaq; desinā, ne lectori tædium pariam. In nominibus personarum, atq; in numeris incredibilē comperi dissonantiam. Quid multis: sic deprauatus est hic scriptor, ut nisi ad fidem Græcorū codicū, non possit ad plenū restitui. Nos certe quod licuit præstitimus, neq; pœnitendā opinor utilitatem attulimus: gratulaturi, si quis hac etiā maiorem adiecerit. Vbi nobis contigerit Græci codicis copia, cumulatius tuo uoto satisfaciemus optime lector. Interim quod damus eo candore accipe, quē promeretur apud bonos & gratos uiros is, qui sedulo, noctes diesq; defudat promouēdis bonis studijs: cuiq; prior est ratio cōmunis omnium utilitatis, q̄ priuati lucri. Id quanq; in mei ordinis hominibus non cuius uidebitur probabile, tamen esse uerū quod dico, testabuntur, qui me domestice norunt. Nos inuidemus nemini, neq; cuiq; suum quæstum præripere studemus. Quod si quis mihi uelit esse quod iuxta Hæsiodum figulo figulus: certet benefactis, & applaudemus etiam uictori. Bene uale. Ex ædibus nostris Basilæ. ANNO M. D. x x i i i i. i i i. Calend. Augusti.

INDEX EO

R V M, Q V A E T O T O H O C
opere continentur.

Aron frater Moſis	55
Aaron quomodo ſacerdotiũ ſuſceperit	77
Aaron uirga frondẽte ſacerdo tio dignus noſcitur	94
Aarõ mortuo ſucceſſit Eleazarus filius	95
Abarim mons	115
Abſſarus ſacrorũ uſorum cuſtos	305
Abbreviatur uita hominum	14
Abdagades dux	542
Abdemonis filius ſolutor quarundã quæ/ ſtionum	230
Abdenago Azarias ſocius Daniëlis	296
Abdias & Achab Heliam quærentes	247
Abdicantur alienigenæ Leuitarũ & ſacer/ dotum uxores	315
Abdimus Tyrius	238
Abdoilus	310
Abdon Iſraëlitarum princeps	138
Abel occiſus à Cain fratre	5
Abela locus ad Iordanem	116
Abela patria Helifai prophetæ	249
Abelmachia ciuitas	207
Abennerigus rex	574
Aber martyr Machabæus	863
Abia filius Samuelis	149
Abia mater Ezechia	277
Abias filius Roboam	198
Abias patris ſucceſſor in regno	240
Abia oratio ad exercitũ Hieroboam	242
Abia uictoria	243
Abia mortuo ſuccedit Aſa	243
Abias rex Arabia	577
Abiathar filius Dauid	183
Abiathar filius Abimelech.	170
Abiathar traducit Saul tyrannidis	178
Abiathar pontifex	179. 191
Abiathar ſuffragatus Adonia ad regnum aſpiranti	213
Abiathar ſacerdotio priuatur	218
Abida filius Madian	22
Abiezer ſacerdos	146
Abigail uxor Nabal, poſtea Dauid nupta	174
Abigea ſoror Dauid	202
Abihel auus Saul	158
Abila ciuitas quæ & Abela	164

Abimahel filius lectan	13
Abimatadocus filius Nabuchodon.	299
Abimelech rex, riualis Abrahæ	19
Abimelech cũ Iſaac amicitiam inſit	24
Abimelech filius Gedeonis fratricida	135
Abimelech occiſus	137
Abimen filius Roboam	241
Abinadas gener Salomonis	220
Abirom de tribu Ruben	90
Abirom & Dathan uiui abſorpti	93
Abifade collis	779. 785
Abifag aduleſcentula corpus Dauid ſenio frigidum calefecit	212
Abifai filius Saruia	174. 182
Abifai uictoria de Idumæis	191
Abifai conuiciantem Semei interficere uo lens, prohibetur à Dauid	200
Abifai refragatur Semei ueniam precanti à Dauid	205
Abifai regẽ Dauid à morte protexit	208
Abifai nongẽtos uno die ſolus occidit	209
Abiud filius Aaron	77
Abiud igne concrematus	79
Abner filius Ner cognatus Saul	151. 181
Abner contra Ioab bella parat	182
Abner deficit ab Iſboſeth ad Dauid	183
Abner hortatur populũ ad defectionẽ	183
Abner à Ioab occiſus, à Dauid lugetur	184
Abora oppidum	389
Aboracus oppidum	378
Abraham apud Græcos Abrahamus	12
Abraham decimus à Noë	14
Abraham quando genitus	14
Abrahæ genealogia, uirtus, proſectio, eru/ ditio, & cætera. fol. 14. 15. 16. & deinceps	22
Abran ciuitas	183
Abſalom filius Dauid	197
Abſalom ſororis inceſtum ulciſci niſus	eodem
Abſalom fugit in Geſſur	198
Abſalom reuocatur à patre	eodem
Abſalom pulcherrimus & caſarie, miran/ dus	eodem
Abſalom ſegetem Ioab incendit, & contra patrem conſpirat	198
Abſalom concubinas patris uiolat	200
Abſalom ex arbore pēdēs confoditur	203
Abſalom ſtatua	203
Abſalom ſocer & patruus Ariſtobuli ſecũ/ di à Romanis captus	397
Abſamon occiſus	690
Abſanis princeps Iſraëlitarum	138
Abuma ciuitas	287
Acanthaulon loci nomen	774

INDEX

Aacenchies regina	860	Aacohin oppidum	868
Accaron ciuitas Palaestinae	127	Acra collis	785
Accaron capta à Chananais	431	Acrabata ciuitas	708
Accusatores Daniélis obijciunt leonibus	302	Acratheus eunuchus	526
Accusatio turbatorum libertatis, Iudaeis à Romanis concessa	457	Actipos ciuitas	123
Achab filius Amarin succedit patri in regno	246	Acusilaus Argiuius	854
Achab increpat ⁹ idololatriam ab Helia	246	Ada uxor Esau, filia Elomis	24.32
Achab contristatus super ira dei, quam contraxerat per mortem Naboth, poenitentiam agit	250	Adadus filius Ismaelis	20
Achab Syros superauit	251	Adadus rex Damasci & Syriae uictus à Dauid	190
Achab Adadum inimicum insipienter recipit	252	Adadus filius Adadi regis Syriae bella mouet contra Achab	250
Achab pugnaturus consulit suos prophetas	253	Adadus ab Achab uictus recipitur in gratiam	252
Achab à pseudopropheta persuasus contra Syros bella iterum mouet	254	Adadus inimicus iterum factus uincit Achab	254
Achab sagitta in pulmone configitur	255	Adadus qui & Adher Helisaeo insidiatus contra Ioram bella parat	260
Achab succedit Ochozias filius	255	Adam interpretatur rubeus	4
Achamus princeps Samariae	254	Adam prauaricationis mulctatus	5
Achar furti reus occiditur	119	Adam omnium rerum exterminationem praedixit	7
Achas martyr Machabeus	904	Adam uiuit annos 930.	8
Achaz rex Hierosolymorum	276	Adan sagitta confixit Achab regem	255
Achaz à Phaceia uictus	276	Adad Idumaeus contra regnum Salomonis nisus	235
Achaz mortuo succedit Ezechias	277	Adar undecimus mensis Hebraeorum	116.312
Achelamas uxor Amasiae, mater Oziae	274	Adara filius regis Thou	190
Achias sacerdos	156	Adasa uicus	597
Achie prophetia ad Hieroboam	236.242	Adasis uicus	558
Achil pater Iosaphat	191	Adbeelus filius Ismaelis	20
Achimaas filius Sadoch minister Dauid patri succedit in pontificatu	192.03.293	Adda praefectus equitum in Hierosol.	316
Achimas filius Berezel	206	Addan filius Asahel rex Syrorum, quem Biblia Benadab uocant	271
Achimae pater Iesobos	209	Adher moriturum praedixit Helisaeus	263
Achimelech sacerdos	168	Adida uicus	588
Achimelech responsio ad Saul	169	Adissa ciuitas	593
Achimelech occisus à Doeck	170	Adonai interpretatur dominus	126
Achimelech Gethaeus	174	Adonias filius Dauid	183
Achanomij consiliu ad Elidram de abdicatione alienis uxoribus	314	Adonias ambit regnum praeparato conuiuio	212.213
Achinadab gener Salomes & militiae princeps	220	Adonias turbatus Salomone regnum adepto	214
Achinoe uxor Dauid	174	Adonias ueniam precatus	214
Achis rex Geth	168	Adonias sibi Abilag uxorem cupiens occiditur	218
Achis parat bellum contra Hebraeos	176	Adonizebecho regi Bezechinorum manus & pedes praecisi	126
Achisamach pater Oholiab	70	Adoreon ciuitas	598
Achitob sacerdos	157	Adrazarus rex Sophene debellatus à Dauid	190
Achitobi filius Asophi	218	Adrazarus rex Syrorum cum Ammonitis uictus	193
Achitophel consiliarius Dauid defecit ad Absalom	199		
Achitophel se suspendit	202		
Aciabus Herodem seipsum interficere conuincit, ab impietate abstinuit	496		
Aciabus contra Iudaeam nisus	659		

Adura

I N D E X.

Adurā ciuitas à Roboam structa	239	Afferema ciuitas	269
Aduram filius lectam	13	Africa olim Phuti dicta	12
Aduram praefectus tributōrū Dauid	208	Agag rex Amalechitarum	159
Aduram procurator operariorum templi Salomonis institutus	222	Agag moritur in Galgalis	160
Aduram lapidatur	237	Agar ancilla concepit ex Abraham & perit Ismael	17
Aduētus ortygiarū ad Hebr. in deserto	65	Agar contempsit Saram	eodem
Aduentus coturnicū ad Israēlitas	86	Agar oblegata cum puero	20
Adulterium non faciendū	84	Agatharchides historiographus	867
Aedificium regia Salomonis	229	Ager Nabuthei	165
Aedificatio noui tēpli Hierosolymit.	452	Agelilaus	854
Aedificatio noui tēpli in Aegypto	365	Aggarī populi	318
Aedificatio, & descriptio tēpli Salom.	221	Aggeus propheta	311
Aegyptij olim Mersei dicti siue Mesrei	12	Agith uxor Dauid	183
Aegyptiorum uesania circa mulieres	15	Agla uxor Dauid	eodem
Aegyptij legibus discordes	15	Agme famula Iuliae Augusti coniugis	491
Aegyptus laudatur	685	Agrippa maior.	
Aegyptus hubertuosa prouincia	24	Agrippa filius Aristobuli quarti	669
Aegypto fames prænunciata	39	Agrippa Romae suarū rerū prodīgus Hierosolymam redit aris alieni cōflator	525
Aegypto praeficitur Ioseph	39	Agrippa ob aēs alienū Tiberio inuifus, iterum tamen amicus factus	527
Aegyptijs fames inualefcit	47	Agrippa accusat cōiūciū in uincula	530.669
Aegyptij qntā frugū partē soluūt regib⁹	47	Agrip. ē uinculis solutus fit tetrarcha	533.669
Aegyptiorū odiū in Hebraeos origo	48	Agrippa accusat Herodē quartū	535
Aegyptiorum bellū cōtra Aethiopes	51.52	Agri. cōiūciū Caio Caligulae preparatū	538
Aegyptiorū dux Moyses factus	52	Agrippa impetrat à Caligula, ne Iudaei suis erigendis molestentur	539
Aegyptiorum regi Moyses locutus pro dimittendo populo	56	Agrippae calliditas ad Senatū Rom.	564
Aegyptiorum pessimae passiones	56	Agrippae nauigatio in Iudaeam	566
Aegyptiorum insecutio post Israël	59	Agrippae aerea catena in templo suspensa quid significet	567
Aegyptiorum reges usq; ad socerum Salomonis Pharaones dicti	231	Agrippa Iudaeos ab iniuria Doritarum aliterit, & sacerdotes instituit	568
Aegyptus sub Ptolemæo Sotere	329	Agrippae inimicitia cum Marso	570
Aegypti limites	767	Agrippa omine bubonis mortem sibi praesciuit	571
Aegyptius quidam propheta uelut populi seductor occisus	584	Agrippae proles, cui etiam mortuo contumelia est illata	572
Aemilius Regulus autor cōspirationis aduersum Caligulam	548	Agrippa secundus.	
Aenigmata Hirae à Salomone soluta	230	Agrippa Agrippae maioris filius	481.525
Aeoliū olim Elisei	12	Agrippa Romae à Cl. Caesare nutritus	572
Aelopos seruus Alexandrae tertiae	430	Agrippa Iudaeorum causas cōtra Samaritanos Romae tutatus	582
Actas, Seth, Enos, Caina, Mahelaleel, Jared, Henoch, Matufalael, Lamech, Noë	78	Agrippa tetrarcha factus	582
Actas { Saræ	22	Agrippae contentio cōtra Iudaeos super parietis cuiusdam erectione	586
Actas { Isaac	51	Agrippa Caesareā Philippi, Neroniam nominat	587
Actas { Ioseph	48	Agrippa Leuitis & hymnidicis cōcedit usum lineae uestis contra legem	588
Actas { Aaron	95	Agrippae oratio Iudaeos ad parēdum Romanis hortantis	682
Actas { Moysi	116		
Actas { Dauid	216		
Actas { Iacob	48		
Actas { Salomonis	236		
Actas { Roboam	241		
Aethiopes laudantur	685		
Aethiopes olim Chusai	12		

INDEX

Agrippa Hierosolymis exulat	687	Alexander fratri Aristobulo maiori, succedit in principatu	385
Agrippæ milites Iudæorum seditionem cōpressuri, cedere sunt coacti	688, 689	Alexander contra quos militarem expeditionem disposuerit	384, 386
Agrippæ studium de bello Iudæorum reuocatio frustratum	696	Alexandro contumelia irrogata	386
Agrippa filius Felicis	582	Alexander uictus à Demetrio Eucero	387, 601
Agrippa filius Demetrii	582	Alexander octingentos Iudæorum crucifigi iubet	387, 602
Agrippias ciuitas, olim Anthedon	386	Alexander à Iudæis Crucida dicitur	387
Agrippina mater Neronis	583	Alexandri morientis consilium ad Alexandram uxorem	389
Agrippium Herodis ædes	630	Alexander quintus Aristobuli secundii filius.	
Aïchan pater Godolæ	293	Alexander Iudæam inuadit	398, 607
Ailath ciuitas	276	Alexander bello contra Hyrcanum tertium & Antipatrum superatus	398, 607
Aim uicus	763	Alexander Gabinio se tradit cum castellis	398, 608
Ain urbs	120	Alexander Romanos contumelia afficiens, superatur à Gabinio	399
Alanorum eruptio in Mediam & Armeniam	841	Alexandri mors	401, 609
Albinus præses Iudææ	676, 585	Alexander sextus, filius Herodis primi ex Mariamne.	
Albino in Iudæa præsidete, malorum omnium fuit impunitas	676	Alexander Romam mittitur erudiendus	449
Alchimus Ioachim sacerdos	356	Alexander in patriam reuersus, Glaphiræ filiæ regis Cappadoci duxit uxorem	455
Alchimi mors	358	Alexander accusatur à patre apud Augustum	460, 634
Alcibiades dux	504	Alexandri responsio ad accusationem patris	461, 634, 635
Alción medicus	558	Alexander patri reconciliatur	462, 635
Alexander Macedo Lydiam, Ioniã, & Syriam prædauit	326	Alexander comprehenditur	469
Alexander Damascus, Sidonem, Tyrum, & Gazam expugnauit	327	Alexander per delatores patri redditur inuisus	473
Alexander Hierosolymis honorifice exepus	327, 328	Alexandri afflictio	473
Alexandri somnium	328	Alexander laqueo perimitur	478, 643
Alexandri notabile uerbum sacerdotis honorantis	328	Alexandri uxor ad patrem Archelaum reuersa	479
Alexander deo sacrificat	328	Alexander septimus, Alabarchus	527, 536
Alexandri benignitas & cultus in Iudæos	328	Alexander Theodori, octauus, Iudæorum legatus	408
Alexander templum Sanabalath ædificauit	329	Alexander nonus, rector Aegypti sub Nerone	679
Alexander secundus, Epiphanes, Balais.		Alexandrum sextum quidam Iudæus se simulans, Augusti calliditate deprehensus	510, 511, 663
Alexander Ptolemaida capit	362	Alexandri nomine aliquod proles de progenie Herodis dictæ	524, 525, 644, 645
Alexandri epistola ad Ionatham Abbaron	363	Alexander Polyhistor	22
Alexander ducit Cleopatram filiam Ptolemæi Philometoris uxorem	365, 366	Alexander Dorothei, legatus Iudæorum	402
Alexander Jonathan Abbaron purpura induit	366	Alexander Iasonis, legatus Iudæorum	402
Alexander socero insidiatus, fugit ad Ciliciam	368	Alexandra prima.	
Alexandri caput mittitur ad socerum	368		
Alexandri filius bello superat Demetrium Nicanorem	370		
Alexander Zebennas, tertius.			
Alexandri amicitia cum Hyrcano Ioanne	379		
Alexander occisus ab Antiocho Grypo	379		
Alexander Iamneus à Iudæis Crucida dictus, quartus			

Alexandra

I N D E X.

Alexandra Salome uxor Aristobuli ma/ ioris 385	Amasias patrē ulciscitur, gloria elatus Ido latra factus 271
Alexandra secunda.	Amasias à Ioa secundo uictus, ab amicis occisus 272
Alexandra uxor Alexandri Iamneij 389	Amasias succedit Ozias filius 275
Alexandra rerum Iudææ potita eodem	Amasias princeps militiæ regis Phaceiæ 276
Alexandræ mors 391. 604	Amasias quæstor Iosæ regis 285
Alexandra tertia.	Amath filius Chanaan 15
Alexandra filia Hyrcani tertij, uxor Ale/ xandri quinti 428	Amathæi populi 15. 125
Alexandra Herodi primo indignata pro/ pter sacerdotium in alienigenas colla/ tum 428	Amathi prouincia 15
Alexandræ & Cleopatrz cōspiratio in He/ rodem primum 428	Amathi ciuitas 232
Alexandra patrem fugere suadet ab He/ rode 438	Amathetidis ciuitas 372
Alexandra ob temeritatem occisa 443	Amathus uicus & Iudææ ciuitas 516. 361
Alexandria Aegypti ciuitas 335	Amathus expugnatur 385
Alexandria laudatur 685	Amenosis rex 860
Alexandriæ reges Ptolemæi dicti 231	Amias mater Sedechiæ 288
Alexandrini & Antiocheni apud Titū & Vespasianum & M. Agrippam, cupiētes solui à iure cum Iudæis communi, repul/ sam sunt passi 338	Aminadab Leuita 147
Alexadrinorum disceptatio cū Iudæis 695	Aminadab filius Iesse 161. 162
Alexandrium Iudææ castellum 390	Aminadab filius Saul bello interiit 179
Alexas Aegyptius 809	Aminadab architectus templi 310
Alexas maritus Salomes 479	Amital mater Ioachim 287
Alexas captiuos Iudæos soluit 497	Ammiramis pater Mosi deum pro gente Isrælitarum exorat 49. 50
Alisfragmutos rex 859	Ammiramis filius Caath 51
Altaria templi Salomonis 225	Ammon filius Lot 19
Amabec delator temeritatis Alexandriæ tertiæ 445	Ammon filius Dauid qui & Amnon 185
Amacos uxor Iazatis 574	Ammon sororem Thamar adamatam stu/ prat 196
Amadathus pater Aman 319	Ammonius contra Ptolemæum Philome/ torem insidiatus occiditur in habitu foe/ mineo 367
Amalech filius naturalis Eliphaz 32	Ammonitæ populi 19
Amalechitis Iudmæa dicta 32	Ammonitæ Isrælitas opprimunt 157
Amalechitarum bellum cum Hebræis 65	Ammonitæ uicti à Saul 158
Amalechitæ uicti à Saul 159	Ammonitæ contumeliosi in legatos Da/ uid 192
Amalechitæ in Sicelech irruentes cæsi à Dauid 178	Ammonitæ cum Moabitis aduersus Iosa/ phat pugnatuři seipsos interimunt 255
Aman insidiatus genti Iudæorum, patibu/ lum Mardocheo parauit 319	Ammonitæ tributarij facti Ozia secun/ do 274
Aman spe & consilio delusus accusatur ab Hester & patibulo suspenditur 325	Ammonitæ tributarij Jonathan 275
Amanthias Galaadites 202	Ammonitæ subiguntur à Babylonijs 295
Amaramaus seditiosus Iudæus 573	Ammonitæ uicti à Iuda Machabæo 352
Amarin rex Isrælitarum 245	Ammonitis regio 96
Amasa princeps militiæ Dauid occisus à Ioab 206. 207	Amomi prouincia Carrorum ferax 574
Amasias sacerdos 256	Amon filius Manasse à suis occisus 284
Amasias filius Ioa primus rex Hierosolymo/ rum 270	Amorraus filius Chanaan 15
	Amorraa regio septima pars terræ Chana/ naorum 117
	Amorraorum terra Hebræi potiūtur 96
	Amorraorum mons 242
	Amphet ciuitas 145
	Amraphelus dux Assyriorum 16
	Amygdolon

INDEX.

Amygdolon stagnum	798	Anni ab Adā usq; ad reparationē tēpli	222
Anacharlis philosophi mors	891	Annius Rufus praefes Iudææ	516
Anaciris princeps Assyriorum cōtra Hie/		Antei us occisus	556
rosoly mam	280	Antibas Iudæus à Fado occisus	575
Anamim filius Mesraim	15	Antigonus post Alex. Asiā apprehēdit	329
Ananelus sacerdos ab Herode primo con/		Antigonus nauali praelio uictus à Ptole/	
stitutus	428	mao rege	336
Ananelus sacerdotio priuatur	428	Antigonus filius Hyrcani Ioannis	380
Ananelo sacerdotium restituitur	431	Antigonus occisus à fratre insidias passus	382. 600
Ananias socius Danielis aliās Sidrach	296	Antigonus Aristobuli secūdi filius Romā	
Ananias filius Oniæ	380	uinctus ducitur	397. 610
Ananias doctor legis Moseos	575	Antigoni accusatio coram Casare contra	
Ananias Nibidæus rex Chalcidis	579	Antipatrum & Hyrcanum tertium	402
Ananias pontifex cum fratre Ezechia oc/		Antigonus è Iudæa pellitur	415
cisus	690	Antigoni amicitia cum Lysania	415
Ananias Seduci	691	Antigoni expeditio cōtra Herodem adiu/	
Ananus pontifex post Iozarū Boethi	515	uantibus Parthis	415. 616. 617
Ananus sacerdotio priuatur	516	Antigonus in Iudæam introductus	417
Ananus pontifex	587	Antigonus Iosippi fratris Herodis caput	
Ananus filius Ionathæ	697	incidit	425. 625
Anani pontificis oratio de Zelotis cōque/		Antigonus uinctus ducitur ad Marcū An/	
rentis ad populum in excidio Hierosoly/		tonium	426. 625
morum	744	Antigonus Antiochiæ occisus	427. 626
Anani mors	752	Antiochia Syriæ metropolis	338
Anath pater Sanagar	332	Antiochia à Græcis Scythopolis	375
Anathoth patria Hieremiæ	289	Antiochia olim Mygdonia	576
Anathath uicus	708	Antioc. primus, Epiphanes dictus	305. 338
Anaxagoræ philosophi mors	890	Antiochus Ptolemæū Epiphanem & Sco/	
Andreas primas custodiæ Ptolemæi Phi/		pum uicit	330
ladelphi	330	Antiocho nubit Cleopatra Ptolemæi Epi/	
Andronicus Messalanus p Iudæis causam		phanis filia	340
agens cōtra Samaritas præualet	365	Antiochus fratris sui successor	346
Andromachus aulicus Herodis	468	Antioch. instituit sacerdotē, in Aegyptum	
Aner amicus Abrahæ	17	pfecturus Hierosolymā deuastat	346. 596
Angeda ciuitas	708	Antioc. ad Persida profectus, regni admi/	
Angeli mulieribus coeuntes	7	nistrationem comisit Lysia cuidam	350
Angelos Iosephus figuras nominat	26	Antiochi effrena tyrannis in Machabæos	
Anianus	581	martyres	857. 858
Anidius Gallus consul Herode Hierosoly/		Antioch. infelicitè Elimaïda obsedit	354
mam expugnante	426	Antiochus moritur, filio Antiocho Eupa/	
Anilei & Asinei conspiratio cōtra Parthos		tori regnum relinquens	355. 597
& Babylonios	541. 543	Antiochi & Macedonum audacia, Tito	
Anilei uictoria & mors	544. 545	Hierosolymam obsidente	797
Anna mater Samuelis	144	Antiochus Comagenensis rex, Agrippæ	
Anna aliās Chanam uicus	602	maioris gener factus	517. 572
Annas pontifex	516	Antiochus regno pulsus	840. 848
Anmarfuane mensis Hebræorum	7	Antiochus secundus, Eupator dictus.	
Annus Iubileus	84	Antiochus contra Iudam	355
Annus Sabbaticus	406	Antiochus obsessis in tēplo fidē uiolat	356
Anthedon expugnata	386	Antiochus occiditur	357
Anthenio dux	627	Antiochus tertius, Theos dictus Ale/	
Anthenio legatus	541	xandri secundi filius.	
Anthocratorida ciuitas	515		

Antiochus

INDEX

Antiochus Demetrium Nicanorem supe/ rat	370	rodem	481, 645
Antiochus à Tryphone tutore suo occi/ sus	375	Antipatri coniuratio quomodo prodita	483. 484. 646
Antiochus quartus Soter aliàs Pius.		Antipater ueneficij appellatur	484. 647
Antiochus Demetrii Nicanoris frater Cle opatram fratram ducit uxorem	376	Antipater accusatur à patre	487. 650
Antiochus Tryphonem uicit	376	Antipatri excusatio	488. 651
Antiochi perfidia & ingratitude in Simo nem Matathiam	376. 597. 598	Antipater in uincula cōiectus culpā reijcit in Antiphilum	492
Antiochus contra Hyrcanum Ioannem exercitum ducens, tandem cum eo ami/ citiam componit	377. 378	Antipater occiditur	496
Antiochi laus	378	Antipater filius Salomes secundæ	500
Antiochus in bello contra Parthos occi/ sus	378	Antipater Gadis occisus ab Herode	445
Antiochus quintus, Cyzicenus.		Antipater Samarites Antipatrum secundum ueneficij appellauit	485. 486. 647
Antiochus Antiochi Soteris filius, uincit ab Aristobulo Hyrcani Iohannis filio	380	Antipas filius Herodis	480. 644
Antiochus sextus, Grypus Philometor.		Antipas tetrarcha factus	496
Antiochus Demetrii Grypi filius cōtra An tiochum Cyzicenum	379	Antipater ambitionis notatur contra Ar/ chelaum fratrem pro regno certans	499.
Antiochi mors	386		500
Antiochus septimus filius Antiochi Cyzi ceni cum Antonio Pio profligauit Seleu cum filium Antiochi Grypi	386	Antipas regione trans Iordanem dona/ tur	509
Antiochus octauus, qui & Liber pater.		Antipater Iasonis legatus Iudæorum	372
Antiochus Antiochi Grypi filius Antio/ chum Cyzicenum prostrauit	386	Antipas legatus Iudæorum	688
Antiochus contra Iudæam nisus occidi/ tur	388	Antiphilus ueneficij & coniurationis reus contra Herodem	485
Antipater olim Antipas, pater Herodis primi, Hyrcano tertio amicus	392	Antiphili epistola ad Antipatrum secun/ dum, ab Herode deprehensa	491
Antipater & Hyrcanus tertius ad Aretam regem Arabum confugiunt	393. 604	Antiquissimi Græcorum Chaldæis prace/ ptoribus usi	854.
Antipater legatus ad Pompeiū Magnum pro Hyrcano tertio	394	Antiquitatis cognitio à Græcis non expe/ tenda	855
Antipatri uictoria de Aegyptijs	402. 610	Antonius dux	608
Antipater tyrannidis accusatus	402	Antonius Hecatontarchus	725
Antipater praeses Iudææ factus	402	Antonius contra Vitellium	769
Antipater Iudæis inuisus	404	Antonia uxor Drusi maioris	525
Antipater ueneno interiit	411	Antonia filia Claudij ex Petina	585
Antipater secundus, filius Hero. primi	413	Antonia turris arx & castellum olim Baris	382. 630. 600. 605. 785
Antipater fratribus ex Mariamne genitis prælatus, Romā mittitur, Agrippæ com/ mendatus	459. 460	Antonia incenditur	689
Antipatri simulatio erga patrem	462	Antoniae fundamenta diruta	809
Antipater omnibus inuisus, in patrem ma leuolus, odij dissimulator, uxorem ducit Aristobuli fratris filiam	635. 636.	Anubis Aegyptiorū dei prætectu stuprum factum Romæ in templo Isidis	519
	640. 641	Anxioramus filius Ioram sacerdos	293
Antipatri odium in liberos fratrum	479	Aoth assertor Israëlitarum ab Eglon	132
Antipatri & Pheroræ conspiratio in He/ rodem		Apachas rex	819
		Apama concubina Darij	308
		Apamea ciuitas	376. 435
		Apathasi uicus	745
		Apellæos mensis Macedonum	315. 347
		Apema arx	394
		Apemus Tryphon	369
		Aphaca ciuitas expugnata	728
		Apheca ciuitas	251. 252
		Apheci turris	696
		Apher	

I N D E X.

Apher filius Madian	22	Arca missa Chariathiarim in domū Amī/ nadab lata	147
Apheran filius Abrahæ	eodem	Arca transfertur Hierosolymam	188
Aphrica unde dicta	eodem	Arcam prophanis manibus attrēctantes extinguebantur	146. 188
Apollinis templum Romæ impensis Au/ gusti fundatum	507	Arca templo Salomonis importatur	226
Apollonia oppidum	389	Arca tabulas Moysi conditas habuit	226
Apollonius dux Samariæ	348	Arca nube circundatur	eodem
Apollonius Antiochi iudex occisus	349	Arca Noë reliquæ in prouincia Carrorū demonstrantur	524
Apollonius Titus à Ionatha Abbarō uin citur	366. 367	Arca ciuitas	834
Apollonius Alexandri legatus Iudæorum	379	Arcades antiquitate non esse insignes	855
Apollonius Molon	841. 850	Arce ciuitas	13. 220
Appellatio litium remittenda ad urbem sa cram	107	Arcarij principes militiæ Iosaphat	255
Appio legatus Alexandrinorum Iudæos accusat	535	Archæ ciuitas (rectius forte dixeris, Arce)	125
Appionis aliquot calumniæ & figmenta de Iudæis	877. 878. 879	Archelais uicus	511
Aquæ Gennisaron	371	Archelaus rex Cappadocum pater Gla/ phiræ	455. 634
Aquilas Caligulam gladio confodit	555	Archelaus herodis iram super filio & fra/ tre mitigat	474. 639. 640
Aquilas præles Alexandriæ	566	Archelaus conspiracy coram Herode se excusat	474
Aquæ calidæ apud Amathunta	735	Archelaus filius Herodis primi	480. 644
Aquilcia ciuitas	462	Archelaus iniuste accusatur à fratre	486
Arabarchis quid significet	74	Archelao legatur regnum à patre	497.
Arabanech sacra tunica	eodem	654	
Arabata ciuitas	395	Archelai uerba ad populum sibi gratulan/ tem	497. 655
Arabazacus Themafus	308	Archelaus ob seditionem Iudæorum ex/ ortā ad Cæsarem nauigat	498. 499. 656
Arabes anno decimotertio circumcidun/ tur	20	Archelai & Antipatri cōcertatio apud Au/ gustum pro regno Iudææ	500 657
Arabia felix	22	Archelaus regno dignus pronuntiatur	502
Arabia ab Ismaëlitis culta	49	Archelai mater moritur	503. 658
Arabum pugna cum Iudæis	434	Archelao absente Iudæa uarijs tumultibus affligitur	504. 505. 658. 659
Arabes Iudæorum legatos occidunt	435	Archelaus Romæ agens à Iudæis accusa/ tur	661. 662. 507
Arabes uicti à Iudæis	437	Archelaus non rex sed toparcha factus	509. 662
Aracæus filius Chanaan	15	Archelaus Glaphiram fratriam ducit uxo/ rem	511. 664
Aradius filius Chanaan	eodem	Archelai exilium & somnium	512 665
Aradia insula	eodem	Archim locus	97
Arachus pater Adrazari	190	Archium publicum incensum	689
Aradus ciuitas	386	Arcus dei, Iris	9
Aramatha ciuitas	245. 264	Arca Chedon loci nomen	188
Aram filius Sem	15	Arca locus ubi immolatus Isaac, pestem deprecatus Dauid, templum ædificauit	211. 212
Aram frater Abrahæ	14	Arce filius Beniamin	46
Arameni nunc Syri	15	Arcl	
Arax prouincia	eodem		
Arbela uicus	621		
Arbores fructiferæ non incidendæ	113		
Arca dei	75		
Arca ciuitati Hierico circumlata muri con ciderunt	118		
Arca dei à Palæstinis capta	145		
Arca bobus quoquò trahenda datur	147		
Arca Betfamis deuenit	eodem		

INDEX.

Arell filius Gad	47	Aristobulus dolo Hero. submergitur	430
Aretas rex inferioris Syriae Alexandrum Iamneum uiscit	188. 602	Aristobulus quartus.	
Aretas rex Arabum	395	Aristobulus filius Herodis primi Romam mittitur erudiendus	449. 633
Aretas auxiliatus Varo contra Iudaeam	506	Aristobulo in patriam reducto uxor da- tur	445. 634
Aretas iniuriam filiae ultus in Herode ge- nero	525	Aristobulus cum fratre accusatus per patrem apud Augustum.	460. 634
Arecen ciuitas Arabiae, à Graecis Petra	102	Aristobulus patri reconciliatur	462. 640
Areth martyr Machabaeus	865	Aristobulus iterum delatus cum fratre ap- prehenditur	475. 642
Arethusa ciuitas	397	Aristobulus damnatus laqueo perimitur	470. 643
Argenti & auri copia quanta fuerit Salo- moni	234	Aristo minister Hero. regis Chaldaeae	578
Argorij ex porticu decidentis fortuna	311	Aristoteles philosophus meminit gentis Iu- daeorum	865
Aries machina bellica	717	Arithei populi	123
Arimha ciuitas Galaadinorum	15	Armenia unde instituta	13
Artochus dux Assyriorum	16	Armon fluuius	96. 97
Ariochin minister regis Babylonij	297	Arosath ciuitas	59
Ariion dispensator Iosephi filij Thobiae	43	Arphaxat filius Sem	15
Aristaeus Ptolemaei Philadelphi amicus, Iudaeos captiuos absolui supplicat	330. 338	Arphaxadei populi	15
Aristaeus descripsit conuiuium Ptolemaei se- ptuaginta senioribus Iudaeorum exhibitum	336	Arrius centurio	508
Aristobulus maior.		Arfaces rex Parthorum	575
Aristobulus filius Hyrcani Ioannis	380. 599	Arrianum castrum	577
Aristobulus matrem & fratrem in carcerem conijcit	382. 599	ArSimon zelota	809
Aristobulus φιλῆμων dictus	385	Arfinoe regina uxor Ptolemaei Philadel- phi	333
Aristobuli mors	385. 601	Arfinoe soror Cleopatrae	433
Aristobulus secundus.		Artabazis filius Tigranis	434. 628
Aristobulus filius Alexandri Iamnei	389. 603	Artaxias rex Armeniae	434
Aristobulus Alexandriae matri indignatus, quod potestate Pharisaeis concesserit	390. 603	Artaxerxes rex alias Assuerus, magnificum conuiuium celebrauit	317
Aristobulus Iudaeam inuadit aegrotante ma- tre	391. 603	Artaxerxes Vasthim uxorem repudiat	318
Aristobulus regnum assequutus electo Hyr- cano fratre	392. 604	Artaxerxis epistola pro Iudaeis	323. 324
Aristobulus obsidetur in templo	393. 606	Arthemion Iudaeos lassos inuadit in bello contra Arabes	435
Aristob. donis sibi conciliat Scaurum contra Hyrcanum fratrem & Aretam regem	394. 604	Arus Ptolemaei, uicus quidam	506
Aristobulus Pompeio magno uitem aure- am dono mittit	394	Asa filius Abiae succedit patri in regno	243
Aristobulus fugatur in Alexandria ca- stellum	395	Asa profligans Zaream regem, populatur regionem Baasa	245
Aristobulus Romam uinctus ducitur	397	Asa mortuo succedit Iosaphat	246
607		Asahel filius Saruiae	182
Aristobulus à Roma fugiens cum Roma- nis iterum pugnans uincitur	399. 608	Asahel mira uelocitatis	182
Aristobulus à Caesare dimissus à Pompe- ianis ueneno necatur	401. 609	Asahel peremptus sepelitur in Bethleem	182
Aristobulus tertius.		Asahel rex Damasci uictus ab Helia	249
Aristobulus filius Alexandriae	418. 429	Asahel Adher regis seruus & in regno Sy- rorum successor	265
Aristobulus sacerdotium ab Herode ade- ptus matris importunitate	429	Asahel uicit Israelitas	269
		Asahel mortuo successit Ioachazas	269
		Asahel mortuo regnum peruenit ad filium eius Addan	270
		Asam filius Iesse	168

INDEX

Asamonas	312	Astabus finius	92
Asamonorum pontificum in principatu terminus	426	Astabus finius	idem
Asaph	310	Astaroth deus Palastinorum	180
Asaphat filius de prole Gigantum contra David	208	Astoide	638
Asaphon locus	384	Astrologia & Geometria studium quato tempore olim perdisce poterat	10
Asar pater loab maritus Saruiz	182	Astrologiam calluit Abraham	15
Asar ciuitas	133	Athenienses Hyrcano tertio statum de dicandam decernunt	403
Asaracoldas rex Assyriorum	282	Athenienses laudantur	683
Asarcha Pentecoste grace	82	Athoges uir ignobilis contra Iudam natus	505
Asarmoth filius lecten	13	Atlas locus	690
Asbel filius Benjamin	46	Atrapius	619
Ascalon ciuitas Palastinorum	123	Auarim locus	859
Ascalon capta à Chananais	131	Aula templi Salo. extrinsecus facta	225. 226
Ascalonitarum pestis	146	Aula regia	783
Ascensores equorum Salomonis quomodo exornati	234	Aulon oppidum	389
Aschepar filius Gomer	12	Auranitis regio Herodi datur	449
Aschanes eunuchus	296	Aurea aquila è templo direpta	493
Aser filius Iacob	28	Aurei lecti usus solis Parthis concessus	576
Aserita quam terram sunt sortiti	123	Autozoniblipa ciuitas	247
Ases rex	859	Azaria prophetia ad exercitum Asa	244
Asa	684. 319	Azarias Oziâ sacra temerare phibuit	274
Asina Balaam loquitur	98	Azarias filius Achimaz, sacerdos	293
Asinei & Anilei fratrum duorum conspiratio contra Parthos & Babylonios	541	Azarias puer socius Danielis à Babylonio Abdenago nuncupatus	246
Asineus ueneno interijt	544	Azarias Iudais preficitur Iuda Machabæo ad hostes profecto	333
Asion gaber, locus	232	Azaria infelix pugna	354
Alochion, alias Aslochion & Aslocheon ciuitas Galilee	384	Azarus pontifex	494
Asom filius Dan	46	Azeca locus	162
Asophi filius Mareoth	218	Aziazus rex Amasorum	582
Asor campus	378	Azo filius Nachor	14
Asor ciuitas condita à Salomone	231	Azotus Palastinorum ciuitas	123
Asotra genus tubæ Hebraeæ	85	Azotorum pestis	146
Asphaltitis palus uel lacus	16. 96. 256	Azymorum festiuitas	858. 82
275. 761		B	
Alphar lacus	360	B Aacha ciuitas	190
Alprenæ senatoris uestis malo omine crucentata	553	Baal deus Achab & Tyrionum	246
Alprenas occiditur	556	Baal templum Samariae concrematur eiusque sacerdotes interimuntur	267
Alseneth filia Putipharis uxor Ioseph	39	Baal templum Hierosolymis euersum	268
Alserones mensura Moisaica	225	Baasa filius Meheli	243
Assiterus, uide Artaxerxes	317	Baasa interficit Nadab eiusque regno potitur	244
Assur filius Sem	15	Baasa à Creone occisus	245
Assurim filius Dadan	22	Babe liberi inimicitiae in Herodem luunt poenas	444
Assyria unde dicta	idem	Babel interpretatur confusio	12
Assyrii populi	13	Babaras radix qua demones effugantur	838
Assyriorum bellum cum Sodomitis	16	Babylon ciuitas	58
Assyriorum strages Hierosolymam obsidentium	282	Babylon à Cyro & Dario capta	308
Assyriorum defectio à Medis	393	Babylon Seleuco subditur	329
		Baby	

I N D E X.

Babyloniorum studium in capienda urbe Hierusalem	291	Banaías filius Bachi princeps militiæ Salomonis	210
Babylonij Hierosolymitas captiuos abducunt & perimunt	291. 292	Barachias Israëlita	276
Bacchides hostis Iudæ Macha.	357. 358. 359	Barachus dux Israëlitarum	133
Bacchides uastat Iudæam	361. 396	Barbari Sorophraci dicti	22
Bacchides cum Ionatha Abbaron foedus inire coactus	362	Barbarorum insidiæ cōtra Herodem	423
Bachilla scriptor gestorum David	208	Barematim ab Isaac capitur	26
Bachuran locus	200	Bardanes rex Parthorū à suis occisus	577
Bachus pater Banaïæ	220	Baris mons	9.
Bactriani populi	13	Baris castellū nūc Antonia	453. 200. 603
Bæon rex	859	Barthanus	319
Bagatheus eunuchus	319	Baruch scriba & discip. Hieremiæ	288. 295
Baiæ oppidum campaniæ	535	Barzafarmanes satrapa Parthus	427. 415
Balaā ppheta filijs Israël bñdixit, ac rursus cōtra illos cōsiliū dedit Balach	98. 99. 100	Basan princeps militiæ Salomonis	220
Balach rex Madianitarū Balaam propheta tam consulit cōtra Israëlitas	98. 99. 100	Basemath filia Ismaëlis uxor Elau	26. 32
Baladas rex Babyloniorum	283	Basima filia Salom. uxor Achinadab	220
Balam ciuitas	153	Bassus Macherunta & Herodiū capit	837
Balan famula Rahuelis collocat Iacob	28	Batalidis regio	103
Balas Rubenita	90	Bathanea regio	449. 480. 629
Balath urbs à Salomone condita	238	Bathuel filius Nachor	14
Balathana locus	480	Bathilus uenenum Roma afferens apprehenditur	485
Baldezel uicus	707	Bathyra uicus	480
Baliorum rex	16	Batibius senator	554
Ballas rex Sodomitarum	idem	Bathanea prouincia	269
Balleas rex Sodomitarum	idem	Batus mensuræ genus	222
Ballis dux Germanorum	833	Bebius mons	382
Ballistarum uis	719	Bebriacum Galliæ oppidum	764
Balsami radicem regina Aethiopiæ prima Iudææ intulit	233	Becher filius Beniamin	46
Balsamum qualiter circa Hiericuntem inueniatur	605	Bedoscoria locus	555. 597
Balsamum nusquam nascitur præterquam in Hierico	433	Beelsephon locus	58
Baltasar nomen Danielis apud Babyloniorum	296	Begabri uicus	759
Baltasar q & Naboan rex Babylonius	299	Bela filius Beniamin	46
Baltasar iuxta pphetiā Danielis captus	301	Belesemius Hierosolymā cū tēplo destructam iussu Cābylis restitui prohibuit	306
Baltasar sacris uasis abutenti mirabile contigit prodigium	300	Bello qui inutiles	113
Banaia filius Remmō occidit Isboseth	185	Bellum inter Ioab & Abner	182
Banach princeps militiæ Salomonis	220	Bellum Hebræorum intestinum	183
Banaías præfectus custodiæ corporis David	208. 191	Bellum Roboam contra Abiam	242
Banaías unus fortissimorū David Palæstinis uicit & leonem interfecit	209. 210	Bellum inter fratres Demetrium & Philipum filios Antiochi Grypi	388
Banaías refragatus ambitioni Adoniæ	213	Belselida ciuitas	369
Banaías suffragatus Salomoni, in regem ungendo	214. 215	Beniamin filius Iacob natu minimus	32
Banaías Adoniam & Ioab iussu Salomonis occidit	218	Beniamin domi linquitur, fratribus in Aegyptum profectis	40
		Beniamin ad Ioseph mittitur	41. 42
		Beniamin quasi furti reus capitur	43
		Beniamita quam terrā sint sortiti	123
		Beniamitarum infelix bellum contra Israëlitas	129. 130
		Beniamita desponsi labitis uirginibus, eorumq; ducenti raptu ducunt uxores	130
		Beretha locus	681
		Berezel Galaadites	296

INDEX.

C		C
A	Aath filius Leui	46. 52
C	Cabrothalia locus	86
C	Cades locus	124.
C	Cadmus Milefius	354.
C	Caelius Bassus occisor Sexti Caesaris	612.
C	Caesarea Capadociae olim Moga	18
C	Caesarea Herodis aedes	630
C	Caesarea olim Stratonis pyrgus uel turris	
	446. 449. 571. 585. 600	
C	Caesarea quando ab Herode perfecta	462.
C	Caesarea magna Iudaeorum caedes facta	698
C	Caesarea Iudaeorum & Syrorum contentio fa	
C	Caesarea Philippi olim Paneas	515 (cta 585
C	Caesarea Philippi Neronia dicta	587
C	Caesares Romanorum reges sunt dicti	238
C	Caesaris pugna contra Aegyptios adiuuanti	
	bus Hyrcano tertio & Antipatro	401. 609
C	Caesaris beneficentia in Hyrcanum tertium, & An	
	tipatrum primum, eiusque filios	401. 618
	Caesare	

I N D E X.

Casare interfecto, Iudæa exactionibus gra- uatur, Ro. dissidijs & tumultibus inquie- rantur	410. 411. 612	Capharbasa locus & campus	388. 463
Casonia uxor Caji Caligulae occisa	561	Capharim ciuitas	769
Caiaphas nomine Iosephus, pontifex post Simonem Camithi	516	Capharimamala uicus	858
Caiaphas pontificatu priuatur	521	Caphartophran uicus	759
Cain fratricida primus arare comperit	3	Caphedon Samaræorum seductor	510
Cain à deo increpat ^r , mēsurarū & pōderū inuētor, primæ mundi ciuitatis cōditor	6	Caphera ciuitas	765
Cainæ filij Enos atas	8	Caphthorim filius Mesraim	15
C. Fannij decretum pro Iudæis	408	Capirona locus	604. 394
C. Casaris decreta pro Hyrcano tertio, & gente Iudæa	405. 406	Capito Gessij Flori centurio	678
C. Casaris cades	411	Capitolium Romæ Iouis templum	547
C. Martius Censorinus	464	Capadoces olim Moschini	11
C. Norbani Flacci epistola pro libertate Iudæorum tutanda	eodem	Capreæ insula	527
Caius filius Agrippæ	500	Captiuorum mos supplicandi	252
C. Caligula filius Drusi maioris ex Anto-		Captiuorum & peremptorū numerus Ti- to Hierosolymam obtinente	827
C. Caligula quartus Ro. imp. 669 (nia 529		Carchedon ciuitas nunc Carthago	863
C. Caligula Herodem cum Herodiade exilio damnat	535. 669	Carmelus mons	123. 220
Caligula Agrippæ Tetrachia Philippi do- nat	535. 669	Carran locus	26
C. Caligula Petronium contra Iudæos le-		Carrorum prouincia amomi ferax, & reli- quijs arcæ Noë celebris	574
C. Caligulae literæ ad Petronium (gat 669		Carthaginenses laudantur	685
de statu erigendis	539	Carus phariseus occiditur	482
C. Caligulae crudelitas & arrogantia	547	Casid filius Nachor	14
C. Caligula insidijs Cassij Chereæ interem- ptus	548. 549. 550. 555	Cassander rex Macedonia post Alex.	329
C. Caligulae uxor occiditur	561	Cassij aduentus in Iudæam	400. 408
C. Caligulae qual' fuerit uita & eruditio	561	Cassius Iudæam uarijs malis affectit	410
C. Sempronius Romanus	579	Cassius Longinus praeses Syriæ post Vi-	
Caleph locus	127	Cassius Chareas Claudio ini- (tellum 453	
Caleph explorator Chananæ	87	micus morte multatur	565. 566
Caligo tenebrarum in Aegypto	58	Cassius praeses Syriæ post Crassum	609
Calistus libertus C. Caligulae	552	Castomachi ciuit. à Iuda Mac. uastata	358
Callimander à Iudæis uictus	380	Castor Iudæus	789
Calliroë fons Iordanis	495	Castra regio	188
Calon locus	434	Catalogus pōtificum à tēpore Salomonis usq; ad captiuitatem Babylonicam	295
Cābyres rex Persarū Saba ciuitatē Mero- inden nominauit	52	Catullus Libyæ praeses scelerum suorū iu-	
Cambyres Aegyptum uastauit	58	Caulas locus 295 (stas soluit poenas	852
Cābyres Hierosolymā & tēplū restaurari prohibuit	306	Causa deletionis tribus Benjamin	127
Cambyres Damasci defunctus	306	Causa defectionis tribuū à Roboam	237
Camon ciuitas Galaadinorum	137	Causa erroris Græcorum	854
Campus Curricus uel Curius	192	Cedarus filius Ismaelis	20
Campus maximus, regio	220	Cedeffa ciuitas	378
Camuel filius Nachor	14	Cedmas filius Ismaelis	20
Canathon uicus	628	Cedron-uallis	779
Cādelabra & cāthari tēpli Salomonis	225	Ceila prouincia	171
Capernaum fons	735	Ceilani & Ceilitæ prouinciales	eodem
		Celeb filius Dauid	185
		Celendris ciuitas Ciliciæ	486
		Celer millenarius discriptus	582
		Cenez filius Eliphas	32
		Cenez Israelitas ab Assyrijs asseruit	130
		Cendebeus dux à Simone Matathia ui- ctus	576. 598
		Cenedecus	628

INDEX

Ceparius Quirini senator	402	Chira aurarius opifex tēpli Salomōis	224
Cephalon frater Antipatri primi	394. 604	Chordorlohomorrus Assyriorum dux	16
Cerastes pater Pausaniae	326	Chorami Madianitis, uxor Samariae	103
Cerealis Samariae expugnator	722. 725	Chronica ab initio mundi usq; ad captiuitatem Babylonicam	292
Cerimonia sacerdotum & pontificum tabernaculi	80	Chusus filius Cham	12
Cesennius Gallus Galilaeam inuadit	695	Chusai populi	eodem
Cesennius Petus	840	Chusi amicus Dauid	199. 200
Cestius Gallus	677. 695	Chuta flumen	280
Cestius Iudaeā explorat p Neapolitanū	681	Chuti locus	279
Cestius Iudaeam populatur	694. 695	Chutia regio Persidis	280
Cestij exercitus caesus	695	Chutaeorum transmigrationis in Samariam	280
Cestius Hierosolymam obsidet	697	Chutaeorum insidiae contra Iudaeos	310
Cethaeus filius Chanaan	13	Cilicia olim Tharsus	12
Cethim filius Iani	12	Cilicum oppidum	389
Cethima insula, nunc Cyprus	eodem	Cinaeus filius Chanaan	15
Cetura uxor Abraham	22	Cinnamus princeps Parthorum	576
Chabulan terra	250	Cinnira musica instrumenta	225
Chacad Hebraeorum sapiens	221	Cinthes ponderis genus	73
Chadam	193	Circumcisionis origo	18
Chalcis ciuitas	394. 401	Circumcisio Iudaeorum & Arabum	20
Chaldaei olim Arphaxadaei	13	Cis pater Saul, filius Abihel	150. 158
Chaldaei insurgunt contra Abraham	14	Ciuitates fugitiuorum	103
Challis ciuitas	707	Classicus dux Germanus	835
Cham filius Noe	10	Claudius C. Caligulae patruus	554. 558
Chana uilla & uicus	388. 434	Claudius quomodo imperium suscepit	558
Chananæus, in biblijs Chanaan, filius		Claudius a militibus non a senatu Ro. imperator delectus	562. 563. 671
Chananæa regio	12 (Cham 12)	Claudij beneficia in Agrippa maiorem, & edicta aliquot pro Iudaeis	566. 672
Chananæa fame pressa	15	Claudius in seditiosos Iudaeos animaduertit, stolam conseruandi potestatem Iudaeis concedit, & Herodi Chalcidis regi potestates & sacerdotes instituendi auctoritatem donat	572. 573. 574
Chananæi inimici Isaac	26	Claudij obitus	583. 674
Chananæorum exercitus quantus fuerit contra Gabaonitas	121. 122	Claudij tempore fames facta	88
Chananæos & rebelles esse occidendos	114	Clearchus philosophus Iudaeae gentis meminit	863
Chananæorum terrae natura	123	Clemens complex coniurationis in C. Caligulam	550. 551
Chananæi à Iosue deuicti	eodem	Clemetia Agrippae maioris in detrectato	
Chananæi ab Israelitis deuicti	133	Cleodemus propheta	22 (rem 570)
Charanacha Ammonitarum metropolis	192	Cleopatra uxor Ptolemæi Epiphanis	341
Chariathiarim ciuitas	147	Cleopatra filia Ptolemæi Ept. nubit Antiocho	340
Charmi filius Ruben	46	Cleopatra raptu desponsata Demetrio Nicanori	368
Charran ciuitas	14	Cleopatra uiduata Antiochum Soterem leuium ad nuptias & ad imperium inuitat	376
Chaslohim filius Mesraim	13	Cleopatra insidiata Ptolemæo Lathyro filio	380. 384. 385
Chebronicus uicus	800	Cleopatra Selene regina Syriae	390
Chebron fons	294	Cleopatra Alexandram tertiam cum filio fugere inuitat ad Aegyptum	430
Chebron ciuitas uastata	354. 763. 765		Cleopatra
Chedon area, locus	388		
Cheferitæ populus	120		
Chelcias filius Oniae Aegyptiaci tēpli conditoris	180		
Chelion filius Elimelech	142		
Cherubimfigurationes arcae Moysi	73		
Cherubim templi Salomonis	224		
Chetomene, uestis sacra	74		
Cheton lineum sacrum	eodem		
Chiatemeritæ populus	120		

INDEX.

Cleopatra M. Antonij ahimū incitat i He
 Cleopatrae malitia 433. 626 (rodē 626
 Cleopatra cū Ant. uicta ab Augusto 441
 Cleopatra Hierosolymitis, uxor Hero, ma
 Cleopatra uxor Gessij Flori 591 (gni 480
 Clinus laeuae suae manus abscisor 704. 705
 Cluditus Romanus 554
 Codescanathan uicus 626
 Coeles 602
 Coenopolis locus 697
 Colchi 684
 Collatio Hero. I. & Agrippae maioris 570
 Colles Hierosolymorum 778. 779
 Colobium quid significet 197
 Columnae templi Salomonis 224
 Comis 632
 Cōmutatio sacerdotij ex tribu in tribū 146
 Cos insula 385
 Concertatio fratrum de sacerdotio 346
 Cōcertatio super tēplis Aegypti & Hero/
 Concilio locus 188 (solymorum 365
 Concubina Nachor 14
 Cōflictus duarū meretricū añ Salomo. 219
 Consilium Balaam aduersus Israel 100
 Cōsiliū sapiētū Palæstinorū p arca dei 147
 Cōspiratio Absalō aduersus Dauid patrē
 Conuallis benedictionis 256 (suum 199
 Conuallis gigantum 187
 Cophinum flumen 13
 Copinius cum Cyrenio missus ad censen/
 dum populum Iudæorum 513. 664
 Copton ciuitas 768
 Corban quid significet 95. 688
 Corduba Iberia ciuitas 548
 Core filius Elau 32
 Core cōtra Moſen seditioſus plebē aduer/
 sus eum concitat 90
 Core cum 250. uiris exustus 93
 Coria ciuitas 395. 605
 Corinthus quidā in Herodis magni mor/
 tem molitus 483. 646
 Cornelius Leo, tabellio Claudij 574
 Cornelius Sylla 606
 Cornelius Faustus Syllae filius, muros He/
 rosolymorū primus conscēdit Pompeio
 ciuitatem obsidente 397
 Corona pontificis in tabernaculo 76
 Corona aurea templi Salomonis 225
 Correon locus 149
 Corus quid 448
 Cotardus Parthorū rex post Bardanē fra/
 cotis rex minoris Armeniae 570 (trē 577
 Cous Euaretus 642
 Coza Idumæorum deus 443

Cozabiscorum Samaritæ 102
 Crassus praeses Syriae post Gabinum pecu/
 nias templi deprædatus 400. 609
 Crassus apud Parthos occisus 400
 Crateræ templi Salomonis 225
 Cremona Galliae ciuitas 769
 Creon occidit Baasan 245
 Crateo Ioui tēplū dedicat à Sichimitis 348
 Culmen loci nomen 256
 Cumanus praeses Iudæae post Tiberiū Ale/
 Cumanus à Iudæis accu/ (xadrū 579. 672
 satus, Romam mittitur 581. 582. 675
 Curio filius Nicodemi 698
 Cuspius Fadus Syriae praeses, Claudio im/
 perante 455
 Cuspius Fadus in Iudæam missus 572
 Custobarus ab Herode affine suo occisus
 Custobarus 588 (443
 Custobarus Iudæorum legatus 688
 Cynaras rex Cyri 554
 Cypris uxor Antipatri, mater Herodis
 magni 401. 609
 Cyprus insula, olim Cethima 12
 Cyprus ciuitas 469
 Cyprus capitur 693
 Cyrene ciuitas 400
 Cyrenæi laudantur 685
 Cyrenius praeses Syriae populū Iudæorum
 Cyrillus poeta 865. (censet 513
 Cyr⁹ Persarū rex cōtra regē Babylonū 299
 Cyrus Iudæorum captiuitatē relaxat 304
 Cyri epistola ad Syriae satrapas 305
 Cyro ignoratē Hierosolyma & templum
 restaurari prohibentur eodem
 Cyrus filius Xerxis aliās Artaxerxis uel
 Assueri 317
 Cyzicus ciuitas 379

D

Dacus Parthorū puinciā inuadit 578
 Dadan filius Iexan 22
 Dagon deus Palæstinorum 146. 793
 Dagonis templum in Azoto 367
 Dagon castellum Hiericuntis 576
 Dalila meretrix Samsonis impostrix 141
 Dalmatae populus 684
 Damascus unde instituta 15
 Damascus subditur Dauid 190
 Damascus ab Assyrijs capta 277
 Damascus capta ab Alexandro Magno 327
 Damascenorum ingens clades 190
 Dan fons Iordanis 16
 Dan filius Iacob 28. 46
 Danitæ quam terram sint sortiti 125
 Danitæ in montana fugati 138

B unj Dan

I N D E X.

Dan ciuitas conditur	151. 238	Dauid ad regem Moab ueniens, parces ibi	
Dan uastatur ab Afa	245	Dauid moratus in Iudaea 169 (dimisit 169)	
Daniel à rege Babylonio Baltasar nomina- tus	296	Dauid Palaestinos Ceilam deuastantes in- uadit	170
Daniel prodit regis Babylonij somniũ	297	Dauid & Ionathas pactũ rursus firmat	171
Daniel regi Babylonio scripturam inter- pretatus	300	Dauid proditur à Ziphæis	eodem
Daniel in Mediam à Dario ductus, maxi- mo in honore celebratur, transgressionis accusatus, leonibus obijcitur deuorandus: illaeso eo permanente, accusatores suæ mali- tiæ deprehensi uicissim leonibus sunt ob- iecti	301. 302	Dauid à Ziphæis fugit ad desertũ Maon	
Danielis Mausoleum eiusq; autoritas & uisiones	302. 303	Dauid oblata occidendi potestate Saul (171 persecutorem interficere noluit	172
Daphne Antiochiæ locus	423. 480	Dauid alloquitur Saul	eodem
Darda sapiens Hebræorum	221	Dauid contra Nabal arma mouet	173
Darius Medorũ rex cõtra Babylonĩ	299.	Dauid Abigail ducit uxorem	174
Darius Persarũ regnũ affecutus, do- (300 nat Hebræos libertate & muneribus ad restauratiõem urbis & templi	306. 308	Dauid iterum proditur à Ziphæis	eodẽ
Darij quæstiones cubicularijs ppositæ	306	Dauid castra dormientis Saul ingressus, lan- ceam surripit	eodem
Darij pmissio ad Zorobabel, & mu- (307 nificentia in Iudæos	308	Dauid cum sexcētis fugit ad Achis regem Geth	175
Darij epistolæ ad præfectos Syriæ & Phœ- nicie & ad Samaritas	311	Dauid duas simul uxores habuit	174
Dario mortuo Xerxes filius successit	313	Dauid Serritarũ & Ammonitarũ prouin- cias deuastat	175
Darius ab Alexandro uictus, ad Persas fu- giens remeauit	327	Dauid rogatu Achis suppetias tulit Pala- stinis contra Hebræos	176
Darij regis Lacedæmoniorum epistola ad Oniam tertium pontificem	345	Dauid factionis suspectus prælio abstinere iubetur	178
Darius filius Artabani regis, obles datur Tiberio Casari	522	Dauid cõsulto deo, insequitur Amalechitas Dauid mortem Saul dolet, deq; eius (179 intersectoribus pœnas sumit	181
Darius præfectus equitum Agrippæ	688	Dauid scripsit epitaph. Saul & Ionathæ	181
Dartabenes Parthicus	574	Dauid fit rex tribus Iuda	eodem
Datan Rubenita	90	Dauid Michol uxorem suã recuperat	183
Datan & Abirom uiui absorpti	93	Dauid dolet super morte Abner	184
Dathara princeps Assyriorũ cõtra Hiero- dathema castellum	353 (Solymam 280	Dauid occisores Abner execratus	185
Dauid filius Iesse	143. 161	Dauid mortem Iliobeth ultus	186
Dauid pastor ouium in regem eligitur & ungitur	161	Dauid omnẽ principatũ Iisrael cõsecut⁹	186
Dauid assumitur in citharædum Saul	161	Dauid obsidet Hierusalem	eodem
Dauid monomachia	162	Dauid prim⁹ Hierosolymã nũcupauit	187
Dauid cũ Goliath pugnam aggreditur	163	Dauid Palaestinos uicit Hierosolymis	188
Dauid Goliath funda prostermit	eodem	Dauid constituit templum ædificare	189
Dauid concitatur inuidia apud Saul	164	Dauid iterum bella infert Palaestinis	189
Dauid insidijs Saul, mortis periculum pas- sus, uxoris astutia euadens, uenit ad Sa- muelelem	165. 166	Dauid recordat fœderis cũ Ionat. inĩti	191
Dauid & Ionathas iusiurandum faciũt	168	Dauid iniuriam ultus in Ammonitas	192
Dauid fugit ad Achimelech & ad Achis re- beratur de terra Geth	eodem	Dauid amore Bethabee captus	193
		Dauid Vria mortuo Bethabee ducit uxore	
		Dauid adulterij arguit à Nathan	195 (194
		Dauid reconciliatur deo	195
		Dauid pro ægrotante puero supplicat	195
		Dauid filios quos perisse credebat ample	
		Dauid reuocat Absalom	198 (citatur 197
		Dauid à filio suo Absalõ regno pellitur	199
		Dauid cõsolatur per Chusi amicum	199
		Dauid clam nunciatur cõsiliũ Absalom filij sui	203
		Dauid exercitu contra filium instructo ui- ctoria potitur	202
			Dauid

I N D E X.

David filij sui Abſalom mortē lugens, per Ioab conſolatur	204	Demetrio uxor Alexandri Epi. nubet	368
David iterum regnum recepit	205	Demetrius Ionathæ Abaron ſacerdotium confirmat	369
David inimicos in gratiam recepit	205	Demetrius in Ionathā ingratus à Trypho ne Apameno ſuperatur	369. 370
David à concubinis ultro ſe abſtinet	206	Demetrius capitur	373
David ruſum contra Palæſtinos bella ge-		Demetrius rex cōtra Hyrcanū Ioānē	379
David ab Aſaphat impetitus per (rit	208	Demetrius ab Alex. Zebēna ſuperatus, ad Cleopatram uxorem fugiens, non redi-	
Abiſai defenditur	208	pitur, tādē interijt occiſus ab Antiocho Cyziceno	idem
David uario metrorum genere cantica & hymnos componit	209	Demetrius Eucerus Alex. ſamneum uin/ cit	601. 387
David mandati dei oblitus in cenſendo populo	210	Demetrius contra Philippum fratrem bel la parat	388
David ex tribus ſupplicijs peſtē elegit	210	Demetrius orator	384
David poenitens peſtem deprecatur	210	Demetrius Pompæ libertus Gadarenis præſcitur	397
David altare ſtruxit in area Orphan ſeu Orphni	211	Demetrius Andromachi filius	468
David impenſas ad opus templi parat	211	Demetrius Alexandrinus	582
David Salomonī filio mandat ædificatio/ nem templi	212	Demetrius Phalærus bibliothecæ Ptole/ mæ Philadelphi præſectus	330
David iam ſenex cōcaleſcit ab Abiſag adu leſcentula & Betſabee uxori iurat Solo/ monem regnaturum	212. 213	Demetrii epiſtola ad Ptolemæū pro tran/ ſcribendis libris Iudaicis	332
David populum iterum cenſet	214	Demoteles tabellio Darij Lacedæmonio/ rum regis	345
David ſacerdotes & leuitas ordinat	idem	Deſius menſis	409
David tribuum principibus, & cohortum ducibus, loquitur de ædificatione templi & Solomone filio ſucceſſore	215	Dei ſententiā ſuper hominem	5
David morituri uerba ad Solomonē	216	Dei uerba ad Abraham	17
David annos ſeptuaginta uixit, à Solomo ne ſepultus, ingentes theſauros & diuiti/ as reliquit	216. 217	Deus per uifiōnem loquitur Iacob in Ae/ gyptum proſecturo	46
David templum erexit in Moraim	21	Deus Moſi locutus ſuper liberatione filio/ rum Iſrael	54
Debora Iſraelitarum prophetiſſa	132	Deus Moſi appellationem ſui ſignificat	55
Decem præcepta legis	69	Deus iubet Aaron ſacerdotio fungi	77
Decimæ leuitarum & quæ illis dari ſolita		Deus pulchritudine tabernaculi delecta/ tus	78
Decimarum lex	106. (erant 94.	Dei præceptum ad Saul ut Amalechitas deleat	158
Deda filius leſtan	13	Deus irāſcitur Saul ob inobedientiam	159
Decreta aliquot p Hyrcano & Iudæis	405	Deus obediētia nō ſacrificijs delectat	160
Dedicatio templi à filijs tranſmigrationis celebrata	312	Deus loquitur ad Nathā de ſtructura tem pli	189
Delon ciuitas	395	Deus carpit Solomonē per prophetā	235
Delta locus	402	Dei indignatio contra Achab	250
Demetrius Seleuci filius Antiochum Eu/ pa. & Lyſiam interficit	357	Diagoras Melius	890
Demetrii inſidiæ & inſectationes aduerſus Iudam	357. 359	Dicæarchia ciuitas	510. 527. 547
Demetrius cum Ionatha Abaron amicit/ am componit	362	Digeſtio ſtructuræ templi Salomonis	223
Demetrii epiſtola ad Ionathā Abaron	363	Diglath	4
Demetrius in prædio contra Alexandrum Epi. occiditur	364	Diligentiā regis Babylonij in pueros He/ bræorum	296
Demetrius Nicanor Grypi.		Dina filia Iacob	28
Demetrius Demetrii filius contra Alexan/ dram Epi.	366	Dinæ ſtuprum à fratribus uindicatum	31
		Dinaſus pontifex	589
		Dineas	

INDEX.

Dineas & Aretas, Oboda successor	472	Drusus alfas Drusium, turris	449. 638
Dineas Silaei ueneficij traducit apud Caesarem	472	Dux tribus Gad & Ruben & dimidia Manasse Amorraam possident	105
Dineus pater Eleazari latronis	584	Dux tantum tribus a captiuitate Hierosolymam redierunt	315
Diocles de rege Babylonio	299	Duo Cherubim templi Salomonis	224
Diogenes qda a Phariseis occisus	390. 605	Dyo mensis Macedonum	7
Diodorus legatus Iudaeorum	379	E	
Dion ciuitas	388	EBal mons	122
Dion historiographus de rege Hira	230. 861	EBan filius Dauid	187
Dionysius Tripolitanus	394	Ebifar ciuitas	174
Diophantus pseudographus	474. 640	Ebutius Decadarchus	737
Diospolis	695	Echataeus Chaldaeus meminit Abraham	15
Drimi nomen loci	415	Echi filius Benjamin	46
Discon filius Ptolemaei Epiphanis	346	Echibene uxor Ezechiae, mater Manasse	
Dison pontifex	589	Edom cognomentum Esau	32 (285)
Dissa uicus	740	Egbathana locus	302. 311
Distrus mensis ultimus Macedonum	312	Egiras Adiabenus	798
Diuortium uxoris	110	Eglon Moabitarum rex Israelitas seruitute affligens ab Aoth interimitur	131. 132
Dius ciuitas Macedonum	328	Egressarius rex Babylonius	299
Dochis princeps militiae Salomonis	220	Euila filius Chusi	12
Docon forum	697	Euilae populi nunc Getuli	idem
Dodoris filius Herculis	22	Elacon mons	778
Dodus pater Eleazar	209	Elacon mons	800
Doech Syrus famulus Saul	168	Elamitae populi	15
Doech, peditur beneficiorum Achimelech in Dauid, sacerdotes iussu Saul interficit	170	Elam filius Sem	idem
Domitianus	770	Eldaa filius Madian	22
Domitiani expeditio in Germanos & Gallos	835. 834	Eleazarus Mosi filius	55
Domitius Barbarus pater Neronis	585	Eleazar uel Eleazarus filius Aaron	77
Domitius Nero	585	Eleazarus patri successor in sacerdotio	95
Domitius Sabinus	725. 790	Eleazarus moritur	126
Dona Ptolemaei ad Eleazarum pontificem	337	Eleazar filius Dodi	209
Dora ciuitas & castellum Idumaeae	375. 376	Eleazarus frater Simonis iusti sacerdotium adeptus	352
Doritarum facinus in Iudaeos	568	Eleazari & Ptolemaei Philadelphi alternae epistola	335
Dorensis regio	220	Eleazaro mortuo Manasses patruus successit	340
Doris ciuitas	125	Eleazarus Apphus uel Mauro, filius Mathiae	348
Doris alias Dosis uxor Herodis	415	Eleazarus ab elephate opprimitur	356. 597
Dorotheus minister Ptolemaei	336	Elcazarus seditiosus phariseus	388
Doron ciuitas	125	Eleazari sacerdotis instantia ad Crassum ne aurum templi depradaretur	400
Dorotheus Nathelis tabellio	575	Eleazarus pontifex post Iozara Boethi	518
Dortus Iudaeus	581	Eleazarus filius Anni pontificis in sacerdotium successit post Ismaelum labi	516
Dositheus perfidia in Hyrcanum tertium	438	Eleazarus cuiusdam Iudaeorum factionis autor mulctatur a Fado	573
Dositheus ab Herode occisus	445	Eleazarus princeps latronum	580. 675
Dotan urbs	260	Eleazarus latro a Felice captus	584. 675
Draconis leges	855	Eleazarus quidam conspirationis Iudaeorum contra Romanos autor	687
Drimas loci nomen	615	Eleazarus	
Droma concubina Gedeonis	135		
Drusilla Agrippae maioris filia, uxor Antiochi Comagenensis regis	572		
Drusilla Felici nupta	582		
Drusus maior. Tiberij frater Antoniae maritus	525		
Drusus Tiberij filius	525		

INDEX.

Eleazarus filius Iairi	690	Ephron agrum suum uendidit Abraham	22
Eleazarus Simonis	699	Epicrates Iudæis Scythopolim tradidit	380
Eleazarus Ananiae	idem	Epicuræi prouidentiam dei negantes re-	
Eleazarus Addæi filius	718	darguuntur	303
Eleazarus filius Gionis	747	Epilogus oium pōtificū ab Aarō usq; ad no-	
Eleazarus sicariorum princeps	842	uissimū excidiū Hierosolymorū	589. 590
Eleazari cuiusdam magnanimitas & lau-		Epiphanes interpretatur præclarus	303
data constantia pro conseruatione legis		Epiphanes Ptolemæus	338
ad Antiochum Epiphanem	899. 900	Epiphanes Alexander Ptolemaida expul-	
Elephantin oppidum	768	gnauit	362
Eleusa ciuitas nunc Sebaste	462	Epiphania	15
Eleutherus fluuius	433. 626	Epistola Antiochi in qua Iudæos fidelita-	
Eleutheri equites	626	tis laudat	340
Eli filius Ithamar sacerdos & Israelitarum		Epistola Antiochi pro Sidonijs	348
præfes audita quadam calamitate lapsus		Eri filius Gad	47
de sella defunctus est	142. 145	Erodi filius Gad	idem
Eli pater Semeiæ	209	Eroge locus	274
Eli filius Samaris Babylonij	481	Ezechias propheta solatur Ezechiam affli-	
Eliab filius Iesse	161	ctum	281
Eliasib sacerdos post patrē suū Ioachim	315	Esaia propheta ad Ezechiam	281. 283
Eliasibo mortuo Iudas filius successit	325	Esau filius Isaac uxores ducit patre nescio,	
Elica princeps militiæ tribus Iuda	276	uenatum profectus benedictione præue-	
Elcias maior	597	nitur	24. 25
Elidenfes	632	Esau amplectitur Iacob	30
Eliel filius Dauid	187	Esau cū Iacob habitacula partitus Idumæā	
Elifal filius Dauid	187	tenuit, fame cōpulsus primatū uendidit	32
Elimelech famis impatiēs migrat in Moa-		Esau cur & quando uocatus sit Edom	32
bitidem	342	Eschol amicus Abraham	12
Elioneus Cantharæ pontifex	571	Eschon puteus	24
Elphas filius Esau	32	Esdras scriba acceptis à Xerxe literis Hie-	
Elisas filius Iani	12	rosolymam proficiscitur	313
Elkus filius Dauid	187	Esdras cōsulto Achanonio abdicat alienigē-	
Elom socer Esau	24	nas sacerdotū & leuitarū uxores	314. 315
Elon filius Zabulon	46	Esdras moritur	314
Elon princeps Israelitarum	138	Eserimoth locus	86
Elon ciuitas trasatur	245	Essæorum uel Essenorum hæresis	572
Emachoës locus circa Iordanem	505	451. 514. 664	
Emmaüs ciuitas	358	Essenorum opinio de animabus & corpō-	
Enabris locus	729	ribus	667
Endeelchismus	309	Essenorum collegium diuifum	667. 668
Enfrō ciuitas à Iuda Machabæo capta	354	Essin quid significet	75
Engaddi montosus locus	171	Eteron mons	123
Ennaphim filius Dauid	187	Echirus forte ethicus	563
Epaphroditus Iosephum ad historias scri-		Echæus filius Chanaan	13
bendas inuitauit	1	Ethan saxum & habitaculi Samson	340
Ephan cognatus Dauid	208	Etheus princeps militiæ Dauid	292
Ephefina ciuitas	408	Etymologia nominis Moab	19
Ephefiorum decretum pro Iudæis	410	Etymologia nominis Ammon	idem
Ephor uestimenti genus	75	Etymologia nominum filiorum Iacob	28
Ephraim filius Ioseph	19	Eqa uiuentium omnium mater	4
Ephraim cum filijs Iacob fit hæres	46	Euzus filius Chanaan	15
Ephraim tribus leuitarum præfectus	81	Euaretus delator filiorum Herodis	473
Ephrata locus	51	Euaris ciuitas	258
		Euchel	

INDEX

Euchel populi ab ira uicti	230	Felix praefes Iudae post Cumanum	582. 675
Eui rex Madianitarum	102	Felice praefide Iudae latronibus & sedu-	
Euila filius Iectan	13	ctoribus populi referta	583. 675
Euodus libertus Tiberij Caesaris	532	Felix à Iudaeis accusatur succedete illi Por-	
Eupator Ptolemaeus	338	tio Festo	585. 676
Euphrates fluuius paradisi	4	Ferreus mons	760
Eupolomius filius Ioannis Gaddis	359	Festum luminarium	352
Euripus piscina	345	Ficula uicus	341
Eurycles delator filiorum Herod.	472. 640	Filiorum Israel oppressio in Aegypto	98
Eutychus fur & delator Agrippae	527. 528	Filij praeparentibus non sunt puniendi, ne	
	529	que rursum filiorum peccata parentibus	
Euxinus pontus in quo Ionas à ceto est		repensanda	113
euomitus	273	Filiorum Eli uita & mores	144
Exodi historia	48. 49	Filij Saul bello ceciderunt	179
Ezebon filius Gad	47	Filius à matre coctus	815
Ezechias filius Achaz rex Hierosolymo-		Flaccus rector Syriae	526
rum	177	Flauius Siluius expugnator Massada	842.
Ezechias rex pius & iustus sacrificia diu in			843
termiffa reuocat	278	Florus praefes Iudae post Albinum	588. 677
Ezechias Assyriorum minis nequaquam		Flori perfidia in Iudaeos	678
territus	279	Florus multos Iudaeorum occidit	679
Ezechiae oppressio ab Assyrijs	281	Flori dolus in Hierosolymitas	680
Ezechias solatur ab Esaia propheta	281	Florus ab Hierosolymis Caesarem regres-	
Ezechiae laeuor eiusque uita ploratio	282	sus Iudaeos apud Cestium accusat	681
Ezechiae succedit filius Manasses	283	Flumina paradisi	4
Ezechias princeps latronum ab Herode		Fluuius aquae sanguineus	56
occisus	403. 611	Foedus putei	20
Ezechiel propheta adhuc puer cum alijs in		Fontes Iordanis unde oriantur	630
Babyloniam captus abducitur	288	Fortunatus libertus Agrippae maioris	535
Ezechiel in Chaldaea prophetans non au-		Fronto	817
ditur	289	Fronto Iudaeorum iudex constitutus Tito	
Ezechielis prophetia de Sedechia, uera		Hierosolymam obtinente	827
redditur	292	Fullonis monumentum	779
Eziauasuroch mater Iosiae regis	384	Fuluia à profugo Iudaeo seducta	520
Ezrica tutor regni Israel constitutus	276	Furius centurio muros Hierosolymorum	
Ezron filius Ruben.	46	ascendit Pompeio urbem obsidente	397
F			
F Abatus insidiarum Sylae in Herodem		G	
proditor à Sylae occisus	483. 646	Gaal princeps accersitus Sichimita-	
Fabes cuiusdam Iesu pontificis pater	448	rum	136
Fabius centurio Hierosolymorum muros		Gaba oppidum structum ab Asa	245
ascendit Pompeio urbem obsidete	396. 397	Gaba oppidum tribus Benjamin	128
Fabius Damalci rector	412	Gaba etymologia	160
Fadus Cuspis in Iudaeam missus	572	Gaba uastatur ab Israelitis	130
Fadus Iudaeorum factionis autores occi-		Gaba oppidum Galilae	446
dit	573	Gabala oppidum	389
Falna filius Dauid	187	Gabao	696
Falsus testis puniendus		Gabaonites	110
Fames tempore Dauid	208	Gabaonites callide foederati cum Iesu	121
Fannius N. filius consul Ro.	379	Gabaonites liberantur	idem
Faustus Cornelius	606	Gabaonites uindicantur pro impietate il-	
Felix Malachi frater à Phaselo fratre He-		lata	208
rodus superatus dimittitur	412. 614	Gabaonitarum calliditas	120
		Gabatha loci nomen	191. 308
		Gabathon	

I N D E X.

Gabathon oppidum Palæstinorum	243	Gedeon lxx. filiorum pater	135
Gaber militiæ princeps	220	Gedeonis hostes, sui interfectores facti	139
Gabiar princeps militiæ Salomonis	220	Gelboe mons	176
Gabinius præfes Syriæ	394, 398, 399, 608	Gellius	429
Gad filius Iacob	28, 46	Gemellus ex aula Herodis exclusus	468
Gad etymologia	28	Genania uicus	708
Gad propheta trium suppliciorum optio/ nem dedit David	210	Genasar lacus	515, 700
Gadara oppidum expugnatum	385	Genealogia filiorum Iacob	46
Gadara restauratur	397	Genealogia David	143
Gadara expugnatur à Vespasiano	713	Genealogia filiorum David	187
Gadara deditio	757	Genealogia Saul	158
Gadarenfes accusant Herodem apud Cæ/ sarem	450	Genealogia Antipatri primi	609
Gadda oppidum	256	Geneta porta Hierosolymorum	779
Gaius Antonius consul	396	Gerara loca Palæstinæ	19
Galaad collis	29	Gera pater Semei	100
Galaaditis regio	220	Gera pater Aoth	152
Galata oppidum	393	Gera filius Beniamin	46
Galatæ olim Gomeritæ	11	Gerasenorum mons	389
Galba imperator	762	Gerasium deuastatur per Titum	761
Galbæ mors	764	Gerareth ciuitas	244
Galboa loci nomen	166	Geraritudis regio	ibidem
Galgala loci nomen	119, 154	Gergefeus filius Chanaan	15
Galilæi sub Achinadab	220	Germani mortem Caligulæ ultî	556
Galilæa sub ditione Herodis	421, 621	Germani ab ira reuocati	558
Galilæa inuaditur à Vespasi.	713	Germani laudati	684, 685
Galilæa descriptio & fertilitas	708	Germanicus pater Caligulæ occiditur	555
Galilæi deficiunt ab Herode	423	Germanicus pater Agrippæ	589
Galli 684 Gallus hecatôtarchus	757	Germanicus ueneno interiit à Pisone	517
Galmech regio, quæ Gilon in biblijs	202	Germani auguriû de Agrippa maiore	530
Gamalas oppidum	513	Gessabani filius loæ secundi regis Israel	271
Gamalæ situs, obfidio, & excidium à Tito factum	735, 736, 738	Gerson filius Leui	46
Gamini populi	586	Gersus filius Mosi	55
Gargarus	330	Gessiosifous quarta sectæ philosophorum au tor apud Iudæos	515
Garizeus, Gazirim, mons	114, 122, 135, 126	Gessius Florus præfes Iudææ post Albi / num	588
Gatha filius Eliphas	32	Gessur regio	183
Galalim oppidum	103	Getha	4
Galanis	220	Gether filius Aram	15
Gaulanitudis oppidum	389	Geth urbs & regio Palæstinæ	123, 168, 274
Gaza oppidum Palæstinorum	123, 127, 141	Getho urbs Palæstinorum	146
Gaza capta ab Alexandro	327	Geth destruitur ab Ozia secundo	274
Eadem capta à Iudæis	386	Getuli olim Euilæi	12
Gazarim oppidum	108	Gezerenna ciuitas	188
Gazarim Solomoni donata	231	Gezonat princeps militiæ Iosaphat	259
Gebdeonitis oppidum	691	Gigantum genus	127
Gechegleth cognomē Rahuelis	54	Gigantum conuallis	187
Gedeon liberauit Israel ab Amalechitis	133	Gion fons apud quem Solomon unctus est in regem	213
Gedeonis uisio 134. (134		Gimō propheta mittitur ad Baasan	244
Gedeon ex hostium somnio audito, uicto/ riam sibi promittit	134	Ginais uicus	580
Gedeon desertum	135	Giscala oppidum	700
		Giscala à Tito capitur	739

C. Gilon

I N D E X.

Gifon maceria siue cancellus ambitum Sa/ lomonis circumpans	225	Gymnasium sit Hierosolymis concedente Antiocho	346
Glaphira filia Archelai regis Cappadocū uxor Alexandri filij Herodis	455.636	Gyon fluuius paradisi	4
Glaphira contumelijs afficit maritum	637	Gyon Græcis dicitur Nilus	eodem
Glaphira marito mortuo redit ad patrem	479	H	
Glaphira nubet Archelao affini	511	 Agi filius Gad	47
Glaphira trigama	512	Halabarches, id est, princeps sa/ lis	579
Glaphiræ mœstitia super afflictione mari/ ti	474	Hamul filius Pharez	46
Glaphiræ somniū eiusq; interitus	512.664	Hasthartæ & Herculis templum quis stru/ xerit	230
Gnidus loci nomen	386	Heber filius Salæ	15
Goboth loci nomen	65	Heber quando genitus	eodem
Godolias per Nabuchodonosor præses cō stituitur in Hierosolymis	295	Heber filius Afer	47
Godolias interfinitur per maliciam Ismae/ lis	294	Hebrai unde dicti	15
Gofna ciuitas	708	Hebrai uictores euadunt per Mosen	66
Goliath Palæstini altitudo	162	Hebrai potiti Amoræorum terra	97
Goliath uerba ad Saul & Hebræos	eodē	Hebrai patria iura transgressi	100
Goliath prosternitur à Dauid	163	Hebrai uicti à Palæstinis	179
Gomer filius Iaphet	11.12	Hebræorū uictoria de Palæstinis	148
Gophnitica Toparchia	597	Hebræorum numerus è Babylone redeun/ tium in Hierusalem	305
Gorgias superatur à Iuda Machabæo	351	Hebræorum bellum in Chananæos inscio Mose	89
Gorgion Iosippi filius	723	Hebræorum aduentus ad Sina	67
Gorgion occisus	754	Hebræorum bellū cū Amalechitis	65
Gofua aliàs Gopha ciuitas (recti⁹ Gopha, aut Gofna)	411	Hebræorum populus diffusus Mosen lap/ dare uult	59
Gotholia filia Achab, uxor Ioram, regina Hierosolymorm	253.265	Hebræorū genealogia	14
Gotholia in Biblijs dicitur Athalia	265	Hebron cinitas à Roboam structa	239
Gotholia studet exterminare genus Da/ uid	eodem	Hebron Sare sepulchrum habet	22
Gotholia perimitur	268	Hecæa filia Iaphram, uxor Herculis	22
Gracch⁹, Sabino auxiliatur contra Iudæos	504.659	Εκατομβαων mensis nomen	96
Græci laudati	684	Hecatus mensis	348
Græcorum impudens arrogantia	11	Hecatontomachi qui dicantur	384
Græcorum omnia esse noua Iosephus asse/ rit	855	Hedrous princeps militiæ sub Iosaphat	253
Græcorum antiquissimi Chaldæis præce/ ptoribus usi	854	Helan rex filius Baasa à Zamaria occidi/ tur	245
Græci cur ut plurimum inter se dissentiunt ibidem		Helchana uir leuita	144
Granicum flumen	326	Helchias gazophylax	293.586
Grana ciuitas à Iuda Machabæo capta	355	Helena Adiabenorum regina, cum filio ad Iudaismum conuersa	575
Grapte cognata Sizzæ regis	765	Heliab unus opificum tabernaculi	78
Gratus præses Iudææ post Annium Ru/ fum	516	Helias Thebytes propheta increpat A/ chab	246
Gratus miles	562	Helias pascitur à coruis	246
Guni filius Neptalim	46	Helias filium uiduæ Sareptanæ resuscitat	247
Guta oppidum	425	Helias pseudopphetas Baal occidi su/ bet	248
		Helias fugit Iezabel	249
		Helias inungit reges, futuros ultores A/ chab	249
		Helias	

Helias mittitur ad Achab ppter Naboth iniuste occ.	250	Hermippus philosophus	864
Helias inuasores ulciscitur	257	Herodes 15. annorum praeficitur Galilaeae	611
Heliae occurrit Achab	247	Herodes Antigonum Aristobuli filium & Iudaeae expellit	413
Heliae & Henoch mortem nemo uidit	258	Herodes Iudaeae tetrarcha constituitur a M. Antonio	415.615
Heliae habitus	257	Herodis fuga in Idumaeam	417.617
Heliae precibus pluuia suspensa redijt	248	Herodes in ius uocatus bellum Hyrcano mouere tentauit	404.405.612
Heliachim tutor regni Ezechiae	281	Herodes Syriae praeficitur	613
Heliachim pontifex custos thesaurorum loci sue	285	Herodes Romam pergit	418
Helim sterile palmetum	62	Herodes suam fortunam M. Antonio exponit	418
Heliopolis leonum ciuitas	364	Herodes a senatu Rom. rex Iudaeae pronunciatur	419
Heliopolitana urbs	47	Herodes Roma rediens Antigonum & Hierosolyma obsidet	420.620
Helisaeus propheta efficitur	249	Herodes Galilaeae potitus, latrones delet	421.621
Helisaeus hostes obsecratos ad Ioram tra- ducit	260	Herodes turbatus audita morte Antonij	438
Helisaeus moritur	271	Herodes Hyrcanum tertium interfecit	438
Helisaeus post mortem miraculis clariuit	271	Herodes mandat uxorem occidi	439.629
Helisaei fons mirandae naturae	760	Herodes magno honore a Caesare excipitur	440
Helisaei prophetia eiusque praecipui actus historia digni	259	Herodes multorum oppidorum conditor	630.440
Helisaei prophetia de Samaritarum famis termino	261	Herodis quomodo eruperit odium in Mariamne	442.634
Helisaei Tyrionum regis meminit Menander	279	Herodes propter occisam uxorem morbo correptus	634.443
Hellanicus historiographus	854	Herodis sauitia in amicos & liberos Babe- litarum	443.444
Hellatici populi a Iano orti	11	Herodes theatra & quinquennalia instituit Hierosolymis	445.638
Hellepontus Lysimacho post Alexandrum cessit	329	Herodes oppida & templa construit in honorem Augusti Caesaris	446.630.635
Helmodad filius Iectan	13	Herodis beneficentia erga populum, tempore famis	447.622
Helpis uel Ioppis uxor Herodis primi	480	Herodis profectio ad Marcum Antonium	423
Helum ciuitas a Roboam structa	239	Herodi Sosius belli adiutor datus ibidem	
Heman unus ex sapientibus Hebraeorum	221	Herodes casum adium saluus euasit	424
Hemath ciuitas	287	Herodes telo uulneratus	ibidem
Hemathenus rex cum Dauid foedus inijt	190	Herodes in balneo ab hostibus non laeditur	424.624
Hemor rex	31	Herodes obsidet Hierosolymam eodem	
Hemfaneae sacra tunica	74	Herodis nuptiae cum Mariamne eodem	
Heniochi laudati	684	Herodes alienigenas ab ingressu templi ar- cet	426
Henoch	6	Herodis instatia apud M. Antonium pro morte Antigoni	eodem
Henochia prima ciuitas mundi	6		
Henoch ad deum discedens quem sine habu erit, non literis est proditum	8		
Henoch & Heliae mortem nemo uidit	258		
Henoch uixit annos 365.	8		
Heraclea ciuitas	770		
Hercules auxiliatus filijs Abrahae, duxit uxorem filiam Iaphram	22		
Herennius Capito	527		
Hereses Iudaeorum tres	372		

I N D E X.

Herodes sacerdotium Ananelo data leni/		Herode absente deficiunt Trachonitæ ab	
genæ	428	eo	470
Herodis oratio ad Iudæos animantis eos		Herodes Nacebum latronum ducem com/	
contra Arabas	435.627	prehendit	471
Herodis oratio ad Cæsarem	628.439	Herodes traducitur apud Cæsare propter	
Herodis excusatio ad Marc. Antonium		caesos Arabes	eodem
quod filio Alexandræ sacerdotium nõ de/		Herodes Nicolaum Dam. legat ad Cæsar/	
derit	429	rem	472
Herodes tradit sacerdotiũ Aristobulo ter/		Herodes reconciliatus Cæsari per Nicola/	
tio	eodem	um Damasc.	474
Herodis dolo Aristobulus submersus		Herod. quo pacto in filiorum necem anhe/	
430		lauerit	476.477
Herodes amore uxoris insanit	633.431	Herodes nepotes & neptes ex filiis trucidatis	
Herodes Cleopatram deducit ad Aegy/		liberaliter educat	479
ptum	434	Herodis uxores & liberi	480.644
Herodes uenator, bellator, & sagittarum		Herod. Pathaneam regionem dat Sama/	
insignis librator	632	ri Iudæo.	480
Herodes sacerdotis filiam ducit uxorem		Herodes accusat fratrem Pheroram eiusq/	
448		uxorem conspirationis delatos	482
Herodes delubra & statuas erexit cõtra le/		Herodi produntur per mortem Pheroræ	
gem	448.449	ueneficia in eũ parata	647.648
Herodes accusatur à Gadarensis	450	Herodes Antipatrum subitarie Roma re/	
Herodis solertia qua populum in sui timo/		uocatum, reum agit ueneficij coram Va/	
re continuĩt	451	ro	486.649.650
Herodis oratio ad populum de innouãdo		Herodes Antipatro in uincula coniecto, le/	
templo	452	gationẽ mittit ad Cæsarem	491
Herodes struxit transitum subterraneum		Herodes morbo iam obnoxius quid ege/	
in templum	454	rit	492.495
Herodis lex noua in fures	455	Herodis morbus immedicabilis	494
Herodes filios reductos Roma, in matri/		Herodes moriturus mandat ut se mortuo	
monium despondet	eodẽ	Iudæorum primores interficiantur, quò	
Herodes Agrippæ occurrit in Asia & Io/		Iudæi mortẽ suam uel inuiti plorent	459
nia	456	Herodes semet interficere conatus	496
Herodes exponit Iudæis quomodo eos in		Herodis testamentum, mors, & tempus re/	
libertatem asseruerit	458	gni eius	496
Herode absente quomodo domesticũ cre/		Herodis pompa funebris & sepultura	497
uerit incendiũ	459	Herode mortuo porticus incenditur, aula	
Herodes accusat filios apud Augustum		obsidetũr	504
460		Herodis regni diuisio	509
Herodes iterũ quinquennale certamẽ cele/		Herodis uniuersa prosapia	524
brat	461	Herodes secũdus, filius Herodis magni ex	
Herodis liberalitas erga Rhodios	463	Mariamne pontificis	644
Herodes agonothesa dictus	eodem	Herodes mortuus	496
Herodes gloriæ cupidissimus	ibidem	Herodes tertius filius magni Herodis ex	
Herodes sepulchrũ Dauid infelicitẽ ape/		Cleopatra	480
rit	465	Herodes ciuitates quasdam condit	515.
Herodes amoris in nurum falso accusatus,		Herodes imperator factus, ob feritatem à	
irascitur fratri	466	suis Parthis occisus est	517
Herode ab eunuchis ueritatem odij extor/		Herodes quartus Antipas	654
quente, amici eius inuicem se accusant		Herodes (aliàs Irodes uel Orodes) filius	
467.468		Arthabani regis Armeniæ	517
Herodes Alexandrum filium in uincula		Herodes Arthabanũ et Vitellium cõuiuio	
conijcit	469	excipit.	522
		Herodes	

I N D E X.

Herodes amore Herodiadis captus	522	Hieroboam contra Abiam mouet bellum	242
Herodes incestus cum Herodiade, eius cō flictus cū socero Areta propter repudiū eius filiæ	523	Hieroboam moritur	243
Herodias filiā Aristobuli, soror Agrippæ maioris	eodem	Hieroboam genus misere extinctum eodem	
Herodes Agrippæ inopiam improperat	525	Hieroboam filius Ioæ rex Israël Israëlitis multorum bonorum causa	273
Herodes exilio damnatus, Herodiade eū comitante	535.669	Hieroboam mortuo successit filius Zacha rias	274
Herodes frater Agrippæ maioris rex Chal cidis	570	Hieron Hebræa lingua munitio	187
Herodi cōfertur potestas instituendi pon tific.& sacerd.	574	Hierosolym. Beniamitis tributaria	127
Herodis obitus eiusq; filij	579.672	Hierosolyma sub Abraham Solyma di cta	187
Herodianus insidiatus Antiocho Grypo.	586	Hierosolymorū reges quot & quamdiu re gnauerint	292
Herodion oppidum	417. 617. 631	Hierosolymitæ captiui abducuntur à Bab. eodem	
Herodij situs & munitio	456.837	Hierosolymitarum 3000 ducuntur in Bab.	288
Herodotus Halicarnassæus	865.231.241.282	Hierosol.obsidetur à Babylonijs	290
Heroum ciuitas	47	Hierosolyma capitur à Babylonijs	291
Hester	319	Hierosolym.muri reparantur sub imperio Xerxis	317
Hezron filius Pharez	46	Hierosolim.à Ptolemæo est capta	329
Hiar mensis Hebræorum	222	Hier.construitur Gymnasium	346
Hieremias Elegidion Iosæ descripsit	286	Hierosol. excidiū & direptio tēplī sub An tiocho Epiphane	347.596
Hieremias spernitur & libri eius concre. 287		Hierosolyma capta per Pompeium, ma gnum	396
Hieremias prophetans non auditur	289	Hierosolyma exponitur fiscalibus Roma norum	397
Hieremias prædicat Hierosolymā expug ire	289	Hier.obseffa ab Herode	420.424.620.624
Hieremias uinctus abducitur	289.290	Hierosol.ingens cades Herode & Sosio ci uitatem occupantibus	425.426
Hieremias luto immergitur	290	Hierosolym.mœnia locupletius extructa	569
Hieremiæ prophetia de Sedechia uera red ditur	291.292	Hierosolymam primus Dauid nuncupa uit	187
Hieremiam Nabuzardan soluit è uinculis	293	Hierusalem obsidetur à Dauid	186
Hieremias Aegypti subuersionē & trāsmi grationem Israël prædicat	295	Hierusalem expugnatur	187
Hiericho obsidetur	118	Hierosol.oppressio sub Floro	678.679
Hiericus à Rom.diripitur	421	Hierosol.conspiratio facta, belli cū Roma nis seminarium	687
Hierichuntis descriptio	759	Hierosol.obseffa à Cestio	697
Hieroboam filius Nabath contra Salomo nem	235	Hierosol.bello se præparant aduersus Ro manos	709
Hieroboam superbit prophetia Achia	236	Hierosol.excidiij initium	741
Hieroboam fugit ad Suffachum	236	Hierosolym.intestina seditio orta	742
Hieroboam decem tribubus rex præfici tur	237	Hierosol.tria mala, bellum, libido dominā di,& seditio	756
Hieroboam abducit populum in idolola triam	237.238	Hierosolym.seditio indies inualecebat, a deo ut ne templo quidem abstinerent	772.773
Hieroboam increpatur à Iadon propheta	238		
Hieroboam uxorem mittit ad Achiam propter agrotantem filium	241		

I N D E X.

Hier. seditio iterum exorta	776	Hostia pro peccato per maliciam	29
Hierosol. descriptio	778	Hostia pro peccato principis	eodem
Hier. dira fame oppressi	795.800	Hupim filius Beniamin	46
Hierosol. muro & castellis à Tito circum-		Hur ciuitas	14
data	800	Hurz filius Aram	15
Hieros. lamentabilis strages fame pereun-		Hyrchanus primus	
tium	800.801	Hyrchanus filius Iosephi	142
Hierosolymita boum stercore uesti coacti	804	Hyrcani astutia & prudentia	143
Hier. calceorum sordibus & foeno uesti co-		Hyrchanus mittitur ad Ptolemæum Epiphane-	eodẽ
acti	815	nem	
Hier. excidij mira præfagia	820	Hyrchanus Arionem in uincula coniicit ob-	
Hierosolym. permittitur prædæ & incen-		negatũ censum	144
dio	823	Hyrchanus centũ pueros & totidem uirg-	
Hieros. capta à Romanis	826.827	nes comparat	ibidem
Hieros. quoties & à quibus capta, deq; pri-		Hyrcani arguta responsio ad Ptolemæum	
mis eius cõditoribus, & quomodo nouis-		de ossibus quæ conueniunt ante eum iacie-	
sime funditus est deleta	304	bant	eodem
Hieus propheta arguit Iosaphat	255	Hyrchanus pueros regi, puellas reginæ do-	
Hieus rex inungitur ab Helia	249	nauit	145
Hieus ab Helia inunctus exterminauit		Hyrchanus fratrum insidijs circũuentus du-	
genus Achab & sacerdotes Baal	265.	os eorum occidit	ibidem
266.267		Hyr. turris quomodo extructa fuerit eod.	
Hieus Oziã eiusq; quadragintaduos fami-		Hyrchanus semet occidit	146
liares occidit	266	Hyrchanus secundus qui & Ioannes	
Hilon pater Abdonis	138	Hyrchanus Ioannes filius Simonis Matar-	
Hilus sacerdos	293	thiæ	176
Hin mensuræ Hebrææ genus	78.81	Hyrchanus princeps sacerdotum factus, ob-	
Hippicos turris	690.779	sedet Ptolemæum interfectorem patris	
Hippa oppidum	239	sui	177.178
Hira rex Tyri conciliat sibi amicitiam Da-		Hyrchanus sepulchrum Dauid aperuit &	
uid	187	cum Antiocho Sotere amicitiam inijt	
Hiræ epistola ad Salomonem	222	178.179	
Hiræ munera ad Salomonem	230	Hyrchanus milita contra Syros post mortẽ	
Hiræ ænigmata à Salomone soluta	230	Soteris	178
Hira filius Abybali	eodem	Hyrchanus ad Romanos legationem mit-	
Hiræ mentionem faciunt Menander &		tit pro renouatione amicitia	178.179
Dion	ibidẽ	Hyrchanus amicitia cum Alexandro Zeben-	
Hiramus idem qui Hira	821	na	179
Historiæ ueræ indicium	855	Hyrchanus Samariam obsidet & delet	
Historia Deuteronomij	104	180.181	
Historia Iudicum	126	Hyrchanus deus locutus	189.180
Historia Ruth	142	Hyrchanus felicitatem inuiderunt Iudæi	180
Historia regum	144	Hyrchanus contumelia irrogata	181
Historia Danielis	296	Hyrchanus mores & laus	189.181
Historia Esdræ	304	Hyrchanus castellum Iudææ	190
Historia Hester	317	Hyrchanus oppidum	196
Historia Machabæorum	346	Hyrchanus tertius	
Hor mons in quo sepulta soror Mosis	95	Hyrchanus filius Alexandri lamnei sacerdo-	
Hostes etiam sepeliendi	111	tium consequitur	189.190.191
Hostia pro gratiarum actione	80	Hyrchanus ad regnum aspirans bello super-	
Hostia pro peccatis	eodem	ratur à fratre	192.193
Hostia pro peccato per ignorantia	ibidẽ	Hyrchanus & Antipater ad Aretam confu-	
		giunt	195
		Hyrchanus	

I N D E X.

Hyrcanus adiuuante Areta Aristobulum
secundū fratrem uincit 393.606
Hyrcanus pauper & tenax 394
Hyrcano confertur sacerdotium à Cesare
402.611
Hyrcanus accusatur tyrannidis eodē
Hyrcanus Herodem ad consilium uocat
404
Hyrcano capto & ligato aures præcidun/
tur 417.617
Hyrcanus è uinculis redit ad Herodē 428
Hyrc. interficitur ab Herode 438
Hyrcanus filius Herodis regis Chalcidis
579

I Abel filius Lamech ex Ada 6
Iabella ciuitas uastatur ab Asa
245
Iabes ciuitas Galaadina 153
Iabessenī populi eodē
Iabis pronepos Moſi, custos theſaurorum
Dauid 214
Iabitæ terrefacti per Naas 153
Iabitæ corpus Saul ui hostibus ablatum se/
peliunt 180
Iachin filius Simeonis 46
Iachin thalamus, columna templi Salomo
nis 224
Iachzeel filius Neptalim 46
Iacimus filius Zamaris Babylonij 481
Iacob filius Isaac nascitur 24
Iacob quomodo benedictionem fratri suo
Eſau præripuerit, & quæ ei uisio in Meſo/
potamiâ ad Laban fugienti apparuerit
25.26
Iacob quibus modis ex Laban ſoceri filia/
bus filiarumq; ancillis nuptias & concubi/
tus habuerit, quot item proles ex ijs ge/
nuerit, quomodoq; à ſocero cū uxoribus
& filijs auſugerit 27.28
Iacob ingratitude ad Laban ſe excuſat,
in Chananæâ reuerſus fratri ſuo Eſau re/
conciliatus, cum uisione quadum luſta/
tur 29.30
Iacob cum Eſau tabernacula partitus ma/
gnam poſtea felicitatem conſecutus 32
Iacob luget filium ſuum Joſeph 35
Iacob grauiter fert Simeonē detentū 41
Iacob in Aegyptum ad Joſeph filiū migra/
tur, ne iter omittat uisione ſolatur: at Jo/
ſeph filio uiſo penè exanimatur 46.47
Iacob à Pharaone ſalutatus 157 completis
annis, uita eſt deſunctus 47.48

Iacob martyr Machabæus 863
Iacobus Iudæ Galilæi filius crucifixus
579
Iacobus frater Ieſu Chriſti lapidatus 587
Iada ciuitas 578
Iadon propheta increpat Hieroboam
238
Iadon à pseudopropheta ſeductus, à leo/
ne diſcerpitur 238.239
Iaddus ſacerdos filius Ioannis Manaſſen
fratrem ob connubium alienigenæ prohi/
bet ab altari 328
Iaddus Alexandro magno Hieroſolymam
ingreſſuro occurrit 327
Iaddo mortuo ſuccedit Onias filius 329
Iael filius Ieſſe 161
Iaelom filius Eſau 32
Iaer Galaadinus princeps Iſraelitarum
157
Iahel mulier occidit Siſara 133
Iaheleel filius Zabulon 46
Iamin filius Simeonis eodē
Iamnia deſtruitur ab Ozia ſecundo 274
Iaphet filius Noë 10
Iaphet habuit ſeptem filios 11
Iaphran filius Abrahæ 22
Iarach filius Iectan 13
Iardes ſaltus 840
Iared filius Henoch 6
Iaros filius Beniamin 46
Iaſo filius Eleazari Aphī 359
Iaſus pater Gedeonis 133
Iazara ciuitas 254
Iazates filius Helenæ ad Iudaïſmum con/
uerſus 574
Iazatis auxilio Artabanus regno reſtitu/
tus 576
Iazates contra fratres ob Iudaïſmū uictor,
felicitè mortuus & Hieroſolymis ſepul/
tus 577
Iazihel propheta ſolatur Ioſaphat 256
Iberes populi olim Iobeli 11
Iberi laudantur 684
Ibidum natura 52
Ichabeth poſthumus filius Phinees 145
Idæ iniquitas de Paulina & Mūdo 518.519
Ida cruce damnatur 520
Idæas filius Neræ ſacerdos tēpli Salomo
nis 293
Idola inquiſita à Laban 29
Idumæa ab Eſau habitata & uocata 32
Idumæa & Gōbolitis & Amalechitis di/
cta 32

I N D E X.

Idumæorū rex Moſi uoto nō acquieuit	95	Iethan Hebræorum ſapiens	121
Idumæam ſuperiorem tribus Iuda elegit	123	Iethebaal rex Tyri & Sidonis pater Iezabel	246
Idumæa Aegypto contermina ceſſit in for-		Ietheus uel Iethra pater Amasæ	202, 216
tem tribui Simeonis	ibidem	Iethrim gener Moſi	127
Idumæi uicti ab Abiſai	197	Ietro alias Rahuel ſocer Moſi	67
Idumæa à Ioram Hieroſolymorū rege de-		Iezabel uxor Achab, templum Baal con-	
ficit	264	ſtruit	246
Iebar filius Dauid	187	Iezabel occidit prophetas	247
Iebuſæus filius Chanaan	15	Iezabel interminata mortem Helia	249
Iebuſæorum gēs è Hieroſolymis pulſa	187	Iezabel de turri præcipitata à canibus dē	
Iechabath ciuitas	284	uoratur	266
Iectan filius Heber	15	Iezara fons Samariæ	255
Iehus filius Elau	32	Iezer filius Neptalim	46
Iemna filius Aſer	47	Iezonias princeps profugorū in exilio Ba-	
Iemuel filius Simeonis	46	bylonico	295
Iedlaph filius Nachor	14	Iezraël ciuitas	249, 264, 265
Iephthe Galaadini Iſraëlitarum principis te-		Iezraëlita populi	266
merarium uotum	158	Illyrici laudantur	684
Ieraſis mater Ionathan	275	Immolatio porcorū illegitima	347
Ierſan filius Dauid	185	Inas filius Dauid	187
Ierus menſuræ genus	78	Indathis dux Parthorum	378
Ieſbos filius Abrahæ ex Cetura	22	Inuenta eſſe reſtituenda	111
Ieſobos unus fortiffimorum Dauid	209	Ioa à cōmentarijs Ezechia	280
Ieſſe filius Obed, pater Dauid	145	Ioa ſcriba monumentorum	285
Ieſua filius Aſer qui & Ieſui	47	Ioab filius Saruia princeps militiæ Dauid	
Ieſus aliàs Ioſue (ut in biblijs) Naue filius			182
Hebræorū exercitui præfectus	65, 87	Ioab inuidia percitus traducit Abner co-	
Ieſus prophetat	114	ram Dauid & tractum dolose occidit	
Ieſus exploratoribus miſſis evertit Hieru-			184
cho	116, 117, 118	Ioab principatum militiæ meruit in Hieru-	
Ieſus ſuper Hebræorum afflictione conſu-		ſalem	187
lit dominum	119	Ioab induſtria contra hoſtes Hebræorum	
Ieſus foedus inijt à Gabaonitis oblatū	121		192
Ieſus ſacro tabernaculo conſtituto populū		Ioab cōſolatur Dauid ſuper morte Abſa-	
congregatum alloquitur	122	lom	204
Ieſus Chananaeos exterminari iubet	123	Ioab perſequitur Sabee	207
Ieſu oratio ad Rubē, Gad & Manaffen	124	Ioab Amalam interemit	ibidem
Ieſu mors cuiusq; ætas	126	Ioab ciuitatem quam Sabee intrauerat, ob-	
Ieſui filius Saul	158	ſedit	ibidē
Ieſus filius Iofedech ſacerdotum princeps		Ioab obſidicnem ſoluit, miſſo Sabee capite	
	309	per murum	eodē
Ieſus filius Eliſaib à fratre Ioanne in tem-		Ioab iuſſu Dauid dinumerat populū	210
plo occiſus	325	Ioab iuuit Adoniam ad regnum aſpiran-	
Ieſus Iſaſo filius Simonis ſacerdotio priua-		tem	212
tur	346	Ioab occiditur in templo	218
Ieſus filius Seæ pontifex	511	Ioachaz patris ſui Iofia ſucceſſor uinctus	
IESV CHRISTI mentionem facit Iofe-		abducitur in Aegyptum	287
phus	518	Ioachazas rex Syrorum	269
Ieſus filius Fabetis ſacerdotio priuatur ab		Ioachas filius Hieu rex Iſraël	270
Herode	448	Ioachæ ſuccedit Ioas ſecūdus, ſolus ex mul-	
Ieſus Dannei filius pontifex	587	tis bonus	eodem
Ieſus Gamalielis filius pontifex	588	Ioachim rex Hieroſolymorum conſtitutus	
		fratre	

I N D E X

fratre suo Ioachim in Aegyptū abducto
287
Ioachim tributarius fit regi Nabuchodo-
nosor eodem
Ioachim occiditur, surrogaturq; Ioachim
filius 288
Ioachim seipsum cū matre & cognatis trá-
dit regi Babylonio, surrogato Sedechia
ibidem
Ioas primus.
Ioas filius Ozia infantulus septem annis
clām nutritus in regem ungitur 267.268
Ioas septennis regno praeficitur 269
Ioas templum Hierosolymitanum repa-
rat 269
Ioas post mortem ioiadæ legum prauari-
cator factus 270
Ioas Zachariam prophetam in templo oc-
cidit eodē
Ioas uastationem Hierosolymorū ab Asa-
hel donarijs templi redemit 270
Ioas occiditur ab amicis Zachariae, succe-
dente filio Amasia 270
Ioas secundus.
Ioas filius Ioachæ successor in regno 270
Ioas tribus praelijs iuxta prophetiā Helisæi
uincit Syros 271
Ioas Samariae sepultus, succedente filio suo
Gessabam eodem
Ioæ regis parabola ad Amasiam 272
Ioas Amasiam uincens Hierosolymorum
fit dominator 272
Ioas aliās Noas mater Ioachim secūdi 288
Ioathabalus rex Tyrionum 299
Ioathā filius Gedeonis diuinat Sichimitas
delendos 136
Ioathan filius Heli sacerdos tēpli Salomo-
nis 293
Iob filius Isachar 46
Iobab filius Iectan 13
Iobal rex Tyri focer Achab 267
Iobel filius Iaphet 11
Iochobel mater Moſis 50
Iocundus delator filiorum Herodis 473
Iodabar ciuitas 191
Iodas princeps de tribu Leui 186
Ioannes princeps militiæ sub Iosaphat 253
Ioannes filius Zarij princeps profugorum
in exilio Babylonico 293
Ioannes populū captiuum redemit de ma-
nibus Ismaelis 294
Ioannes filius Eliasib 315
Ioannes fratri suo Iudæ in sacerdotio sut-

cessit 325
Ioannes Iesum fratrem ob sacerdotium in
templo interemit 325
Ioan. filius Simeonis pater Matathia 348
Ioannes Gaddis filius Matathia ibidē
Ioannes Gaddis occiditur 361
Ioannis mortē fratres uli 361
Ioannes Hyrcanus Simonis Matathia fi-
lius 376
IOANNES Baptista occisus 525
Ioannes cognomento Iouis panis, tabel-
lio 574
Ioannes telones 773
Ioannes Essæus 699
Ioannes Annae eodem
Ioannes Giscalæus infidator Iosephi 709
Ioannes Giscala per Titum capta, Hieroso-
lymā fugit 739.740
Ioannes Hierosolymitas ad bellum cōtra
Romanos incitat 742
Ioannes à Romanis capitur 825
Ioannes Galilæorum tyrannus 765
Ioannes Idumæorum dux occisus 787
Iohel filius Samuelis 149
Iohoiades pater Banaia 192
Ioias pontifex maritus Iosabeth Hiero-
solyms sepultus 270
Ionæ prophetae historia 275
Ionas Annae pontifex post Simonem Can-
tharam 568
Ionij populi à Iano descendunt 13
Ionadab consilium dat Amnon de incesto
perpetrando 106
Ionadab filius Samnae consolatus Dauid
super luctu filiorum 197
Ionat. filius Abiathar minister Dauid 199
Ionathas nunciat Adoniae Salomonem in
regem unctum 214
Ionathas filius Vocho 218
Ionathas qui & Abarō, filius Matathia 348
Ionathas eligitur in locum Iudæ 369
Ionathas ulciscitur Ioannem fratrem in nu-
ptijs 361
Ionathas capit Hierosolymam 362
Ionathas factus summus sacerdos 363
Ionathas purpura indutus ab Alexandro
Epiphane 366
Ionathas capit Ioppen 366
Ionathæ uictoria de Apollonio Tito 367
Ionathas arcem Hierosolymorum obfi-
det 398
Ionathas cum Antiocho Theos amicitia
init 370
Ionath.

I N D E X.

Ionathas à Demetrii Nicanoris ducibus uictor euadēs, mittit epistolas ad Roma- nos & Spartiatas	371	monis	299
Ionathas Nabathæos expugnat	372	Iordanis decreuit Israëlitis eum transmean- tibus	117
Ionathas dolo capitur uiuus & socij peri- muntur	373	Iordanis scaturigo à quo primum depre- hensa	735
Ionathas occisus à Simone fratre sepeli- tur	375.397	Iosaphat archigrammateus Dauid	191.208
Ionathas Absalomī amicus Simonis Ma- tathiae	374	Iosaphat filius Asa patri succedit	246
Ionathas Sadduceus Hyrcani Ioānis ami- cus	381	Iosaphat bellū cū Ammonitis	252.253
Ionathas Oniæ legatus Iudæorum ad Ro- manos	408	Iosaphat filio Ioram accepit uxorem	255
Ionathas pontifex insidiatore Felice occi- sus in templo	584	Iosaphat impetum Syrorum euadit	254
Ionathes Iudæus	813	Iosaphat culpatur ab Hieo propheta	255
Ionathes Gyneciarius Romæ exustus	852	Iosaphat Moabitas domino pugnante ui- cit	256
Ionathas filius Saul	155	Iosaphat succedit Ioram filius	259
Ioanathas Palæstinos dormientes aggres- sus perturbauit	156	Ioseberth uxor Ioadi furatur Ioam infantu- lum	267
Ionathas ignoranter maledicti reus fa- ctus	158	Iosedech sacerdos in Babyloniā captiuus est ductus	292
Ionathas à patre morti destinatur	eod.	Ioseph filius Iacob ex Rachele	28
Ionathæ constantia	eodem	Ioseph fratribus somnia narrata exponit	35
Ionathas liberatur à populo	eodē	Ioseph per Ruben ereptus	34
Ionathæ oratio ad Saul pro Dauid	165	Ioseph in lacū ponitur	eodem
Ionathæ iuramentū ad Dauid	167	Ioseph Ismaëlitis uenditus à patre lugetur, à Putiphare emptus, adulteræ concubitū contempsit	35
Ionathas Dauid fidem dedit	eodē	Ioseph dissuadens de stupro ueste fugiit re- licta falso accusatus carceri mancipatur	36.37
Ionathas bello cecidit	180	Ioseph à carcerario lenius tractatur, pincer- næ & pistoris somnia exponit . postea Pharaonis somnia interpretatus, Aegy- pto præficitur	37.38.39
Jonathan filius Ozia rex Hierosolymorū	275	Ioseph Putipharis filiam duxit uxorem	39
Ionathā succedit impius filius Achaz	276	Ioseph alloquitur fratres	40
Ionathas filius Annæ post Caiaphan	521	Ioseph super Benjamin compūgitur, & fra- tres furti infamat	42
Ioppe capta à Ionatha Abaron	566	Ioseph fratribus innotuit	45
Ioppe capta per Vespasianum	728	Ioseph oratio ad fratres	eodem
Ioppis uxor Herodis magni	645	Ioseph obuiā egreditur patri suo Iacob in Aegyptum uenienti	46.47
Ioram filius Iosaphat uxore priuatus	255	Ioseph frumenta uendit, & patrē mortu- um in Hebron sepeliuit	47.48
Ioram patri succedit	259	Ioseph mors & atas	48
Ioram Hierosolymorum rex, parricida & idololatra factus	263	Ioseph ossa	eodem
Ioram mortuo uxores & filij occiduntur, præter Oziam	264	Ioseph ossium trāslatio	59
Ioram filius Achab Ochozia fratri succe- dit	258	Ioseph filius Chami pontifex post Elioneū Cathara	574
Ioram Iosaphat & regis Idumææ, bellum contra Moabitas	eodem	Ioseph Hierosoly- ites pecuniarum gra- tia in mortem cuiuscūq; pontificis machi- natus	584
Ioram regis Israël gesta & pericula Sama- riæ facta	261	Ioseph	
Iorā in obsidione Aramathæ uulneratur	264		
Ioram ab Hieū occiditur	265		
Ioram filius Azaria sacerdos templi Salo-			

I N D E X.

Ioseph Gaddis pontifex	586	Iosephus ex uariarum gentium historijs Iu-	
Iosephus Zachariæ præficitur Iudæis, Iudæ		daicæ gentis antiquitatē ostendit	858.859
Machabæo persequente Timotheū.	353	Iosias Amon patri succedit	284
Ioseph Iudæ mandato non parens, infelix		Iosia regis laus	eodem
pugna contigit	354	Iosias festiuitatem azymorum agit	286
Ioseph Ellimi filius unius diei sacerdos	494	Iosias moritur	eodem
Iosephus Caiaphas pōtifex post Simonem		Iosia succedit Ioachas	287
Camithi	516	Iosippus à mulieribus seductus, Herodis	
Iosephus Thobias filius Oniam auunculū		sententiam de Mariamne uxore prodit	431.634
Ptolemæo Epiphāi recōciliat	340.341.342	Iosippus ab Herode occisus	444.634
Iosephus genuit Hyrcanum	342	Iosippus fratruelis Herodis, eiusq̃ gener	480
Iosephus pater Hyrcani moritur	345	Iosippus filius Antipatri frater Herodis	401.609
Iosephus Curionis filius	699	Iosippus in Iudæa perit	423.622
Iosephus filius Simonis	eodem	Iosippo patruo Herodis committitur ad-	
Iosephus huius historiæ scriptor.		ministratio rerum, Herode ad Antoniū	
Iosephus duabus causis ad historiā scriben-		profecto	432
dam inuitatus	1	Iotapata obsidio per Vespasianū	713.714
Iosephus Iudaicum bellum scripsit ante hi-		Iotapatenis aqua mensura ministratur	716
storiā Genesios	19	Iotapata excidium	723
Iosephus ut uere Iudæus, de lapide somnijs		Ioui Cretæ templum dedicatur à Sichimis	348
Nabuchodonosor quid sentiat, dicere re-		Iozarus Boëthi deponitur à pōtificatu	511
cusat	298	Iozarus Boëthi persuadet Iudæis censum	
Iosephus Polybium carpit	355	admittendum	513
Iosephus sacerdotem se dicit ex genere Ma-		Iozarus pontificatu priuatur	515
chabæorum	465	Isaac immolatio	22
Iosephi eruditio & ætas, dum Antiquitatū		Isaac constantia	eodem
libros scriberet	592	Isaac coniugium cum Rebecca	22.23
Iosephus Matathia filius rector Galilææ		Isaac repromittitur Abraham	17
constituitur	699	Isaac nascitur	20
Iosephus militaris disciplinæ peritus	700	Isaac octaua die circūcisus	eodē
Iosephus quatuor urbium principatum as-		Isaac à patre dilectus	eodē
sumit	703.704	Is. præ inuidia expulsus ab Abimelech	24
Iosephus duas urbes recuperat	704.705	Isaac dilexit Esau	eodē
Iosephus cōtra Vespasiani milites nihil au-		Isaac oratio super Iacob	25
sus	709	Isaac ætas	38
Iosephus Tiberiadem fugit	713	Isaac moritur in Hebron	38
Iosephus è Tiberiade Hierosolymitis oēm		Isachar filius Iacob ex Lia	28
rem Romanorū perscribit	eodem	Isachar tribus sortita Carmelum	123
Iosephus Iotapata obfessa, hostium missilia		Isachā Samarites uxor Iaddi sacerdotis	326
præpedire gnarus	714.715	Isofeth filius Saul rex Manalim constituitur	181
Iosephus Romanos multa clade affecit	716	Isofeth dissidet ab Abner propter concu-	
Iosephus capta Iotapata latitans proditur,		binam	183
ad Vespasianum captiuus ductus cæteris		Isofeth dolet mortem Abner	185
occisus	724	Isofeth occiditur	eodem
Iosephi præsagium	727	Isidis templum Romæ destructū propter	
Iosephus à Cæsariensibus odio habitus		stuprum Paulinæ	520
727.728		Ismael circūcisus ætatis anno xij.	18
Iosephus à Tito missus Iudæos ad deditio-		Ismael nominis etymologia	17
nem Hierosolymorum adhortaturus		Ismaelis	
792			
Iosephus lapide uulneratus	802		
Iosephus rursum hortatur deditiōem			
809			

INDEX.

Ismaelis genealogia	20	Iudaei circumciduntur octauo die	20
Ismael uxorem Aegyptiam duxit	eodem	Iudaeorum Hierosolymam repetetium nu-	
Ismael filius labi pontifex	516	merus	309
Ismaelis cuiusdam malicia in Godolia	293	Iudaeorum studium in reparando templo	eodem
Ismael populum de Masphat ducit capti-		Iudaei quando primum dicti	316
uum	294	Iudaei subiugati à Naas	152.355
Israel uocatur Iacob	30	Iudaeis nunciata calamitas per Aman ini-	
Israel etymologia	eodem	micum	319
Israelitae neruo lato non uescuntur	eodem	Iudaei multos inimicos trucidant	325
Israelitae praeparatores legis facti sunt		Iud. multi in Aegyptum captiui ducunt	330
127		Iudaei absoluuntur	331
Israelitarum multa milia occisorum à Beni-		Iudaei beneficentia exhibita à Seleuco Ni-	
amitis	129	canore, & Asia regibus	338
Israelitae uastantes Gabaa	130	Iudaeorum constituta qui noluerint infringi	338
Israelitae Beniamitarum miseri, despondet		Iudaeis qualis contigerit conditio & amicitia	
eis uirgines labitas	eodem	cum Antiocho	339
Israelitae opprimuntur à Cusardo rege As-		Iudaei infestationes passi à Samaritanis	340
syriorum	131	Iudaei coguntur abnegare legem	347
Israelitarum oppressio ab Eglon	eodem	Iudaeorum multi in spelunca exusti	347
Israelitae serui facti à Moabitibus	eodem	Iudaeis amicitia cum Romanis	359
Israelitae serui facti Chananais	eodem	Iudaeorum gens à Macedonum seruitute	
Israelitae subiugati à Labin	132	liberata est per Iudam Machabaeum	356
Israelitae iterum liberati per Deborah & Ba-		Iudaeorum haereticos tres	372
rachum	133	Iudaeorum inuidia contra Hyrcanum Io-	
Israelitae uicti ab Amelechitis	eodem	annem	380
Israelitarum trecenti aquam manibus bibe-		Iudaeorum octingenti crucifixi	387.602
runt	134	Iudaei quae oppida possederint regnante A-	
Israelitae liberati ab Amalechitis Gedeone		lexandro Iamneo	389
principe	eodem	Iudaei Romanis primum subiunguntur	397
Israelitae sibi praeficiunt Iephthe	137	Iudaeorum nonnulli Herodem primum ac-	
Israelitae ab Ammonitis oppressi	eodem	cusantes occisi	614.615
Israeliticus populus egreditur ex Aegy-		Iudaei Herode eos animante, bellum iterum	
pto	58	contra Arabas capeffunt	457
Israelitae tributarii facti Palaestinis	139	Iudaeorum seditio contra Herodem propter	
Israelitarum clades à Palaestinis inflicta	145	trophaea quae Hierosolymis crexerat	445
Israelitici populi progressio à Sina	86	Iudaeorum oratio ad Agrippam pro tuen-	
Israelitarum decem tribus transferuntur in		da libertate	457
Mediam & Persida	279	Iudaeorum afflictio per Asiam & Libyam	464
Istob rex	192	Iudaeorum mos erat plures habere uxores	479
Ithabulus rex Tyriorum, qui alias Ioatha-		Iudaeorum quadraginta, poenas & suppli-	
bulus	247	cia alacriter subeunt pro defensione legis	
Ithaburius mons	609	495	
Ithaburius mons à Placido occupatus	738	Iudaeorum tria milia cadunt in templo per	
Itham locus amoenus circa Hierosolymam	234	milites Archelai filij Herodis	499.656
Itham ciuitas à Roboam structa	239	Iudaeorum seditio contra Sabinum	505
Ithamar filius Aaron	77.146	Iudaeorum accusatio contra Archelaum	
Ithurai subacti ab Aristobulo filio Hyrcani		661.507	
Ioannis	383	Iudaei à Pilato caesi	518.520.668.669
Ithurius amicus Herodis	439	Iudaei Roma excedere coguntur	520
Iubal musicam coluit	6	Iudaeorum constantia ad Petronium pro	
Iubileus annus	84	conseruatione legis	536.670
Iudas filius Iacob	28	Iudaeorum	
Iudaei Hebraei	15		

INDEX:

Iudæorum cædes Seleuciæ facta	546
Iudæorum libertas sub Cl. Cæsare	566
Iudæorū dissidiū cum Philadelphinis	573
Iudæa uarijs tumultibus quassata, Arche/	
lao ad Cæsare profecto	504. 505. 659. 660
Iudææ tumultus sedat Varus	506. 660. 661
Iudææ diuisio	509
Iudææ mala præside Felice	584
Iudæa à sicarijs deuastata	586
Iudææ descriptio, eiusq; undecim sortes	708
Iudæa uenum exposita	840
Iudæorum ingens clades tempore azymo/	
rum facta	580
Iudæorū seditio cōtra Samaritas	eodem
Iudæorum contentio contra Syros	585
Iudæorum & Cæsariensium seditio	678
Iudæorum sexcenti & triginta Hierosoly/	
mis occisi per Florum	679
Iudæorū uiginti milia à Cæsariensibus, tre/	
decim milia à Scythopolitis occisa	691.
Iudæorum seditio & strages Alexan/	(692
driæ facta	694.
Iudæi Castio fugato, rectores & duces, p/	
uinciae eligunt	698. 699
Iudæi Ascalonum inuadētes ab Antonio	
cæsi	706. 707
Iudæi Iotapatæ obsessi à Vespasiano	714
Iudæorum 8500. occisi ab Idumæis	752
Iudæorum multi ad Vespasianum confu/	
giunt	755
Iudæi Romanos è castris Hierosolymæ	
admotis excedere cogunt	775
Iudæorum dolus in Romanos sub dedi/	
tionis prætextu	777
Iudæorum excursus in Romanos	787
Iudæorum multi crucifixi & manibus mu/	
tilati	797
Iudæi miseranda clade affecti	802. 803
Iudæorum multi ad Ro. profugiunt	810
Iudæi Romanis signis potiti	816
Iudæi in templum fugere coacti	817
Iudæorum seditiosi regiam deprædati, pul/	
sis inde Romanis	824
Iudæorum multi uenditi	825
Iudæorum aliquot milia spectaculo exhi/	
bitorum perierunt	831
Iudæorum calamitates Antiochiæ	832
Iudæorum cædes in Iarde facta	840
Iudæorum cura circa ueritatem historia/	
rum	855
Iudaicæ gentis cur pauci scriptores memi/	
nerint	857

Iudæon Stratopedon loci nomen	616
Iudas Machabæus filius Matathiæ	348
Iudæ uictoria de Apollonio & Seron duci/	
bus Antiochi	349. 350
Iudæ uictoria de Lysia & Gorgia	351
Iudas Hierosolymam occupat, templū &	
sacrificia renouat	352
Iudæ uictoria de Idumæis & Ammoni/	
tis	352
Iudas persecutionem passus à Demetrio	
& Timotheo per Bacchidem	357
Iudas nouissimo contra Bacchidem præ/	
lio interit, à fratribus in Modin sepultus	360. 597
Iudas Capsei dux exercitus Ionathæ Aba/	
ron	371
Iudas Essæus propheta	600. 382
Iudas Arifei nobilis Iudæus legis inter/	
pres	492
Iudas Ezechia latronis filius Iudæam tu/	
multibus infestat	505
Iudas Gaulonites concitator seditionis &	
autor quartæ sectæ Iudæorū	513. 514. 515
Iudas Ionathæ	698
Iudas Dudi	802
Iudas Militonis	809
Iudas martyr Machabæus	904
Iudas patri Elia sibi sacerdos successit	325
Iuda defuncto succedit frater Ioānes	325
Iulia uxor Augusti Cæsaris	462. 479
Iulia Augusti filia, & duarum ciuitatum	
nomen	515
Iulia soror Caligulæ	564
Iuliani militis Romani fortitudo	808
Iulianus procurator Iudæ	817
Iurifabe puteus	20

L

 Aban filius Bathuelis	14
Laban despondet filias	27
& deinceps	
Labenna prouincia	264
Labin rex Chananaeorum subiugauit Is/	
raëlitas	132
Labin interemptus a Baracho	133
Laboch torrens	97
Labofordarchus	299
Lacedæmonij laudantur	685
Lachis oppidum structū à Roboam	239
Lagus pater Ptolemæi Soteris	329
Lahabim filius Mesraim	12
Lais parens Phaltis	174
Lamech habuit filios septuaginta septem	6
Lamech erant duæ uxores Ada & Sella	6
D Lamech	

I N D E X.

Lamech filio Noë tribuit rerum principa/ tum	8	Lex de ueneficis puniendis	172
Laodicensium decretum pro Iudæis	409	Lex sensibus aut membris priuatorū	112
Laodiciam Herodes uenire inuitatur à M. Antonio propter mortem Aristobuli tertij	431	Lex de boue cornupeta	eodem
Largius Lepidus	817	Lex de puteo effosso	115
Lasurim filius Dadan	22	Lex de deposito	eodem
Lasthenes Cretenfis	366	Lex de mercede non fraudanda	eodem
Ladocia Gaminorum regina	387	Lex de spolijs & præda diuidenda	179
Lazarus gigas Iudæus	522	Lex bellantibus & occidentibus resistere concedit	179
Legum præuaricator quot plagis ferien/ dus	108. 109	Lex noua Herodis in fures	455
Legem obseruare iurat populus Israël	114	Lex in militem negligentem equi lata	812
Legis interpretatio per septuaginta senio/ res coram Ptolemæo rege facta	336. 337	Lia filia Laban	27
Legem interpretari quidam præsumētes, à deo sunt multati	337	Lia cauti uxore Iacob facta	eodem
Lenæos mensis	408	Lia concepit ex Iacob	28
Leobius rex Iudæorum	828	Lia machinatur in sororem	eodem
Leo à Banaia interfectus	209	Lia collocat famulam Iacob	eodem
Leonum ciuitas Heleopolis	365	Libanus mons	122. 220
Lepidus à C. Caligula occisus	548	Liberius Maximus Iudæam iussu Cæsaris uenum exponit	840
Leuias Hierosolymita	742	Liberi ancillas non ducant	109
Leui filius Iacob ex Lia	28	Liber fluminis nomen	367. 372
Leui quid significet	eodem	Libes olim Phuti	12
Leuitici historia	80	Libya	395
Leuitarum principes Manasses & Ephra/ em	85	Libya à Lahabim	15
Leuitarum numerus	85	Libyam Phut instituit	12
Leuitarum tribus à militia segregatur	94	Lidda uicus	581
Leuitis decimas dari iussit Moses	eodem	Lineum chiton	74
Lex de oblatione farinae	81	Lithus ciuitas	58
Lex puerperarum	85	Liuiam mater Tiberij Neronis	516
Lex sacerdotum super uxoribus	84	Lobatus rex Libyorum	512
Lex septimi anni	eodem	Lochos mensis Augustus apud Macedo/ nes	96
Lex Iubilei	eodem	Lollius Theostam ciuitatem cepit	394
Lex blasphemiae	106	Longinus præses Syriae post Marsum	575
Lex decimarum	eodem	Longi cuiusdam Romani fortis animus	814
Lex de homicidio, de rege eligendo	107	Lot filius Aram	14
Lex de plantanda uinea	eodem	Lot frater Saræ	eodem
Lex plantandæ ac arandæ terræ	108	Lot separatus ab Abraham	15
Lex de uxoribus ducendis	109	Lot habitauit circa Iordanem	16
Lex de repudianda uxore	eodem	Lot captus ab Assyrijs	eodem
Lex de puella desponsata & ab alijs stu/ prata	109	Lot hospitatur angelos	18
Lex de uxore fratris defuncti sine liberis ducenda	110	Lot genuit ex filiabus	19
Lex captivæ uirginis	eodem	Lucilius Bassus	857
Lex hostium sepeliendorum	111	Lucius Valerius Lucij filius consul Roma nus	402
Lex furti multandi	eodem	L. Manlius Romanus	379
Lex percussorum	112	L. Copinius senator Cæsare regnante	402
Lex de muliere pregnantē	eodem	Lucius Collinæ filius senator	eodem
		Lucius Memmij filius Romanus	579
		L. Antonij decretum pro Iudæis	408
		L. Lentuli consulis decretum pro Hircæ/ no & gente Iudæa	408
		Luctus triginta dierum pro mortuis	110
		Luctus	

I N D E X.

Luctus populi Israel audita morte Mo/ fis	115
Lucullus	391. 603
Ludæ populi	13
Lud filius Sem	eodem
Ludim filius Mefraim	eodem
Lugdunum oppidum Galliæ	535
Lupus tribunus Cæsoniam Caligulæ uxo - rem occidit	560
Lupus morte multatus	566
Lupus rector Alexandria	851
Lusitani laudantur	684
Luza regio	17
Lycus fluuius	378
Lycurgus legislator	882
Lydi populi olim Ludæ	13
Lyfaniæ filius Minæi	415
Lyfias Antiocho ad Perfida profecto, re/ linquitur ad deuaftandam ludæam	350
Lyfaniæ superatur à Iuda Machabæo	351
Lyfias occiditur	357
Lyfias oppidum	394
Lyfimachus Hellefpontum obtinuit post Alexandrum	329
Lyfimachus fratrem Aretam regem Ara/ - bum interfecit	386
Lyfimachus occifus ab Herode	443
Lyfimachus Paufaniæ legatus Iudæorum ad Romanos	408

M

Aacha filia Thamar uxor Ro/ boam	240
Maacha rex	192
Maacha filius Nachor	14
Maacha mater Afæ	243
Maalon filius Elimelech	142
Mabfamus filius Ifmaelis	20
Macedones populi	13
Macedones laudantur	683
Machabæorum martyrum libellus	894
Machabæus martyr	902
Machamis filius Ptolemæi uxor Dauid	183
Machara Herodi uenit auxilio	422
Machir unus Machabæorū martyrū	903
Macher princeps Gaaladitis terræ	202
Macherus à feditionis Iudæis capta	693
Macherus à Baffo capta	837. 838
Macherus caftellum Iudææ	390
Machir nutritius Miphibofeth	191
Machon ciuitas uaftata à Dauid	190
Macro carcerum Tiberij præfectus	529
Madan filius Abrahæ ex Cetura	22

Madeus filius Iaphet	11
Madian filius Abrahæ ex Cetura	22
Madianitæ populi	97
Madianitæ uicerunt Ifraelitas	233
Madian ciuitas	53
Madianitarum & Arabum ingens nume/ - rus occifus	135
Madianitæ mulieres alloquuntur Hebræ/ - os	100
Madianitarum exercitus extinctus	102
Magaffarius	798
Mageddon loci nomen	266
Magedon ciuitas à Salomone cōdita	238
Magnus campus	760
Magog filius Iaphet	11
Magus quidam feductor populi à Portio Fefto occifus	586
Mahuiaël filius Iared	6
μαμακτηριώνα mensis nomen	95
Malachus Arabs nutritius Antiochi The - os	369
Malachi infidiæ contra Antipatrum	418
Malachus interficitur	412. 614
Malachus rex Arabum Herodem frustra - tus	418
Mala Samaritanorum cōtra Iudæos	340
Malathoës ciuitas	526
Malchus propheta	22
Malchius	809
Mamafus filius Ifmaelis	20
Mambre amicus Abrahæ	17
Mambre conuallis in qua requieuit Abra - ham	18
Mamortha Neapolis dicta	759
Manachafim genus Hebrææ uestis	74
Manachemi Effeni diuinatione de Herode - 451	
Manahen Sellum perimēs feipfum regem Ifrael conftituit	275
Manahen defunctus in Samaria	275
Manahen fuccedit Phaceias filius	275
Manaimus rhetor principatum Hierofol/ - ymis ufurpauit	689
Manaimus interficitur	690
Manalim regio	182
Manna quid fit	64
Manaffes filius Iofeph	39. 46
Manaffes & Ephraim tribui Leuitarū præ - fefti	85
Manaffes filius Ezechia impietate in fi/ - gnis	283
Manaffes à rege Babiloniorū captus ite/ - rum remittitur	284

D ij Manaffes

INDEX.

Manasses feliciter moritur	284	Mardochæus auunculus Hester	318
Manasses filius Ioannis sacerdotis frater Iaddi duxit uxore Ifachā Samaritidē	326	Mardochæus pandit regi infidias eunuchorum	319
Manasses ob connubium alienigenæ prohibetur accedere altare	326	Mardochæo Artaxerxes irascitur nō adoranti Aman	319
Manassi apud focerum exulanti promittitur sacerdotium	326	Mardochæi luctus de edicta contra Iudæos clade	320
Manasseas Damascenus de arca Noë	9	Mardochæi oratio ad deum	321
Manethō Aegyptiis historiographus	858	Mardochæo patibulū parauit Aman	322
Manethōis historia refellit à Iosepho	869	Mardochæus purpura indutus circumducitur	323
Manuē pater Samsonis	139	Mardochæus exaltatur à rege eodem	
Maon desertum	171	Mardochæi decreta super diebus festis Iudæorum	325
Maon ciuitas	173	Mardochæus princeps Iudæorum in reditu à Babylone	309
Mar amaritudo dicitur	62	Mare Pamphylicum diuisum	68
Mara interpretatur dolor	143	Mareon ciuitas à Græcis Samara	245
Marachiat mensis Hebræorum	7	Mare aneum templi Salomonis	224
Marcellus curator Iudææ Pilato Romam profecto	520	Mareoth filius Jonathan	218
M. Tullius Cicero cōsul, Cn. Pōpelo Hierosolymam & templum capiente	396	Maria soror Moïsis moritur	95
M. Agrippa cum Herode amicitias componit	450	Marion Tyrionum tyrānus ab Herode superatus	415
M. Agrippa magnifice excipitur ab Herode	456	Maria uxor Archelai filij Herodis	512
M. Agrippa Iudæorū libertates à Romanis concessas confirmat & tuetur	458	Maria filia Agrippæ maioris desponsa Archelao Seleuci filio	572. 582
M. Agrippæ epistolæ pro libertate Iudæorum tutanda	464	Maria nupta Demetrio Alexandrino	582
M. Antonij epistola ad Hyrcanum tertium	413	Mariamne filia Alexadræ coniunx Herodis	428. 429. 624
M. Antonij decreta & edictum pro Iudæis	414	Mariamne traducitur uiolati matrimonij	432. 635. 634
M. Antonius accusatores Herodis occidit iubet	415. 615	Mariamne turbata super Herodis mandato de se occidenda	441
M. Antonius Antigonom Aristobuli interficit	427. 626	Mariamne quomodo Herodi facta sit inuisa	442
M. Antonius impudiciæ notat	429. 626	Mariamne ad mortem trahitur eodem	
M. Antonius uictus à Cæsare in bello Asiatico	435. 436	Mariamnes filij odio habiti à Salome	454
M. Antonius belli Romanorū dux cum Gabinio contra Iudæos	398	Mariamnes turris	690
M. Antonij, & P. Dolobellæ decreta pro Hyrcano tertio, & gēte Iudaica	407. 408	Mariamne accusatur ueneficij	442
M. Agrippa Iudæorum ius tutatus	338	Maris rubri diuisio	60
M. Agrippa consul, Herode & Sosio Hierosolymam expugnantibus	426	Marisa ciuitas	378. 354
M. Publij decretum pro Iudæis	408	Marissa ciuitas à Roboam structa	239
Marcus filius Alexandri filij Herodis	566	Mariseni	380
Marcus præses Iudææ post Copinium	515	Marmaridæ laudantur	685
M. Minutianus coniunx sororis C. Caligulæ	554. 564	Marsus præses Syriæ post P. Petroniū	569
M. Minutianus cōspirator in mortem C. Caligulæ	548. 551	Marsus Agrippæ maiori inimicus	571
		Marsyas libertus Agrippæ	526
		Marthace Samaritis uxor Herodis primi	644
		Martyr quis sit	894
		Masæus filius Ismaelis	20
		Masnaemphitis pileum sacrum	74
		Maspha ciuitas structa ab Asa	245
		Masphat	

INDEX.

Masphat ciuitas	152. 137. 293	Melchis occisus in bello	179
Masphat interpretatur deorsum inspicere	148	Meleazarus legis Moſis eruditus	575
Massada expugnata per F.Syluium	842	Melete ciuitas	830
Massada ciuitas	412	Mella ciuitas à Iuda Machabæo capta	353
Massada oppidum	417	Melum ciuitas	519
Maselmis mater Amon regis	284	Memphis ciuitas	52
Mathan sacerdos Baal perimitur	268	Memphis ciuitas à Minæo condita	231
Matathias filius Ioannis illegitimū Antiochi mandatum contempnit	348. 596	Menander de obsessione Tyrriorum	279
Matathias idolatram Iudæum confodit, si mul & Apollonium iudicem	348	Menāder tranſtulit antiquitates Sidoniorū ex Phænicia lingua in Hælladicā	230
Matathias primus perſuaſit etiam ſabbato pugnam non eſſe detrectandam	349	Mendacij arguuntur aſſerentes Moſen lepra infectum fuiſſe	85
Matathiæ morituri teſtamentum	349	Menedemus philoſophus omnia per prouidentiam gubernari dixit	336
Matathias filius Abſalomi dux exercitus Ionathæ Abaron	371	Menneus regulus	547
Matthias Cargalothi nobilis Iudæus legis interpres	492. 493	Memnonis ſepulchrum	670
Matthias Theophili Hieroſolymites ſacerdos per Herodem inſtitutus	485	Mēſa propoſitionis quomodo hebdomadatim extructa	73
Matthias ſeditionis cōtra Herodem reus ſacerdotio priuatur	494	Menſa aurea templi Salomonis	225
Matthias frater Ionæ Annæ pontifex	569	Menſæ Ptolemæi admodum pretioſæ deſcriptio à Ptolemæo rege deo oblata	334
Matthias Theophili pontifex, ſub quo bellum Romanorū contra Iudæos ſumpſit initium	589	Menſis ſeptimi ratio	81
Matthias Boëti filius	801	Menſis primi denominatio	58
Mathon loci nomen	182	Menſis hyperuerethæus	81. 226
Mathuſaël filius Mahuſaël	6	Menſis Arthemefion	222. 410
Matuſe princeps Babylonius	291	Menſis Piritius	230
Mauſoleum Matathiæ & filiorum	375	Maotici laudantur	684
Maxilla loci nomen	141	Merari filius Leui	46
Maxillus	533	Mercedem non eſſe fraudandam	112
Maza ponderis genus	119	Merob filia Saul	158
Meas uicus	573	Meroinde ciuitas Aethiopiz	52
Mæander fluuius	335	Mereſei populi	12
Mechiel filius Aſer	47	Merſin in biblijs Meſraim	eodem
Medaba ciuitas	361. 378	Mes filius Aram	15
Media ſuperior regio	277. 311	Meſanæi populi	eodem
Medi populi à Mædeo orti	11	Mefopotamiz inſurgunt in Abraham	14
Medis ciuitas	286	Mefopotamia dira iter agentibus	22
Mega oppidum	389	Meſſabazan uestis ſacra	74
Megarus Babylonius princeps	291	Meſſala	619
Mehelus pater Baafæ	243	Meſſalina uxor Claudij	583
Melcha filia Aram	14	Metellus Theoſtam ciuitatem cepit	394
Melcha uxor Nachor	eodem	Methir ſacra Hebræorum uestis	75
Melchenoth baſes quædam in templo Salomonis	225	Methri cognatio de tribu Bēiamin ſortem regni accepit	152
Melchizedech rex iuſtus	17	Metropolis Arabum	95
Melchizedech iuſtus rex Hieroſolymorū primus conditor	828	Micheæ præſagium aduerſus Achab	252
Melchiſue filius Saul	158	Micheas in carcerem iactus præſagio dīcto conſtat	254
		Micheæ prophetiam Achab reſpuit	254
		Michol filia Saul	158
		Michol deſponſatur Dauid	164
		Michol aſtutia	166
		Michol poſt Dauid deſpōſatur Phalti	174

D iij Michol

INDEX.

Michol Dauid iterum remittitur per Abner	183	Moabitis regio	96
Michol Dauid ludentem ante arcam ridet	189	Moabiti superati à Saul	158
Michol ex Dauid non concepit	eodem	Moabitas debellat Dauid	190
Misranthus rex	860	Modin uicus	348. 596
Misir rex	eodem	Mompuestia ciuitas Ciliciae	387
Mila legatus Archelai regis Cappadocum ad Herodem	473	Monobazus	696
Milesius custos arcis Damascenae	388	Monobazus Bazeus rex Adiabenois frat. & maritus Helenae	574. 696
Militis cuiusdam impudentia, magnae cladis Iudaeorum causa & origo	579. 580	Monobazus filius Monobazi Bazei ex Helena	574
Mina quid sit	409	Monobazus Iudaismum subit	577
Minaeus rex Aegypti conditor Memphisos	231	Monomachia Dauid	162
Minaida	9	Monslemgon ciuitas	393
Minutianus conspirator in mortem C. Ca. ligulae	548	Moraïm mōs, in quo immolatus Isaac	21
Miphiboseth filius Ionathae quaeritur à Dauid	191	Mors primogenitorum in Aegypto	58
Miphiboseth dotatus per Dauid	eodem	Mos supplicandi captiuorum	252
Miphiboseth ambitionis delatus exhaereditur	200	Mos Iudaeis plures habere uxores	479
Miphiboseth falso delatus excusat se apud regem	205	Moses trium mensium exponitur	50
Misa rex Moabitarum	258	Moses quot annos uixerit	116
Misach nomen Misaelis pueri apud Nabuchodonosor	296	Mosis educatio	50
Misael puer socius Danielis, à Babylonis Misach dictus	296	Mosis nominis etymologia	eodem
Misselis ciuitas	602	Moses septimus ab Abraham	51
Mitra pontificis	74	Mosis pulchritudo	eodem
Mithridates reuexit sacra uasa è templo ablata	305	Mosis diadema Pharaonis conculcat	51
Mithridates Synaces praefectus Parthorum	388	Moses dux Aegyptiorum praeficitur	52
Mithridates Parthorum transfuga dimittitur à Gabinio	399	Moses Meroinden ciuitatem obsidet	52
Mithridates Pergamenus Caesari auxilium contra Aegyptios	401. 610	Moses Tharbin filia regis Aethiopiae duxit uxorem	53
Mithridates gener Artabani regis Parthorum	545	Moses regem Aegypti latenter fugit	53
Mithridates mouet arma contra Anileum	eodem	Moses uidet rubum ardentem	54
Mithridates superatur ab Anileo	544	Moses iubetur educere filios Israel de Aegypto	eodem
Mithridates uicissim superat & occidit Anileum	545	Mosis uerba ad deum	eodem
Moabitarum terram depopulatur Ioram, Iosaphat, & rex Idumaeae	258	Mosis baculus in serpentem uertitur	54
Moabitarum rex immolat filium	259	Mosi dei sui appellationem significat	55
Moabita à Babylonis subiugati	295	Moses cum uxore & filiis in Aegyptum tendit	eodem
Moab filius Lot ex filia seniore	19	Moses regi Aegyptiorum loquitur pro dimittendo populo	56
Moabita populi	eodem	Mosis uirga magorum uirgas consumpsit	56
		Moses regi iterum loquitur pro populo	56
		Moses octogenarius tempore egressionis ex Aegypto	59
		Mosen lapidare uoluerunt Hebraei	59
		Mosis confidentia	60
		Mosis oratio ad populum Israel	eodem
		Mosis oratio ad deum	eodem
		Moses aquam diri putei reddidit potabilem	62
		Mosen Israelita iterum lapidare aggressi	62
		Mosis industria populum mitigantis	63
		Mosis	

INDEX.

Moses deprecatur inopiam populi	63
Moses uirga aquam è petra elicit	64
Mose manus extendente Hebræi uictor/ res fiunt in Amalechitas	66
Moses excepit Rahuel socerum suum ue/ nientem ad Sina	67
Mosis & Rahuelis consilium super litibus populi exponendis	67
Moses paruit monitis soceri	eodem
Moses de Sina reuersus loquitur popu/ lo	68
Moses iterum in Sina ascendit	69
Mosis tabulæ	70
Moses quadraginta dies nullo cibo huma/ no participatus	70
Moses tabernaculum fecit instar templi	70. 71
Mosis arca	73
Mosis oratio super sacerdotio Aaron	77
Moses nunquam lepra infectus fuit	83
Moses coitus abusum damnat	84
Moses bellicosos recensuit	85
Moses Leuitas à militia segregat	94
Mosen iterum populus seditione adori/ tur	86
Moses populo ad Chananæorum termi/ nos ducto, loquitur	86
Moses explorari suadet Chananæam	86
Mosen iterum Hebræi occidere ador/ ti	87
Mosis autoritas, legumq; eius reueren/ tia	88
Moses cum exercitu in desertum sece/ dit	89
Moses iterum seditionem passus	90
Mosen Hebræi iterum lapidare aggres/ si	90
Moses ad Core	91
Moses inuitat Datan & Abirom ad se ue/ nire	92
Moses iussit uirgas duodecim in taberna/ culo collocari	94
Moses iterum tumultu impetitus	94
Moses à rege Idumæorum repulsam pas/ sus	95
Moses uicit Seon, & Og reges Amor/ ræorum	96
Moses mittit legatos ad Seon	eodem
Mosi consulenti deus uictoriam promit/ tit	96
Moses cum exercitu uenit ad Iordanem	97
Moses Iosue successorem facit	103

Moses iratus abcessit	58
Moses hæreditatem filiaë defuncti fratris constituit	103
Mosis oratio ad populum Israël ante mor/ tem	104
Moses populo legem scriptam dedit	105
Moses populum flentem consolatur	105
Moses unam ciuitatem sacram & unum templum fieri iussit	105
Moses carmen hexametrum confecit	114
Moses conuocat ecclesiam	eodem
Mosis prophetia	eodem
Mosis mortem lugit populus	115
Mosis sublatio & discessus	116
Mosis ætas	eodem
Mosis laus & collatio ad alios legislato/ res	882
Mosaicæ legis liber intra thesauros tem/ pli inuentus	285
Mulierum testimonium cum recipien/ dum	107
Mulier lecto decumbens exanimatur	128
Mulier à uiro Leuita membratim secta in singulas tribus mittitur	128
Mundi adulescentis dolosum stuprũ cum Paulina	519
Munera Ptolemæi regis deo oblata	334
Mupim filius Beniamin	46
Muri Hierosolymorum tres	778
Murium multitudo Azotorum prouinci am deuastauit	146
Musca idolum Accaron	257
Musis rex	860
Mutianus præfectus Syriæ Iudæorum sta/ tuta tutatus	338
Mutilius præfectus militum Ro.	690
Mygdonia, nunc Antiochia	576
Myrrha filia Cynaræ regis	554

M

Aama mater Roboam	236
Naas rex Ammonitarum Israël litis captis oculos dextros e/ ruebat	153
Naas occisus à Saul	153
Nabal uir stultus & crudelis	173
Nabal interpretatur demens	173
Nabal moritur	174
Nabolota ciuitas	395
Nabathea insula	20
Nabath pater Hieroboam	235
D iij Nabathæ	

INDEX.

Nabathæi	353	Neemiæ oratio ad populum muros Hierosolymorum reparaturi	316
Nabathæi Arabiæ gens	361	Neemiæ cura & labor de reparandis muris Hierusalem	317
Nabathæi expugnantur à Ionatha Abarron	372	Neemias moritur	317
Nabla musicum instrumentum	209. 225	Nemrod filius Chusi	33
Naboth iniuste lapidatus astutia Iezabel	250	Nemrod filius Cham	30
Nabroch ciuitas	16	Neptalim filius Iacob ex Bala	28. 46
Nabuchodonosor rex Babyloniorum regem Aegypti & omnem Syriam subiugat &c	287	Neptalita quam terram sortiti	123
Nabuchodonosor successores	299	Nephtuhim filius Mesraim	13
Nabuthei ager	265	Ner patruus Saul	158
Nabuzardan princeps Babyloniorum contra Hierosolymam	291	Nergella princeps Babyloniorum contra Hierosolymam	298
Nabuzardan templum spolijs & incendijs, ciuitatem excidijs, populum exilio afficit	292	Nerias filius Vriæ sacerdos	293
Nacebus dux latronum ab Herode uictus	471	Neriae pater Baruch discipulus Hieremie	293
Nachor quando genitus	14	Nero filius Domitij	585. 674
Nachor frater Abrahæ	eodem	Neronis crudelitas	585
Nachor fratris Abrahæ genealogia	eodẽ	Nero Vespasianum contra Iudæam militat	706
Nadab filius Aaron	77	Nicanor præfectus hospitum Ptolemæi regis	336
Nadab igne consumptus	79	Nicanor præfectus Sichimitarum	348
Nadab filius Hieroboam successit in regno	243	Nicanor Demetrii amicus, in bello occisus contra Iudam Machabæum	358
Nadab & omnis generis Hieroboam interitus	243	Nicanoris Seleuci beneficentia in Iudæa	338
Nadab mortuo, Baasa occisor eius regno potitus	244	Nicaula regina Aegyptiæ, Aethiopiarum	231
Naema filia Tubalcain	6	Nicolaus Damascenus de Abraham	15
Naïda locus quem Cain incoluit	eodem	Nicolaus Damasc. bello David in Damascenos	190
Namasus pater Hieu qui & Namessi	249	Nicolaus Damasc. pro Iudæis in lite contra Antiochenos locutus	338
Namessi	264	Nicolaus Damascenus gestorum Pompeij meminit	396
Naphisimus filius Ismaelis	20	Nicolaus Damascenus scribendo adulatus est Herodi	465
Narbatha regio	678	Nicol. Damasc. legatus Herodis ad Casaream placandam	472
Nastale	74	Nicol. Sylæum accusat coram Casare	646
Nathan filius David	187	Nicolaus Damascenus de Antiocho sortere	378
Nathan propheta narrat David deo placere structuram templi	189	Nicolaus Damascenus cum Archelao Herodis filio ad Casarem proficiscitur	499
Nathan arguit David ob commissum scelus	195	Nicolaus pro Archelao uerba facit	502
Nathan frustratus ambitione Adoniae	213	Nicolaus Archelaum à Iudæis accusatum expurgat	509
Nathan iubetur ungere Salomonem in regem	213	Nicomedes legatus ad Pompeium Magnus pro Aristobulo secundo	394
Nathanael filius Iesse	161	Nicopolis ciuitas	770
Naue pater Iesu	65	Niger Pereites	699
Naufragium Ionæ prophetæ	273	Niger occisus	754
Naum prophetia	276	Nilus fluuius	452
Nazaræi Corbon offerunt	95		
Neerda oppidum	540		
Neemias Iudæus pincerna Xerxis	315		

Nilus

INDEX.

Nisus fluuius	452	Octauia filia Claudij ex Messalina uxore	
Nilus in sanguinem uersus	69	Neronis	583
Niniue ciuitas	273	Ochozias filius Achab succedit patri in re	
Ninus ciuitas	13	gno	255
Nisan primus mensis	7. 58. 78. 82	Ochozia casus	257
Nisibis oppidum	540	Ochozia succedit Ioram	258
Nisibis terra	576	Ochozias filius Ioram (medose hunc leges	
Nobe ciuitas	168	uocatum Oziam)	264
Nocheus repudium Vasthis suauit	318	Odidas propheta	276
Noe iussus arcam facere	7	Odolla ciuitas	168
Noe ab Adam dicitur decimus	eodem	Odolla a Roboam ædificata	239
Noe anno ætatis sexcentesimo diluuium est	eodem	Ofellius Hierosolymita	416
factum	eodem	Og rex Galaadinæ & Galaanitis per-	
Noe a patre suo Lamech omnium rerum		mitur	97
principatum accepit	8	Og regis lectus ex ferro factus	eodem
Noe deprecatus, mundum ulterius non per		Ogys regio	17
aquam diluuii periturum	9	Ohad filius Simeonis	46
Noe pactum recepit a deo	eodem	Oholiab filius Achisamach	70
Noe ætas anni 905	10	Olda prophetissa	285
Noe tres fuerunt filij	eodem	Olibema uxor Esau	24. 32
Noe græce Nochus	12	Olympus legatus Herodis	474. 642
Noe inebriatus	13	Olympias filia Herodis uxor Iosippi eius	
Noe plantator uineæ	eodem	fratruelis	480
Noeman filius Beniamin	46	Omar filius Eliphaz	32
Noemis uxor Elimelech	142	Onias patri Iaddo succedit i sacerdotium	329
Noemis interpretatur felicitas	143	Onia mortuo filius eius Simon iustus suc-	
Norbanus occisus	556	cedit	332
Noua, loci nomen, aliàs Ziphim	172	Onias filius Simonis iusti	332. 340
Nouem tribus & dimidia armata in Ru-		Onias pontifex post Manassen patrum	
benitas	125	Eleazar	332
Nouem tribuum & dimidia responsio ad		Onia mortuo succedit Simon	345
Phinees	eodem	Onias filius Simonis patri succedit in sa-	
Nullum animal curetur fieri monstrum	113	cerdotio	345
Numerus hostiarum, quas Salomon in		Onia mittitur epistola a Dario rege Lace-	
templo obtulit	228	dæmoniorum	345
Numenius legatus Ionathæ Abaron ad		Onia mortuo Antiochus sacerdotij princi-	
Ro. & ad Spartiatas	372. 405	patum dedit Onia Menelao	346
Numidius Quadratus præfes Syriæ	581	Onias Menelaus reliquit patrias leges ut	
Nuptiæ Antiochi & Cleopatæ	540	placeret Antiocho	eodem
O		Onias Menelaus occiditur	356
Bal filius Iectan	15	Onia successit Achimus, q & Ioachim	356
Obed filius Booz ex Ruth	143	Onias Onia tertius filius fugit ad Ptole-	
Obed interpretatur seruiens	143	mæum Philometorem regem Aegypti	
Obededom Leuita per arcam		occiso Onia Menelao	364. 357
dei ditatus	188	Onias interficitur	393
Obeth dispensator Achab	259	Onia prouincia	401
Oblationum deuotio in tabernaculo	77	Onia templum clausum & depraedatum	351
Obeus pater Micheæ prophetæ	253	Onzora oppidum	389
Obodas rex Arabum	467. 601	Ophila locus	779
Obodæ successor Dineas q & Aretas	472	Ophir filius Iectan	15
Obsidio Tyri & Gazæ ab Alexandro	327	Ophni filius Eli sacerdotis	144
Occulta deum non latent	255	Ophni a Palæstinis occisus	145
Ocona ciuitas Iudææ	361	Ophyra locus Indiæ nunc terra aurea	232
		Oppida	

I N D E X.

Oppida sub ditione Iudæorum regnante Alexandro Iamneo	389	Palæstum uicus	476. 642
Oppressio filiorum Israël	48	Palæstini superati ab Hebræis	448. 149
Oppressio grandinis in Aegypto	57	Palæstini superati à Saul	157
Oraculū de rege Babyloniæ quod captu- rus esset Aegyptum	300	Palæstini uincunt Hebræos	179
Oratio serui Abrahæ pro Rebecca	23	Palæstini uicti Hiero. per Hebræos	188
Oratio Iacob ad Rachel	26	Palæstini superantur ab Ozia secūdo	274
Oratio Iudæ pro Beniamin ad Ioseph	43	Pallas Herodis uxor primi	480. 645
Oratio Mosi ad deum aduersus Datan & Abirom	92	Pallas seruus Antonia	529
Oratio cuiusdam Eleazari ad cōmilitones ut mortem seruituti præferant	845	Palmira urbs, à Syris Thadamor	233
Ordinatio sacerdotum & Leuitarum per Dauid	214	Pamphilicum mare diuisum	61
Oreb rex Madianitarum	135	Panemus mensis	403
Organorum species	209	Panis cœlestis similitudo & magnitudo	64
Oriblo oppidum	393	Panneas oppidum Herodi datur	450
Ormiza uicus	627	Pannium	630
Ornatus & munimentum tabernaculi	71	Pantomina filius Solini	342
Orphanes Parthus	609	Paphlagones olim dicti Rîphæi	12
Orpha uxor Chelion	142	Pappus dux Antigoni	424. 624
Orphan (rectius ni fallor Orphni) Iebusæ us, Hierosolymorum obsidione non fuit interfectus	187	Parmeno arguit Alexandrū Magnū	328
Orpham rogatur à Dauid pro area com- paranda	211	Parmuthi mensis	58
Orphanes transfuga Parthorum	399	Parthi laudantur	685
Ostracine habitatio aquarum inops	771	Parthicum bellum contra Herodem	416. 616. 617
Otho imperator	762	Parthenius fluuius	865
Othonis mors	764	Paschæ sacrificia	82
Ouidius Abatareides	329	Paschæ festiuitas	58
Oza uolens arcam dei atrectare extingui- tur	188	Pascha quid significet	eodem
Ozi patri successit in sacerdotio	146	Pasini castrum	574
Ozia præsumptio ac percussio	188	Patroclus Cereæ legatus Iudæorū ad Ro- manos	408
Ozias prior filius Amasie rex Hierosoly- morum	273	Paulinæ stuprum	519
Ozia regnum principio bonum fine pessi- mum	274	Paulus Aruntius	554
Oziæ studium	eodem	Pauli Aruntij exclamatio & denuntiatio mortis C. Caligulæ	557
Oziæ temeratori sacrorum, terribilis ul- tio	274	Pauperum sacrificia	80
Oziæ succedit Ionathan	275	Pausanias occidit Philippum regem Ma- cedonum	326
Ozias alter, rex succedens Phacelæ	277	Pax ante bellum offerenda	115
Ozias tributarius fit rege Assyriorum	277	Pedani robur & peritia militaris	815
Ozias captus cū decem tribubus transfer- tur in Mediam & Persida	279	Pedesta locus	697
P		Pella ciuitas	395 605
Pacorus rex Medorum	577	Pellentes oppidum	389
Pacorus dux Parthorum	415	Pelusium Nili ostium	159
Pacori fraus in Phaselū	416. 616	Pelusij obsidio	282
Palæstina	13. 59	Pelusium ab Antipatro primo captum	610
		Penaius legatus	642
		Pentecostes sacrificium	82
		Pentecoste Hebræis Asarcha	eodem
		Pereia Niger	696
		Pergamenorum decretū pro Iudæis	409
		Peristerionos saxum	800
		Petina uxor Claudij	585
		Petra ciuitas Arabiæ	65. 95. 102. 604
		Petronius	

INDEX.

Petronius per literas Caesaris iubet semet occidere	540	Pherora pro ultione fratris caput Pappo praecidit	424. 624
Petronius diuina prudentia liberatus	540	Pheroræ odium in filios Mariamnes	459. 657
Phaceias filius Manahen interimitur	275	Pherora defert Herodem amoris in Glaphiram nurum apud eius filium	466
Phaceias secundus Romuleæ filius rex Israël	276	Pherora Herodi conciliatus	470. 640
Phaceias contra Ionatham	eodem	Pheroræ conspiratio in Herodem	645. 481. 482
Phaceia mortuo succedit Ozias rex Israël	277	Pherora abiurat cõunionem fratris	485
Phædra uxor Herodis	480. 645	Pherora moritur	485. 646
Phalech filius Nachor	13	Pheroram uenenum interisse defertur ad Herodem	484
Phalus filius Ruben	46	Phetrusim filius Mesreim	15
Phaltes filius Laïs	174	Phiala lacus	733
Phanuel	30. 257	Phicolus dux Abimelech	24
Pharagata uallis	763	Phideas sacerdos templi	293
Pharones omnes Aegyptiorum reges dicti usq; ad focerum Salomonis	231	Phideas Athenæus	547
Pharao Aegyptijs interpretatur rex	231	Philadelphia	604
Pharaoh Aegypti rex socer Salomo.	232	Philadelphinorū dissidium cū Iudæis	573
Pharathon ciuitas Effraim	138. 361	Philargus amicus Sylæi comprehenditur ab Herode	483
Pharao Sara potiri conatus	15	Φιλάργος	385
Pharao Abraham dotauit	eodem	Philippion filius Minæi occisus à patre	401. 609
Pharao natalicia celebrat	38	Philippus rex Macedonū à Pausania interemptus	326. 554
Pharao rex super fratribus Ioseph lætatur	45	Philippus tutor regni Antiochi	355
Pharonis somnia	38	Philippus Antiochi regnum inuadens occiditur	356
Pharaonis excusatio de Sara	15	Philippus Antiochi Grypi filius	386
Pharaonis edictum de Israelitarum masculis submergendis	49	Philippus filius Herodis	480
Pharaonis diadema conculcatum à Moïse	51	Philippus iniuste accusatus per Antipat. frater	492
Pharan conuallis	24	Philippo quid legatum sit à patre	496
Phares filius Iudæ	46	Philippus Iudæam gubernat absente Archelao	499
Pharisæorum hæresis	372. 514	Philippus domum profectus	508
Pharisæorum & Sadducæorum controuersia	381	Philippo pars Iudææ datur à Cesare	509
Pharisæis administratio regis cõcessa	390. 605	Philippus quas ciuitates condiderit	515
Pharisæi quidam conspiracy in Herodem consilij occiduntur	482	Philippus absq; liberis mortuus	522
Pharus insula	768	Philippus Iachimi filius dux	699
Phaselus Magni Herodis frater	609	Philo legatus Iudæorum contra Appionem	536
Phaselus Felicem superat	412	Philistijm filius Nemrod	15
Phaselus tetrarcha Iudææ constituitur	615	Philistijm prouincia	eodem
Phaselus Hierosolymis præficitur	611	Philostephanus	384
Phaselus moritur captus à Parthis, caput saxo illidens	417. 616	Philostratus de rege Babylonio	299. 865
Phaselus seu Phaselis turris & oppidum nomen	463. 503. 631	Phinees filius Eli à Palest. occiditur	144
Phaselus secundus filius Herodis	645. 480	Phinees filius Eleazari nepos Aaron	101
Pherecides Syrus	854	Phinees zelo legis Zamariâ interfecit	102
Pherora filius Antipatri frater Herod.	401	Phinees dux Israelitarum contra Madianitas	102.
Pherora Iosippi fratris sui caput redemit	423	Phinees	

I N D E X.

Phinees oratio ad Rubenitas	125	Pompeius Syllanus consul	574
Phison fluuius paradisi	4	Pompidius senator	549
Phœbus legatus	696	Pontes feno græco illiti à Iotapatenis	722
Phoilaus rex Assyriorum cōtra Syros pugnaturus muneribus placatur	275	Pontificum insolentia erga sacerdotes	587
Phorias filius Rageti	742	Pontificum & sacerdotum pugna Hierosolymis facta	585
Pharaates princeps Parthorum à filio occisus	428. 516	Pontificum ab Aaron usque ad Hierosolymorum excidium epilogus	589
Phryges olim Tigranei dicti	12	Pontius Pilatus præses iudææ	516
Phut filius Cham	eodem	Porcatus legatus	696
Phut fluuius, Phuti populi, prouincia	12	Porticus Herodis incenditur	504
Pilatus Hierosoly. statuas Caesaris erexit indignantibus iudæis, necnon aquæductus construxit	518. 668. 669	Portius Festus præses iudææ post Felicem	676
Pilatus propter eadem iudæorū Romam uenire compellitur	520	Portus Alexandrinus	768
Pinus natura	233	Portus ab Herode conditus	638
Piso legatus Pompeij	396	Præsagium Michæ aduersus Achab	252
Piso Germanicum ueneno interimit	517	Præsagium de Mose	49
Pistoris Pharaonis somnium	38	Præsagia Hiero. excidij	820
Pitholaus dux Hierosolymorum	399	Primi inuentores rerum cœlestium	7
Placidus Itaburio monte potitus	728	Primitiarū ex frugibus immolatio	82. 109
Placidus dux Vespasiani militum	709	Principatus in bello sit unius	115
Placidi impetus in Iotapatam	712	Principes sint i unaquaq; ciuitate septē	106
Plaga uermium in Aegypto	57	Principes militiæ Salomonis	220
Planctus nomen syluæ	188	Priscus Centurio	815
Plinthin	768	Procella uehemens iudæorū crudelitatem ulciscens de Onia quinto	394
Pluuia suspenditur sub Achab	246	Procymia	611
Pluuia redijt precibus Eliæ	249	Proculus Vitellius centurio	568
Pœtarum, pictorum, & opificum licentia, multarum gentium stultitia introducta	889. 890	Progressio populi Israëliti à Sina in Chanaanam	86
Polemon rex Lyciæ	582	Prophetia Azariæ ad exercitum Asa	244
Pollio præses custodiæ Claudij	565	Protanis ciuitas	16
Pollio Pharisæus	427. 451	Pseudoprophetarum diuinatio de bello Achab contra Adadum	253
Pollio Romanus, Herodis filios suscepit erudiendos	449	Ptolemais ciuitas Galilææ	553
Polybius	339	Ptolemais populū	384
Polybius carpitur à Iosepho	355	Ptolemais capitur à Ptolemæo Lathyro eodem	
Polydeuces seruus C. Caligulæ	548	Ptolemæus rex Gessur	185
Poma matura iter agentibus non prohibenda	108	Ptolemæi, reges Alexandriæ dicti	231
Pompeia uxor Neronis	591	Ptolemæus Soter filius Lagi rex Aegypti post Alexandrum	329
Pompeius Magnus Tigranem debellans, Scaurum ad Syriam mittit	604	Ptolemæus Soter cepit Hierosolymā	329
Pompeius iritatus Aristobuli secundi contumaciam ulciscitur	605. 604. 396	Ptolemæus captos iudæos ducit in Aegyptum	330
Pompeius Hierosolyma & templo potitus	396	Ptolemæus Philadelph⁹ prioris successor, rex Aegypti librorum conquirendorum studiosissimus	330
Pompei modestia cum templum adiret	396. 606	Ptolemæus instinctu Demetrii Phalerei iudæorum leges in græcā linguam transferri curauit	330. 874
Pompeio aurea uitis mittitur	394	Ptolemæi liberalitas in captiuos iudæos	331
Pompeius Agrippa occisus	834	Ptole	

I N D E X.

Ptolemæi epistola ad pontificem Eleazarum	332
Ptolemæus preciosa munera deo offerenda misit	334
Ptolemæus septuaginta seniores Iudæorum magno honore excipit, & præ gaudio in lachrymas prorupit	335
Ptolemæus inter conuiuandū philosophatus	336
Ptolemæus Eupator ab Antiocho uictus	338
Ptolemæus Epiphanes	eodem
Ptolemæus Epiphanes Oniæ infensus reconciliatur per Iosephum filium Tobiae	341
Ptolemæus Dorimenis	350
Ptolemæus Philometor annuit Oniæ adificationem templi in Aegypto	364.365.596
Ptol.Philometor locat Cleopatram filiam Alexandro Epiphanæ	366
Ptolem. insidias passus à genero Alexandro	367.368
Ptol.Alexandro Balai iratus, filiā matrimonio iungit Demetrio Nicanori	368
Ptolemæo mittitur caput Alexandri Balais ibidem	
Ptol. Simonem Matathiam socerū interimit	376.598
Ptol.ab Hyrcano Simonis filio obsessus, occidit Hyrcani matrem & fratres, fugiēs ad Zenonem Cotibam	377.598
Ptol.Filcon cultor Iudææ gentis	874
Ptol.Lathyrus filius Cleopatraz, uxoris Antiochi Soteris	380
Ptol. Lathyri uictoria de Alexandro iamneo & Iudæis	385
Ptol.infantes coqui iussit	ibidem
Ptolemæus Minaus	602.394.390
Ptol.filio occiso, nurū duxit uxore	610.401
Ptol.dux militiæ Herodis interimitur	422
Ptol.aulicus Herodis	469
Ptol.sententia de testamēto Herodis	497
Ptol.latro à Fado peremptus	573
Ptol.Blicus	401.610
Ptol.Lagus cultor Iudææ gentis	874
Ptol.Euergetes cultor Iudææ gentis	ibidē
Publij Dolobellæ M.Antonij decreta pro Hyrcano tertio & gente Iudæa	407
P.Seruiliij decretum pro Iudæis	490
P.Petronius iniuriam Doritarum in Iudæa ultus	568
Pudens Romanus	813
Pueri primum leges discere iubentur	106
Puteus iuramenti	80

Putiphares uir Aegyptius emit Ioseph	35
Putiphares Heliopolitanorum sacerdos	39
Piritius mensis	230
Pythagoras philosophus	854.864
Pythagoras ab Atheniensibus penè occisus	890

Q

Vadratus procurator Syriæ	581
Quinquennialia certamina celebrata Hierosolymis per Herodem	445
Q.Hortensius	392
Q.Metellus Creticus	eodem
Q.Pompeius	565
Quintiliæ mulieris pulchritudo tormentis immutata	649.550

R

Aab ob beneficentiam saluata	119.120
Rabach Ammonitarum ciuitas à Ioab obfessa	195
Rabach urbs deletur à Dauid	196
Rabaces princeps militiæ contra Hierosol.	280
Rachelis pulchritudo	26
Rachel promittitur Iacob	27
Rachel collocat famulam uiro suo	28
Rachel machinatur in sororem	ibidem
Rachelis & Liæ reconciliatio	eodem
Rachel simulachra deorum coluit	eod.
Rachel ex partu mortua, & sepulta in Ephrata	36
Ragaba castellum	389
Ragetus pater Phoriæ	742
Rahuelis prudentia ad Moysen super litibus populi expediendis	67
Rahuel sacerdos socer Moysi	55
Rahuelis cognomen Gehegleth	54
Rhamnus arboris genus	136
Rama filius Chusi	15
Ramatha ciuitas	144.154
Ramei populi	15
Ranarū plaga in Aegypto	57
Raphanæ ciuitas	834
Raphim (aliàs Taphim) uxor Adad	235
Raphidim terra inaquosa	64
Raphia ciuitas expugnata	386
Rasin rex Syrorū contra Ionathan	276
Rasin occiditur à rege Assyriorum	277
Ratio quid & quibus coniuncta, & quid agat	895
Rathimus molitur contra Iudæos ciuitatem	

I N D E X.

tem & templum restauraturos	305	Romani in obsidione Hierosolymorum &	
Rebe rex Madianitarum	102	castris excedere coacti	775
Rebecca filia Bathuelis	14	Rom. conuictis affecti à ludæis	777
Rebecca uxor Isaac	23	Romanis machinis ignis iniectus	787
Rebecca parturit geminos	24	Rom. potiti primo muro, secundam oppu	
Rebecca dilexit Iacob	eodē	gnationem aggressi	788
Rebecca sepulta in Hebron	31	Rom. secundo muro potiti	790
Reblata ciuitas	291	Rom. rursum pulsi	eodem
Recem rex Madianitarum	102	Rom. ludæos captiuos quibus poenis affe	
Recha filius Remnon occidit Isboseth	185	cerint	797
Rhegini pbpuli olim dicti Aschenezei	12	Rom. inuasuri templum à ludæis sunt re	
Remnon pater Banaæ & Rechæ	185	pulsi	808
Respha concubina Saul cum Abner cōcu		Rom. iterum inuadunt urbem	812
buit	185	Rom. ludæorum dolo flammis exusti	814
Reu filius Phaleg	14	Romanis signis ludæi potiti	816
Reu quando genitus	ibidē	Rom. tota urbe potiti	826
Rexamana filia Herodis primi	480	Romulias pater Phaceiæ secundæ	276
Ribdalusa ciuitas	395	Rophon ciuitas à Iuda Machabæo capta	
Rhinocolura oppidum & locus	389	353	
Raphat filius Gomer	12	Ruben filius Iacob	28
Risa uicus	417	Ruben quid significet	eodem
Roas petra	130	Ruben fratricidium dissuadet	34
Roboam filius Salomonis	198	Ruben nocte ad lacū uenit erepturus fra	
Roboam duarum tantum tribuum rex fa		trem	35
ctus patre mortuo	236. 237	Ruben orat o ad Ioseph	40
Roboam quomodo defectionem tribuū		Rubenitæ altare collocant in ripa Iorda	
passus est	eodem	nis	124
Roboam moliri bella in Hieroboam pro		Rubrius Gallus	634
hibetur à deo	eodem	Rubri maris diuisio	60
Roboam quas urbes condiderit	239	Rufus Sabino auxiliatus cōtra Iudæos	504
Roboam spretor religionis	240	Rufus consul Claudio regnante	575
Roboam infertur bellum à Sufacho	eod.	Ruta immensæ magnitudinis	838
Roboam repulsam patitur à deo per Se		Ruth uxor Maabon	142
meiam	eodem	Ruth uxor Boos facta	145
Roboam mortuo succedit Abiā filius	241	S	
Roboth puteus	24	Aba ciuitas Aethiopæ	52
Romani ludæis libertatē auferūt	397	Sabach unus principum mili	
Romanorum uictoria de ludæis M. Anto		tiæ Salomonis	220
nio & Gabinio ducibus	398	Sabadaias princeps à Iosaphat	
Romani in Massada interfecti	687	instituitur	256
Rom. contra datam sibi fidem à ludæis oc		Saba filius Chusi	12
cisi	691	Saba filius Iectan	15
Rom. exercitus casus ab Hierosolym.	696	Saba filius Iexan	22
Romanorū 5280 occisi	698	Saba filius Rame	12
Romanorum militaris disciplina & laus		Sabatai	eodem
710		Sabassarum præfectus Syriæ & Phœniciæ	
Rom. in obsidione Iotapatæ multis cladi		311	
bus afflicti	715. 716	Sabatacha filius Chusi	12
Rom. à Iotapatenis feruētī oleo pfuli	720	Sabatacheni	eodem
Rom. successus in obsidione Gamalæ	736	Sabbatum quid	4
Rom. Vespasianum Hierosolymam inua		Sabbaticus annus	406
dere hortati	755	Sabbaticus annis	834
Romani Lidda & Iamnia potiti	579	Sabbati sacrificium	82
		Sabai	

INDEX.

Sabai populi	12	in Mediam & Persida	279
Sabæus contra Iudæos causam agens pro templo Garizim, morte damnatur	365	Salomon filius Dauid ex Betfabee	187
Sabæe seditio contra Dauid	206	Salomon nascitur	194
Sabæe caput per murum demittitur	207	Salomoni mandatum à patre de structura templi	212
Sabeon prodit insidias Alexandræ tertiæ in Herodem	430	Salomon ungitur in regem	214
Sabia mater Ioæ	269	Salomon secundo ungitur in regem	216
Sabinus aulicus Herodis	469	Salomon filiâ Pharaonis duxit uxore	219
Sabini negotiû à Cæsare commissum de cõseruatione thesaurorû Herodis, remora- tur per Varum	499	Salomon quarum petitionum compos sit factus	eodem
Sabinus Hierosolymam profectus regias Herodis aulas occupat	500	Salomonis iudicium super pueris mulierû concertantium	219, 220
Sabinus rerum Cæsaris curator propter tyrannidẽ à Iudæis obsidetur	503, 504	Salomonis quotidianum conuiuium, sapi- entia, libri, potestas in demones &c.	220
Sab. fugit, Varo Hierosol. ueniẽte	506, 507	Salomon. quãta fuerit argenti & lapidum copia	234
Sabinus conscius coniurationis in C. Caligulam factæ	551	Sal. quot uxores & concubinæ fuerint	234
Sabinus Capitolio potitus	770	Sal. obitus atas, & sepultura	236
Sabinus occiditur	eodem	Salome Alexandra uxor Aristobuli filij Hyrcani Ioannis	383
Sabini mors	566	Salome filia Antipatri, soror Herodis	609
Sabinus Syrus in exercitu Hierosolymorû primus murum conscendit	807	Salome traducit Mariamnen apud Herodem uiolati matrimonij	432
Saboc Ethæus gigantû proles	208	Salome à Custobaro repudiû passa	444
Sacerdotij cõmutatio ex tribu in tribu	146	Salomes odium in filios Herodis ex Mariamne	642, 455
Sacrificiorû genera duo	80, 78	Salomes astutia in exquirendis secretis Aristobuli Herodis	465, 466
Sacrificia pauperum	80	Salome amore in Sylæum frustrata, adulterij habetur suspecta	467, 638
Sacrificium quotidianum	eodem	Salome coacta nubit Alexæ	479
Sacrificia primitiarum ex frugibus	82	Salome reddit Herodem conspirationis in eum factæ certum	482
Sacrificium Pentecostes	eodem	Salome cû marito Iudæos ab Herode cõprehensos soluunt è carcere	497
Sacrificia non celebranda ex mercede mulieris fornicariæ	106	Salome ut pacis semper æmula, Antipatru cõtra Archelaû agere concitat pro regno Iudææ	500, 501
Sacrorû scriba prælagit de Mose	49	Salome ciuitates ab Augusto donatæ	509
Sacrû tabernaculû constituit Iesus	122	Salome mortua Marco Iudeam gubernante	515
Sadoch princeps sacerdot. de tribu Leui	186	Salome filia Herodis	480
Sadoch Tacheus comitatur Dauid è regno proficiscentem	199	Salothi uicus	708
Sadoch refragat Adonitæ p regno	213, 293	Sallû filius Ideæ sacerdos	293
Sadducaorum hæresis	372, 514	Salutis causa data est potestas	44
Sadducaorû & Pharisaorû cõtrouersia	381	Samachonitis palus	132
Sadoch fil. Achitobi sub Dauid sacerdot.	293	Samad pater quorundam sapientum Hebræorum	221
Sadoch instituitur pontifex	216	Samaritæ descriptio	708
Saddocus Pharisaus concitator seditionis aduersus Cyreniû, & autor quartæ sectæ		Samaritæ expugnata à Cereale	722, 723
Saffo uicus	506 (Iudæorû 514, 513)	Samaræus filius Chanaan	15
Sala filius Arphaxat	13	Samareon ciuitas	245
Sala quando genitus	eodem	Samaritæ unde dicta	eodem
Saleph filius Iectan	eodem		
Salmanasar rex Assyriorum tributariû sibi fecit regem Israël	277		
Salmanasar Samaria potitus captiuum ducit Oziam regem cû decem tribubus. Israël			

INDEX.

Samaria obsidetur ab Adher	261	Israel	154
Samariae tanta fames, ut duae mulieres filios ederent	eodem	Samuelis uerba, tonitrua confirmant	155
Samaria olim, nunc Sebastia & Sebaste	446	Samuelis responso ad Saul super inobedientia	160
Samaria oblecta ab Hyrcano archisacerdote	380	Samuelis umbra alloquitur Saul	176
Samaria deletur	eodem	Sanabalath Samarita pater Isacham, socer Manassae fratris Isidori	326
Samaria captam Cuthi alienigenae occupant	280	Sanabalath permittit sacerdotium genero	ib.
Samarias princeps tribus Symeon inspicit	101	Sanabalath ab Alexandro obtinet potestatem condendi templum genero	327
Samaritae leprosi fugam hostium nuntiant	262	Sanabalath mortuus	eodem
Samaritae accusantur apud Darium	318	Sanagar princeps Hebraeorum	132
Samaritae cuius fuerint nobilitatis	328	Sanctum sanctorum in tabernaculo Moysi	72
Samaritis est origo qua se Iudaeos esse, & non esse fatentur	329	Sanctae unctionis confectio	78
Samaritanorum mala in Iudaeos	340	Sanguineus fluuius aquae	56
Sambalas Samarita	312	Sanfigeranus rex Amasorum	570
Samei uiri iusti sententia de Herode	404	Sapha scriptor Iosiae regis	285
Samnas rex	859	Saphin locus interpretatur scopulus	328
Samna filius Iesse	161	Saphat pater Helisae	249
Samoneus (rectius Asomoneus) pater Symeonis auus Matathiae	348	Saraias scriba exercitus David	191
Samofata oppidum	425	Sarabafne & Sisinnio satrapis Syriae epistola mittit Cyrus	305
Samsonis etymologia & natiuitas	139	Sara curat ablegari Agar cum Ismaele	20
Samson leonem suffocat	140	Sara filia Aram	14
Samson trecentis uulpibus depopulatus messes Palaestinarum	eodem	Sara uxor Abrahamae	eodem
Sam. Gaza portas effregit	141	Sara cum Abrahamae migrat in Aegyptum	15
Sam. per Dalilam delusus	ibidem	Sara sepulta	22
Sam. Palaestinis traditur per Dalila	141, 142	Sarae atas	eodem
Sam. iterum una cum tribus hostium milibus	142	Sarobazanes praefectus Syriae	310
Sam. princeps Israel X. annis	ibidem	Sareas pontifex occiditur in exilio Bab.	292
Sam. quaestio Thamnitis proposita	140	Sarepta ciuitas	246
Samsonis parentes & uxor occisi a Palaestinis	eodem	Sardiniorum decretum pro Iudaeis	410
Samuel indignatus inungit Saul	149	Saris princeps Babyloniorum contra Hierusalem	298
Samuel praedicat afflictiones populo futuro	150	Saruia soror David	174
Samuel praedicat Saul auferendum regnum	160	Saruch filius Reu	14
Samuel pergit Bethlehemi uncturus David regem	161	Saruch quando genitus	eodem
Samuel uita defunctus	172	Sardonium lapidum mira uis	79
Samuel senex filijs res dispensandas iniungit	149	Saturnini sententia de filiis Herodis	476
Samuel Palaestinos subiugauit	148, 149	Saturninus procurator Syriae	478
Samuel cladem Israeliticam & filiorum Eli perditionem praedixit	144, 145	Satum mensurae genus	262
Samuelis ortus	eodem	Saturninus coniunx Paulinae	518
Samuelis oratio ad populum	148	Saturninus tutor Fulviae	520
Samuelis filij iniustitiae accusati abdicantur officijs	149	Saul filius Cis	150
Samuelis secunda oratio ad populum		Saul perditas oues quaerens uenit ad Samuel	151
		Saul ungitur in regem Iudaeorum	ibidem
		Saul ad regnum electus seipsum abscondit	152
		Saul profligauit Naas & Ammonitas	153
		Saul secundo ungitur in regem	154
		Saul in David inuidia &c.	164
		Saul ob ueram fortitudinem laudatur a Iosepho	177
		Saul suo	

INDEX.

Saul suo gladio interit	180	noris	546
Saul & filiorū corpora præcis capitibus suspensa ab hostibus	eodem	Seleucia Antiochi Pharanæ	601
Saul & filiorū corpora labitæ ui hostibus ablata sepeliunt	eod.	Seleuciæ ingens cædes Iudæorū facta	546
Saul secundus	588	Selene Cleopatra regina Syriæ	390
Scala Iacob	26	Seleuci Nicanoris beneficetia in Iud.	338
Scaurus quomodo Aristobuli secundi & Hyrcani tertij legatos suscepit	394.604	Seleucia urbs Syriæ circa Antiochiā	376
Scaurus pecuniā corruptus	394	Sellum interfecit Zachariam filium Hiero boam	275
Schalamitæ	601	Semeias propheta ad Roboam	297.240
Scipio Alexandrum Aristobuli filium se/ cui percussit	402	Semeias filius Eli	209
Scopos locus	696.775	Semeias refragatur Adoniæ ad regnum a/ spiranti	213
Sebastus præses Alexandriæ	566	Semei unus principū militiæ Salom.	220
Sebastia, olim Samaria	446	Semei cōuicqs afficit Dauid exulante	200
Sebastus portus	486	Semei exorat ueniam	205
Sebabeth pater Resphe	185	Sem filius Noë	10
Sebatatha conuallis	244.	Semelius uetuit Iudæos ciuitatem & tēplū restaurare	306
Sebeth ciuitas Galaadina	138	Sennaar campus	10
Sebon ciuitas	389	Sennacherib rex Assyriæ contra Hieroso/ lymam castrametatus	280
Sebonitis regio	346	Sennacherib à filijs perimitur	282
Sedechias rex Hierusalē post Ioachim	288	Sennacherib successit Asaracoldas	eod.
Sedechias in obsidione Hierusalem cōsul/ tat Hieremiam	290.291	Senatus consultum pro Iudæis	402
Sedechias fugiēs capitur à Babylonijs ho/ stibus	291	Seniores 70. ab Eleazaro pontifice ad Ptolemæū Philadelphū missi magno ho/ nore excipiuntur	335
Sedechias in Babylone moritur, & hono/ rifice sepelitur	293	Senti oratio ad senatum Romanum de imperio abrogando	559
Sedechiæ filij perimuntur, ipse autem exca/ catus ducitur ad Babyloniam	292	Seon rex Amorraeorum	96
Sedechias pseudopropheta refutat pphe/ tiam Micheæ	254	Seon prælio contendit	96
Sedebath mensis	96	Sephor Galilææ populi	398
Seditio contra Moſen	86	Sephoris à quo condita	515
Seditio contra Moſen grauissima exoritur 90		Sephoris hostibus se tradit	695
Seditio iterū orta in Moſen	95.94	Sephina turris	779
Seductio mulieris	4	Septem principes sint uniuscuiusq; ciuita/ tis	107
Segehem locus, in quo sepultus Saul	180	Sephines turris	780
Segete loci nomen	169	Septimi mensis ratio	81
Seiran uilla	130	Septuaginta seniores cum donarijs à rege dimittuntur	337
Seir mons ab Esau habitatus	32	Sephorim ciuitas Galilææ	505
Seianus insidiator Tiberij	529	Sephora filia Rahuelis uxor Moſi	55
Sela filius Iudæ	46	Sepulchrū Dauid ab Hyrcano apertū	598
Sella uxor Lamech	6	Sepulchrum Dauid infelicitè ab Herode apertum	465
Seleufarus patrem occidit	282	Serebæus Iudæorum princeps in reditu à Babylone	309
Seleucus Babylonem apprehendit	329	Seret filius Zabulon	46
Seleucus Soter filius magni Antiochi	345	Seron dux inferioris Syriæ uincitur à Iuda Machabæo	350
Seleucus filius Antiochi Grypi Antiochū Cyzicenu patrum occidit	386	Serpens maledictus	5
Seleucus expugnatur	ibidē	Serritæ populi	175
Seleucia ciuitas condita à Seleuco Nica/ noris			

Sesos genus regum Aegyptiorum	859	Simon populum Iudaicum super luctu Ionathæ Abaron solatur	374
Sex. Cercalis	817	Simon dux populi factus à Tryphone circumueniri nequijt Mausoleū fratri struxit, & arcē Hierosol. diruit	374. 375. 597
Sex. Cæsar Syriæ rex	404	Simon perfidiam & ingratitude passus ab Antiocho Sotere	376
Sex. Cæsar insidijs interficitur	612	Simon insidijs Ptolemæi generi sui interfectus	598
Sicariorū interitus, qui in Alexandriam & Thebas profugerant	850	Simon Dosithei filius legatus Iudæorum ad Romanos	379
Sichem filius Hemor	31	Simon filius Buzi Alexandrini instituitur sacerdos ab Herode, filiam eius in uxore ducente	448
Sichima ciuitas	eodem	Simon Herodis seruus regnandi æmulatione Iudæam infestans, à Grato occisus est	659. 660
Sichimitæ populi	eodem	Simon Essenus expositor somnij Archelai	512. 664
Sichimitæ delentur	136	Simon Camithi filius, pōtifex post Eleazarum Annæ filium	516
Sichimitæ saluati per Saul	159	Simon Boëthus Canthara pontifex	567
Sichimitæ coram Alexandro se Hebræos esse non Iudæos professi sunt	329	Simon Hierosolymites detractor Agrippæ maioris	570
Sichimorum prouincia	33	Simon Galilaus crucifixus	579. 664
Sichimitarū epistola ad Antiochū	348	Simon Cyprius magus	582
Sidus Hebræorum numisma	205	Simō Erhei legatus Iudæorū ad Florū	688
Sidon filius Chanaan	15	Simonis filij Sauli egregia fortitudo	692
Sidon ciuitas	eodem	Simonis Gioræ tyrannis	705
Sidon capta ab Alexandro	327	Simeon Gamalielis	743
Sidonius Sichimitas nūcupauit Hebr.	329	Sina mons	54
Sidonijs mandatum ministrare materiam templi	211	Sina mons sterilis, nullorumq; fructuum ferax	61
Sidrach nomen Ananiæ socij Danielis apud Babyloniam	296	Siphas Galaadites	202
Siene	768	Sitennua puteus	24
Siloa fons	779	Sisara dux exercitus Chanaanæorū	132
Silas tyrannus Iudæus	394	Sisara interfectus à Iahel muliere	133
Silam filius Neptalim	46	Sisinnius Syriæ et Phœniciæ pfect ⁹	305. 310
Silo ciuitas	236	Sobarus sophista occisus	690
Silo dux Rom. contra Parthos ab Antiocho filio Aristobuli, pecunia corrupt ⁹	420	Sobachus princeps militiæ Ammonit.	195
Simron filius Isachar	46	Sobnea scriba Ezechiæ	281
Similitudo Iacob & Esau	25	Socho loci nomen	162
Simobarus rex Sodomitarum	16	Socho ciuitas à Roboā structa	239
Simon Gerasenus	762	Sodomitæ uicti ab Assyrijs	16
Simon ab Hierosolymitis contra zelotas præficitur	765	Sodomitarum reges v.	eodem
Simon Gioræ seditiosus Iudæus	705	Sodomitæ tributū soluebāt Assyrijs	cod.
Simon à Romanis captus	828	Sodomitæ captiui crepti	eodem
Simon Romam ductus occiditur	837	Sodomorū excidiū	18. 19
Simon iustus Oniæ patri succedit in sacerdotium	332	Soëmus	695
Simoni mortuo Eleazarus frater succedit eodem		Soëmus Herodis amicus	439
Simō filius Oniæ auaro patri succedit	345	Soëmus mandatū Herodis pandit de Mariamne occidenda	440
Simone mortuo successit Onias filius cod.		Soëmus interficitur	442
Simeon filius Asamonei	348		Sogor
Simon Matathias filius Matathiæ	ib.		
Simon Matathias contra Tyrios pugnas uictor euadit	353		
Simon à regione Tyri usq; ad Aegyptum militiæ præficitur	570		
Simon Bethsuram capit	571		

INDEX.

Sogor locus in quem refugit Lot	19
Sol stetit	121
Solis retrogressio per x. gradus	285
Solomona mater septem Machabæorum martyrum	901
Solon legislator	882
Solyma ciuitas	17
Sondus Arabs à Sylæo occisus	485
Somniū pincernæ Pharaonis soluitur	37
Somniū panis hordeacei narratū ab hosti/ bus Gedeonis	154
Sophar filius Eliphaz	32
Soron filius Herculis	22
Sorophaci barbari	eodem
Sors ad diuidendam terram mittitur pro tribubus Israël	125
Sosibius primas custodiæ Ptol. Philadel/ phi	350
Sosius Herodis adiutor in bello	423
Sotanis	755
Spartiatæ Lacedæmones	571
Sponsū bello inutiles	115
Stagnum Genesar	515
Statua Absalom	205
Strabon gestorū Pompeij meminit	396
Strabon Cappadox	380
Strabon	385
Stratonis turris	382
Stratonis turris, nunc Cæsarea	446
Stratopedes incenditur	690
Stoccheus libertus Agrippæ maioris	531
Stola pontificalis à Vitellio sacerdotibus data	521
Stolæ cōseruandæ potestas lud. cōcessa	573
Stolæ sacerdotales in tēplo Salomonis	225
Stolæ Leuitarū in tēplo Salomonis	eod.
Scylus legatus Iudæorū	688
Stultitia gentiliū redarguitur à Iosepho	888
Suha Aegyptiorum rex	279
Sualitis rex	858
Suba rex à Saul subiugatus	158
Successio regum Babyloniorū	299
Sudeas filius Phideæ sacerdos templi Salo/ monis	295
Sue filius Abrahæ ex Cethura	22
Suius	615
Suna ciuitas	176
Suni filius Gad	47
Suppliciū propter transgressionē	218
Supputatio annorū Adā diuersa est	8
Supputatio annorū ab Adā usq; ad ædifi/ cationē templi Salomonis	222
Surim filius Abrahæ	22

Susa scriba Dauid	208
Susachus Aegyptiorum rex	240
Susachus bellū mouet cōtra Roboā	eod.
Susachus templū Salomonis spoliat	eod.
Susis Persarū metropolis	303.315
Susandrum castrum	900
Sycamina loca quædam	384
Syllanus Ephesius	464
Syllanus rector Syriæ	517
Sylas Babylonicus	696
Sylas libertus Agrippæ maioris	531
Sylæus accusat Herodem ob cæcos Arabes apud Augustū Cæsarem	471
Sylæus Obodæ regis legatus exardet amo re Salomes	467
Sylæus Trachonitas ab Herode deficien/ tes suscipit	470
Sylæus per Nicolaum Damascenum accu/ satus damnatur à Cæsare	474
Symeon filius Iacob	28
Symeon quid significet	eodem
Symeon obles datur pro reditu fratru ad Ioseph	48
Syra onera	34
Syri populi	15
Syria regio subditur Dauid	190
Syria & Phœnicia bello premuntur	279
Syria capitur ab Alex. Epiphane	365
Syria à Iudæis uastata	698
Syri Samariā obsidētes turbātur à deo	268
Syr. quot milia caesa ab exercitu Agad	252
Syrorum bellū cōtra Achab	250
Syrus rex Mesopotamiæ	195

T

Abernaculi filiorum Israël ædi/ ficatio	70
Tabernaculi ornatus & muni/ mentum	71

Tabernaculi instrumenta quid significant
76

Tabernaculi cōsecratio quādo facta est	78
Tabernaculi hostiæ igne cōsumptæ	eodē
Tabernaculorū solennitates	81
Taburius mons	123
Tadapharus Assyriorum rex	277
Talla uicus	708
Talphim aliās Raphim uxor Adad	255
Thales philosophus	854
Tabah filius Nachor	14
Thahas filius Nachor	eodem
Thabor mons	133
Thadallus dux exercitus Assyriorum	16

E 4 Thalamus

I N D E X.

Thalamus lachin columnæ nomē in tem/ plo	224	Templi instauratio impeditur	306
Thamar filia David	187	Templi instauratio facta sub Dario	310
Thamar soror Absalom	eodem	Templi ædificatio iterum impeditur	318
Thamar opprimitur ab Amnon	196	Templi expoliatio sub Antiocho	347
Tham. queritur fratri iniuriā sibi illatā	157	Templi renouatio sub Iuda Machabæo	352
Thamar filia Absalom nupsit Roboā	203	Templi obsidio per Antiochum Eupato/ rem	356
Thaman occiditur	245	Templi obsidio per Hyrcanū tertium	393
Thamna concubina Eliphas	32	Templum Isidis destructum	520
Thamna ciuitas Palaëstinorum	140	Templū incensum inuito Tito	818
Thamnata oppidum Iudææ	361	Templum credibus pollutū seditione Hie/ rosolymorum	772
Thamnita populū	140	Tempus afflictionis filiorum Israël in Ae/ gypto	47
Tanganas Samarita	312	Tempus à templo Salomonis simulq; Cy/ ri usq; ad excidium sub Tito factum	89
Thapsa oppidum	275	Tempus à Iosue usq; ad obsidionem Hie/ rosolymorum	187
Taraches rex Aethiopum	282	Themulis rex	860
Tarbis Mosen amauit	53	Theodas magus	578
Taricheæ oppidum	701	Theodorus Zenonis multos Iudæorum occidit	385, 608
Tarichena ciuitas à Cassio capta	408	Theodosius contra Iudæos causam agens pro templo Garizim damnatur morte	365
Taricheorum obsidio	730, 731, 732, 733, 734	Theodesir ⁹ uel Theodestus eunuchus	319
Tarsus oppidum	12	Theophrastus	865
Tarsa	275	Theosta oppidum	394
Thare filius Nachor	14	Theodectus oculis orbatus temerario au/ su de lege scripturus	327
Thare pater Abraham	eodem	Theopompus quid passus sit quod legem attigerit	337
Thare quando genitus	ibidem	Theoria septimus mensis Hebræorū	226
Thare moritur	eodem	Terramotus magni Herodis tempore	627
Tharsis filius Iani	12	Testimonium Sibyllæ de turre Babylonis ca	18
Thaumasti clementia in Agrippam	ca/ ptium	Testari prohibetur unus	107
Tauri laudantur	684	Tiberias condita ab Herode tetrarcha	516
Theatra Herodis	445, 638	Tiberiadis deditio ad Vespasianum	730
Theatrum Hierosol. structū ab Herode	445	Tiberij uindicta de stupro Paulinæ & se/ ductione Fulviæ	520
Thebon oppidum	246	Tiberij mors Vitellio nunciata	524
Thecos oppidū à Roboā structum	239	Tiberij indignatio in Agrippam	527
Thecua	256	Tiberius difficilis in legationibus missitan/ dis & suscipiendis	528
Teglatphalassar rex Assyriorum	275	Tiberius mutationē magistratuū nō pro/ babat	eodem
Teglatphalassar occidit Rasin	277	Tiberius tardus ad puniendū maleficia	528
Themaus filius Ismaëlis	20	Tiberius moriturus ex omine præcogno/ scit successorem regni	531, 532
Templum Salomonis	222	Tiber. Alex. præses Iudææ post Fadū	579
Templi structura quomodo digesta	223	Tiberius gemellus filius Drusi, nepos Ti/ berij Cælaris	529, 530
Templum spoliatur à Sussacho	240	Tigranes rex Armen. Iudæā iuadit	390, 603
Templum reparatur à Ioā primo	269		Tigris
Templum structū in Moraim mote	21		
Templi ædificatio in Aegypto	365		
Templum Dagonis flāmis cōsumitur	367		
Templū à Pompeio magno captum	396		
Templum uetus Hierosolymitanum dirui/ tur & nouum ædificatur per Herodem	452, 453, 630		
Templum crebris latrocinijis prophana/ tum	584		
Templum Herculis & Hasthartæ	230		
Templum spoliatur & incenditur à Baby/ lonijs	292		

I N D E X.

Tigris fluvius	4
Tirathua uicus	520
Tiridates rex Armeniæ	841
Titî & Vespasiani munificentia in Iudæos uictos	338
Titus Liuius gestorû Pompei meminit	396
Titius Syriæ procurator	470
Titus Vespasiani filius Alexad. missus	706
Titî profectio in Iudæâ	709
Titus Iotapatâ capit	723
Titî oratio ad exercitum Taricheos obfidentem	731
Titus Taricheos clade afficit	732
Titus à Giscalenis receptus	741
Titus, patre imperium Roma obtinente, mittitur in Iudæâ	770
Titus Hierosolymâ exploraturus in meritis hostibus diuinitus est seruatus	774
Titus Romanos à Iudæis penè profligatos iterum ad resistendû accendit	776
Titus carpit milites à Iud. circûuētos	778
Tit. à Castore illusos plus iusto clemēs	789
Titus secūdo muro potitus	790
Tit. Hier. muro & castellis circūdat	800
Titî oratio ad milites murû ascendere nō ausos	806
Tito inuicto tēplū Salomonis incēsum	818
Titus sacerdotibus serō ueniā petētibus renuēs ad seditiosos orationē habet	822
Titus urbe Hierosolyma potitus solos armatos occidī iubet	827
Titus militibus gratias agit	829
Tito Cæsari Simon Gioræ oblatas	830
Titus Sabbaticum amnem perlustrat	834
Titus Parthorū muneribus donatus, Româ triūphās ingreditur cū patre	834-835
Titus Phrygius	817
Thobona ciuitas	287
Thobias pater Iosephi recōciliatoris Oniæ ad Ptolemæū Eupatorē	341
Tholus filius Isachar	46
Thou rex cū Dauid fœdus iniit	190
Thraces, olim Tirenſes	12
Tochabel mater Moſi	68
Tollemnia oppidum	345
Tomus loci nomen	770
Tonitrua prouincialibus insueta Samuelis uerba confirmarunt	155
Trachon prouincia Herodî datur, expulso inde Zenodoro	449
Trachonitis regio Syriæ ad Arabiâ	13
Trachonitidis institutor Fluz	ibidem
Tragelion mensis	408

Traianus expugnator Aphecæ	721.722
Translatio arcæ dei in Hierusalem	188
Trebellius Maximus	560
Trecenti Hebræorum aquâ manibus biberunt	134
Tres fortissimorum Dauid aquâ inter hostes hauserunt	209
Tribus Leui purificatio	82
Tribui Leui quis uictus concessus	83
Triginta & sex uiri Hebræorum interempti	119
Trimestris Moses exponitur	50
Tripolis ciuitas	380
Tryphon Hyrcano conuiciatur	354
Troglodytis regio relicta filiis Abrahæ ex Cethura	22
Tryphon Diodorus Apamenus cōtra Demetrium Nicanorem	369.370
Tryphon Ionatham Abaron fraudibus capiens interficit	373.375.597
Tryphon contra Simonem Matathiâ frustratus	375
Tryp. princeps à militibus cōstituitur	376
Tryp. obsessus in Apamia perimitur eod.	
Tryphō tōsor Herod. occisus	477.478.643
Tryphon Theodionis tabellio	574
Tryphonis perfidia & nephas in Antiochum qui Theos dictus	376
Tubalcain ferrariæ artis inuentor	6
Thuribula in templo Salomonis	225
Turbatio Syrorum à deo facta	262
Turris Babylonica edificatio	10.11
Turris Hyrc. quomodo extructa	345.348
Turris Antonia	382.784
Turris Stratonis	eodem
Tygran filius Gomer	12
Tyrannus delator filiorum Herodî	3473
Tyrānus præpositus castrorum	697
Tyridates rex Armeniæ	577
Tyriorū animositas de Assyrijs	279.280
Tyronis audacia carpentis Herodem in filiorū mortem anhelantem	477.643
Tyro cū filio apprehenditur	477.643
Tyrijs commissum ministrare materiā ad templi structuram	211
Tyrus urbs ab Alexandro uastata	327
Tyrus locus inter Arabiâ & Iudæâ	348
Tyropeon uallis	779

V

Achalim rex Ammonitarum	293
Vadacer proiecit corpus Iorâ in agrum Nabot	265
Vagoas	

I N D E X.

Vagoas eunuchus	482	Iosephum à uinculis soluit	768.769
Vagosēs grauitē Iudæos multauit	326	Ves. Sarmatas Mœsiā depopulantes cædit	833.834
Valerinus dux contra Tiberiadem	729	Vespas. tēplum pacis Romæ cōstruxit	537
Valerius Gratus præses Iudææ post Anniū Rufum	516	Vespas. Iudæam uenū exponit	840
Valerius Asiaticus	554	Vespasiani reditus in Italiā	832
Valerius Asiaticus occisus	558	Vespasiani natalis celebratus	831
Varus Iud. bella & seditiōes sedat	506.507	Vespasiani nauigatio	830
Varus Iſſemus	693	Vespasiani succēssus in obsidione Gamalæ	736.737
Varro Syriæ rector	629	Vespasiano Iotapata proditur	723
Vasa templi Salomonis	225	Vespasiani milites Galilæā depopulatī	709
Vasa dei ablata remittūtur Herodī per Cyrum	304.305	Viam ignorantibus esse monstrandā	111
Vastatio locustarum in Aegypto	57	Victoria Saul	153
Vasthis uxor Artaxerxis repudiatur	318	Victoria Asa de Aethiopibus	244
Vatezobra uicus	815	Victoria Israelitarum de Moabitīs	259
Veluenes Samarita	312	Victoria Iudæ Machab. de hostib⁹	305.351
Venenum nulli dandum	112	Vicus Damasci habitatio Abrahā dictus	15
Veneris abusus damnatur	112	Vienna Galliæ ciuitas in qua exulauit Archelaus	512
Ventidius Bassus dux Rom.	420.619.620	Vir mulierem membratim sectam, per singulas tribus destinauit	128
Ventidius Herodī primo Macharam mittit	422.622	Virga Aaron fronduit	94
Veraunius legatus ad Claudium de usurpanda autoritate imperij	563	Virga Moſi aquam ē petra eliciuit	64
Verba dei ad Iacob	26	Virga Moſi & magorum	56
Verbū domini ad Samuel	144.145	Visio Iacob	26.30
Verba reginæ Aethiopiæ mirātis Sal.	233	Vithalaga uillæ nomen	368
Verba Moſi ad deum	54	Vithegra municipium	764
Verba Hieroboam seducentis populū ad idololatriam	238	Vitæ humanæ periodus	14
Verba Goliath ad Saul & Hebræos	162	Vita & mors filiorum Eli	144
Verba Balaam ad Balach	99	Vitellius Syriæ præfectus	520
Verba Dauid morituri ad Salom.	216	Vit. Syriæ procurator Tiberio regnāte	453
Veræ Historiæ indicium	855	Vitellius Hierosolymis stolam reddit pontificibus	521
Veria Syriæ oppidum	256	Vitellius Artabano inimicus iterū reconciliatur Tiberio iubente	522
Vermiū plaga in Aegypto	57	Vitellius Germanorū imperator	764
Vespasianus bello Oriētis præficitur à Nerone	706	Vitell. usurpās imperiū Romā uenit	764
Vespasianus à Sephoritis benigne susceptus	707	Vitellijs mors	770
Vespasianus Galilæam inuadit	712	Vitulæ aureæ adorantur ab Hebræis Ro-boam seductore	238
Vespasianus Gadaram expugnat	713	VI filius Aram	13
Vespasianus Iotapatā obsidet	715.713.714	Vlata ciuitas Herodī datur	450
Vespasianus in obsidione uulneratus	718	Vltio facta pro Gabaonitis	208
Vespasianus Ioppe potitus	728	Vltio in Oziā sacrorū temeratorem	274
Vespas. à Tiberiensibus receptus	730	Vnctionis sacre confectio	78
Vespasianus Taricheis potitus	733.734	Vni testi non credendum	107
Vespasianus Hierosolymam inuadere inuitatus	755	Vnus sit belli princeps	113
Vespasianus Gerasium deuastat	761	Vochar filius Ioseph	218
Vespas. Toparchias aliquot subegit	764	Volumnius procurator Syriæ	471.642
Ves. à militibus imperator declaratur	767	Volūnij sentētia de filijs Herodis	476.643
Vespasianus Iosephi præſagij recordatus,		Voscheti ciuitas	284
		Votum Iephthe temerarium	138
		Vphre	

I N D E X.

Vphre municipium	764
Vr rex Madianitarum	102
Vrbes à Salomone conditæ	231
Vrbes à Roboam structæ	239
Vrias filius Ioathan sacerdos templi Salomonis	293
Vrias dolo David regis occisus	194
Vrias alius pater Chiræ	214
Vri princeps militiæ Salomonis	220
Vrion sororius Moſi	66
Vſura prohibita	111
Vxor Lot in ſtatuam ſalis conuerſa	19
Vxor cuiusdam Leuitæ à Gabaonitis ſtu- prata	128
Vxoris diuortium	110
Vzal filius lectan	13

X

X Anticus menſis	7.58.78.82
Xerxes patri Dario ſucceſſit	313
Xerxis regis epiſtola pro Iudæis	313
Xerxes (ut ex hiſtoria apparet) poſitus pro Vlyſſe	625
Xylophorias feſtiuitas Iudæorū	689
Xyſtus turris	682. 779

Z

 Abulus Arabs Alexandri Balas is caput abſcidit	368
Zabulon filius Iacob ex Lia	28
Zabulon quid ſignificet	eod.
Zabulon ciuitas capta	895
Zabulonitæ quam terram ſortiti	123
Zabud mater Ioachim	287
Zacharias propheta filius Ioiaðæ iniuſte lapidatur in templo	270
Zachariæ amici occidunt Ioam	eodē
Zacharias filius Hieroboam patri ſuccedens ſex menſibus regnauit	274.275
Zacharias ab amico ſuo Sellū occiſus	ib.
Zacharias filius Achaz perimitur ab Ama- ſia ſecundo	276
Zacharias propheta prædicat apertionem templi	311
Zacharias Amphetali filius	746
Zacharias in tēplo à Zelotis occiſus	754
Zachel (aliàs Zazel) propheta ad Iofa- phat	256
Zaleucus Locrenus	882
Zamarias omne gen ⁹ Baafa interemit	245
Zamarias ſemetipſum concremauit	eod.
Zamari Iudæo Babylonio datur regio Ba- thaneæ contra Trachonitas	480
Zarach filius Iudæ	46
Zareas rex Aethiopiæ contra Afam bella	

mouet	244
Zaraſſa uxor Aman	321.322
Zarnon dux Madianitarum captus	135
Zaroch filius Helchiæ ſacerdos templi Sa- lomonis	293
Zeb rex Madianitarum occiſus	135
Zebedaus pater Achar ex tribu Iuda	119
Zebethama pars Hieroſolymorū	779
Zebul princeps Sichimitarum	136
Zelotypiæ probatio	85
Zelotæ qui ſint	743
Zelo legis Phinees Samariā interfecit	102
Zelotarum pugna contra Simonem Gera- ſenum	762.763
Zelpha ſamula Liæ	28.47
Zenodorus expellitur Trachone regione	449.619
Zenodorus fruſtra Herodē accuſauit mor- tuus Antiochiæ	450
Zeno Cotilas	577.598
Zephion filius Gad	47
Zephyrius	635
Zerbin dux Madianitarū captus	135
Zethura ciuitas à Roboam structa	239
Zeusis amicus Antiochi	340
Ziba ſamulus David	198
Ziba David exulati uiatricū miniſtrat	199
Ziba libertus Saul David occurrit	205
Zibæ fallacia proditur	eodem
Zipha ciuitas à Roboam structa	239
Ziphæi produnt David	171.174
Ziphin locus aliàs Noua	178
Zizus princeps Arabum	388
Ziſ Jupiter dictus	331
Zoara ciuitas	393
Zoaze ciuitas	597
Zohar filius Simeonis	46
Zoilus tyrannus Stratonis	383
Zona ſacerdotum tabernaculi	74
Zophanítica toparchia	764
Zora ciuitas	379
Zorobabel filius Salathiel dux Iudæorum Hieroſolymam redeuntium ab exilio Ba- bylonico	309
Zorobabel princeps Iudæorum mittitur à Babylone per Cyrum, reſtituturus templū dei	305.308
Zorobabel proficiſcitur ad Darſū	306
Zorobabelis ſententia de fortitudine mu- lieris & ueritatis	307.308
Zorobabel proficiſcitur reparaturus tem- plū & urbem	308
Zur rex Madianitarum	102

INDICIS

FINIS.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

FLAVII IOSEPHI HE

BRAEI SACERDOTIS DE ANTIQVITA/

te Iudæorum, contra Appionem grammaticū Alexandri/
nū, ad Epaphroditum. Liber primus.

§ 33

Contra Appionem grammaticum Alexandrinum, qui aditis libris, Iudaicæ gentis anti-
quitati simul & religioni nifus est derogare, Iosephus hos duos libros conscripfit. In quo/
rum primo antiquissimorum scriptorū testimonijs, suæ gentis antiquitatē simul & religio/
nis dignitatem copiosissime ostendit. In secundo uero multis argumētis, Appionis simul
& aliorum quorundam refellit calumnias & mendacia. Verū hos ut lectione dignissimos,
ita omnium prohdolor corruptissimos offendimus. Nos pro uirili pleraq; ueterum exem/
plarum collatione, quantum in nobis fuit, restituimus: pleraq; uero quibus mederi nō po/
tuimus, in tacta reliquimus: rati fore, ut si græcus codex alicubi recōditus delitescat, hoc no/
stro quantulumcunque conamine excitus, aliquando cum reliquis quæ desiderantur pro/
deat in lucem.

Vfficienter, ut arbitror: & per libros Antiquitatū, opu-
lentissime uirorum Epaphrodite, legentibus eos, ape-
rui de nostro genere Iudæorum, quia & uetustissimū
est, & primam conscientiam propriam habuit. Quin-
que milia enim annorum numerum historiam conti-
nentem, ex nostris sacris libris græco sermone conscri-
psi. Quoniam uero multos uideo, respicientes blasphe-
miam quorundam insane prolatā: & ea quæ à me de
antiquitate conscripta sunt, non credentes: putantes
mendacium nostrum esse genus, eo quod nulla memoria apud Græcorum nobi-
les historiographos digni sunt habiti nostri maiores: pro omnibus his arbitratus
sum oportere me breuiter hæc dicta conscribere: & derogantium quidem, uesanū
spontaneumq; increpare mendacium, aliorum uero ignorantiam pariter emen-
dare: uniuersosq; de nostra antiquitate, qui scilicet ueritatem amplectuntur, edo-
cere. Vtar autem in meis dictis testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græ-
cos fide digni sunt iudicandi: eos autē, qui blasphemie de nobis atq; fallaciter con-
scripsere, aliqua per semetipsos conuicta indubitanter, ostēdam. Conabor etiam
causas exponere, propter quas non multi in Græcis historijs gentis nostræ fecere
memoriam: necnon & eos, qui de nobis nequaquam scribere uoluerunt, nescienti-
bus aut nescire simulantibus indicabo. Primitus itaq; satis admiror eos, qui existi-
mant oportere de rebus antiquis, græcis tantummodo fidem habere, & ab eis cō-
sulendam esse ueritatis integritatem: nobis autem & alijs hominibus non esse cre-
dendum. Sed ego omnia in his contraria uideo contigisse. Quapropter decet nō
uarias opiniones inspicere, sed ex ipsis rebus iustitiam ponderare. Omnia siqui-
dem Græcorum noua, & uerius (ut ita dicam) nuper facta cognoui. Et hæc est fa-
brica ciuitatum, & ad inuentiones artium conscriptionesq; legum, cunctarumque
rerum iunior apud eos est historiæ diligentia conscribenda. Apud Aegyptios au-
tem, atq; Chaldaeos, & Phoenicas (desino enim nos illis connumerare, sicut ipsi fa-
tentur)

Omnia Græ /
corū esse no /
ua.

An Greci ante bellum Troianum literis sint usi.

Causa erroris Grecorum.

tentur) res gestæ antiquissimam & permanētem habent memoriæ traditionem : Nā & locis omnes inhabitant, quæ nequaquam aëris corruptioni subiaceant : & multam prouidentiam habuere, ut nihil horum quæ apud eos aguntur, sine memoria linqueretur : sed in publicis cōscriptionibus semper à uiris sapiētissimis dicerentur. Græcorum uero regionem innumeræ corruptiones inuasere, rerum memoriā delentes. Qui autem nouas cōstituentes conuersationes, omnium se præfesse credidere, sciāt quia etiam sero & uix naturam potuere agnoscere literarum. Nam antiquissimum earum usum habuisse creduntur à Phœnicibus, & à Cadmo se didicisse gloriantur. Sed neq; illo tempore poterit aliquis demonstrare seruatam cōscriptionem, neq; in templis, neq; in publicis anathematibus : quando etiam de Troianis rebus, ubi tot annis militatum est, postea multa quæstio atq; contentio facta est, utrum literis usi sint. Et magis ueritas obtinuit, eo quod usus modernarum literarum illis fuisset incognitus. Constat autē, quoniam apud Græcos nulla inuenitur absoluta cōscriptio, poemate Homeri uetustior : & hunc etiam post bella Troiana fuisse manifestū est. Et antē neq; hūc literis suum poemata reliquit : sed cantibus memoria reseruatum, postea fuisse compositū, & propterea multā in eo conspexi dissonantiam. Qui autem historias apud eos cōscribere tentauerunt, id est, hi qui circa Cadmum Milesium, & Acusilaus Argiuis, & post hunc quicūq; alij fuisse referuntur, paululum tempus Persicam apud Hellenicum militiā præcessere. Sed eos etiā qui de cœlestibus & diuinis primitus apud Græcos sunt philosophati, id est, Pherecidem Syriū, & Pythagoram, & Thaletem, omnes concorditer confitētur, Aegyptiorum & Chaldæorum fuisse discipulos : & breuiter cōscripsisse, quæ à Græcis omnium antiquissima iudicantur, ita ut uix ea credant ab illis fuisse conscripta. Quomodo ergo non est irrationabile, ut tali facto uegetentur Græci, tanquam soli sciant uetera : & ueritatem eorū sub scrupulositate de antiquis, non ab ipsis conscriptoribus facillime discant : qui neq; firmiter scientes aliquid conscribere, sed quod unusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Unde etiam libris suis alterutros arguunt, & ualde contraria ex rebus eisdem non piget edicere. Sed ego uidebor me potioribus esse superfluū, si explanare uoluerō, quantis quidem locis Hellenicus ab Agesilao de genealogiis discrepat, & in quantis Herodotum corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellenicum in plurimis ostendit esse mendacem : Ephorum uero Timæus, Timæū, qui post illum fuisse, Herodotum uero cunctis : sed neq; de singulis cum Antiocho & Philisto aut Callia Timæus cōcordare dignatus est. Neq; rursus de Atticis hi, qui Attidas conscripserunt : aut de Argolicis, qui de Argis historiam protulere, alterutros consecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuibuscq; rebus, quando de militia Persica, & his quæ in ea sunt gesta, tantum uiri probatissimi discordasse noscuntur. In multis autem etiam Thucidides tanquam fallax accusatur, licet scrupulosissimam secundum se historiam cōscripsisse uideatur. Causæ uero huius dissonantiæ multæ forsan & aliæ querere uolentibus apparebunt. Ego uero duabus quas dicturus sum, maximam huius summā diuersitatis ascribo. Et quidem primum dico eam quæ mihi propior esse uidetur : id est, eo quod ab initio non fuerit studium apud Græcos, publicas de his quæ semper aguntur proferre conscri-

conscriptiones. Hoc etenim præcipue & errorem & potestatem mentiendi poste-
 ris, uetus aliquid uolentibus scriptitare, concessit. Non enim solummodo apud ali-
 os Græcos publica cōscriptio est neglecta: sed neq; apud ipsos Atheniēses, quos *Draconis le-
ges.*
 terrigenas esse dicunt, disciplinæq; cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed pu-
 blicarum literarum antiquissimas esse dicunt leges, quæ à Dracone eis ex Phœni-
 cibus sunt conscriptæ, ante modicum tempus tyrānidis Pisistrati. De Arcadibus *Arcades.*
 autem in antiquitate gloriantibus, quid oportet dici? Vix enim isti & postea lite-
 ris eruditi sunt. Cum ergo conscriptio nulla præponeretur, quæ & discere uolen-
 tibus edoceret, & mentientes argueret, multa inter alterutros conscriptores discor-
 dia generata est. Quoniam qui ad scribendum se præparabant, non studium ue-
 ritatis exhibuerunt, licet hæc promissio semper habeatur in promptu: sed uerbo-
 rum magis habere prolationem maximam. Et quæadmodum laudari se in hoc
 super alios æstimarent, ad hoc potius semetipsos aptabant. Aliqui uero ad fabu-
 las sunt conuersi: aliqui autem ad gratiam, aut ciuitates laudantes aut reges: alij
 semetipsos ad accusandas causas aut conscriptores tradidere: in hoc se forte pro-
 habiles æstimantes, & omnino hoc agentes, quod historiæ nimis aduersum est.
 Veræ siquidem historiæ indicium est, si de eisdem rebus omnes eadem dicant atq; *veræ historia
indiciū.*
 conscribant. Hi uero cum quædam aliter conscriberent quàm alij, tunc se pu-
 tabant omnium ueraciores ostendi. Quapropter causas quidem uerborū & calli-
 ditatis eorum, credere nos græcis oportet: non autem de antiqua historiæ uerita-
 te, & maxime de rebus propriæ uniuscuiusq; prouinciæ. Quoniam uero apud Ae-
 gyptios & Babylonios, ex longissimis olim temporibus circa conscriptiones dili-
 gentia fuit, quando sacerdotibus erat iniunctū, & circa eas ipsi philosophabātur,
 Chaldaei uero apud Babylonios: & quia præcipue Græcis immixti, usi sunt Phœ-
 nicis literis, circa dispensationes uitæ, & communium operum traditionem, dum
 cōsentiant omnes, tacendum hoc puto. De nostris uero progenitoribus, qui ean-
 dem quā prædicti habuerunt in conscriptionibus sollicitudinē: desino dicere, etiā
 potiorē, pontificibus & prophetis hoc imperantes. Et quia usq; ad nostra tem-
 pora cum multa integritate seruatum est, si oportet, audentiū etiam seruabitur,
 conabor breuiter edocere. Nō enim solummodo ab initio probatissimos uiros, &
 inde placatione præparatos, ad hæc exercenda constituerūt, sed quatenus etiam
 genus sacerdotū sine permixtione purumq; cōsisteret, prouiderunt. Oportet em̃
 eum qui sacerdotium habiturus est, ex eiusdem gentis nasci muliere: & neque
 ad pecunias, neq; ad honores inspicere, & de hoc per antiquam lineā & multis te-
 stibus approbare. Quod scilicet agimus non solū in ipsa Iudæa: sed ubicunq; no-
 stri generis cōstitutio reperitur, etiā ibi integritas ista seruatur circa nuptias sacer-
 dotum: hoc est, in Aegypto & Babylonia, & quocunq; terrarum orbe quilibet de
 sacerdotū genere sunt dispersi. Mittunt em̃ in Hierosolymam conscribētes à pa-
 tre nomen nuptæ, & antiquorum progenitorum, quicunq; huius rei testimonia *Sacerdotale
genus annota-
tum.*
 præbuere. Si autem bella proueniant, sicut iam crebro factū est, dum Antiochus
 Epiphanes ad nostrā uenisset regionē, & Pompeius Magnus, & Quintilius Va-
 rus, & præcipue nostris gesta temporibus, nunc hi qui de sacerdotibus supersunt,
 ex antiquis literis iterum noua conficiunt, & probant mulieres, quæ relinquuntur,
 Non

Apocriphi li-
bri.

Non enim ad captiuas accedunt, alienigenarum consortia formidantes. Indiciū uero integritatis hoc maximum est: quia pontifices apud nos à duobus milibus annis denominati filij à patre cōscripti sunt. His autem qui prādicti sunt, si quid prauaricerentur, interdicitur ne uel ad altare accedant, uel alia sanctificatione fungantur. Recte siquidem, potius autem necessarie, cum neq; conscribēdi potestas omnibus data, neq; alia sit in discretionē discordia, sed solummodo prophetis, antiquissima quidem & ueterrima, secūdam inspirationem factam à deo cognoscentibus: alia uero secundum se, sicuti sunt facti palām, conscribentibus, infiniti libri non sunt apud nos discordantes & sibimet repugnātes: sed solummodo duo, & uiginti libri, habentes temporis totius conscriptionem: quorum iuste fides admittitur. Horum ergo quinque quidem sunt Moseos qui natiuitates continent: & humanæ generationis traditionem habent usq; ad eius mortem. Hoc tēpus de tribus milibus annis paululum minus est. A morte Moseos usq; ad Artaxerxem Persarum regem, qui fuit post Xerxem, prophetæ post Moysen, & quæ secūdam eos sunt gesta conscripserunt in tredecim libris. Reliqui uero quatuor hymnos in deum, & uitæ humanæ noscuntur pignora continere. Ab Artaxerxe uero usq; ad nostrum tempus singula quidem conscripta, non tamen priori simili fide sunt habita, eo quod non fuerit certa successio prophetarum. Palām nanq; est ipsis operibus quemadmodū nos proprijs literis credimus: tanto nanq; seculo iam prætērito neq; adīcere quicquam aliquis, nec auferre nec transformare præsumpsit. Omnibus enim insertū est, mox ex prima generatione Iudæis hæc diuina dogmata nominare, & in his utiq; permanere: & propterea, si oporteat, mori libenter. Iam itaque multi captiuorum frequenter tormentis affecti sunt, & mortes uarias in theatris sustinere, ne ullum uerbum contra leges admitterent, aut conscriptiōes habitas uiolarent. Quis Græcorum aliquid tale perpeffus est: quando neq; fortuitam sustinere læsionem uoluit: licet omnia apud eos scripta destruantur. Verba enim hæc esse putant secundum conscribentium uolūtates exposita. Et hoc iuste etiam de antiquis sapiunt, quoniam aliquos nunc quoq; uident præsumentes de his rebus conscribere, quibus neq; ipsi interfuerunt, neq; credere scientibus acquiescunt. Denique de bello quod apud nos contigit nuper, quidam historias cōscribentes adiderunt: dum neq; ad ea loca uenerint, neque in proximo rerum gestarum fuerint. Sed ex auditu quædam pauca componentes, impudenter semetipsos uidentur historiæ nomine iactitare. Ego uero & ex omni bello, & quæ ibi particulariter gesta sunt, ueram descriptionem feci: dum ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim apud nos Galilæorum eram, donec fuit defendendi facultas. Contigit autem ut caperer à Romanis: & habētes me Vespasianus & Titus in custodia, uniuersa semper inspicere faciebant. Primo quidem uinctus, postea uero solutus cum Tito ab Alexandria propter obsessionem Hierosolymorū directus sum. Eo tempore nihil est gestum, quod meam potuisset latere notitiam. Nam uidens Romanorum exercitum, uniuersa sub diligētia describebam. Et ea quæ nunciabantur ab his qui semetipsos tradebant, ego solus integritus intelligens disponebam. Deinde Romæ tempus uacationis habens, omnium iam negotio præparato usus aliquibus cooperantibus mihi propter eloquentiam Græcam rerum eruditio-

eruditionem exhibui. Tantâq; mihi securitas affuit ueritatis, ut primos omnium imperatores belli Vespasianum & Titum, testes non expauescerem. Primû nanque illis obtuli libros: & post illos multis quidem Romanorum qui bellis interfuerunt. Plurimis uero nostrorum eos etiam uenundauimus, qui Græca sapientia uidebantur imbuti, quorum est Iulius Archelaus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti siquidem uniuersi testimonium perhibere: quia ueritatem diligens excolui: non reprimens forsitan aut tacens, si quid gestorum per ignorantiam aut per gratiam commutauimus, aut prætermisi. Quidam uero prauis homines derogare meæ historiæ sunt conati, tanquam in scholis adulescentium propositum exercentes, & accusationis inspiratæ atq; detractionis facientes opus, cum oporteat illud sciri, quia quod conuenit promittentem alijs rerum ueracium traditionem, ipsum prius hæc nosse certissime, aut rebus gestis adhærendo, aut ab scientibus consulendo. Quod ego præcipue circa utrumque me credo fecisse negotium. Antiquitatis nanque libros (sicuti dixi) ex uoluminibus sacris interpretatus sum, cum essem genere sacerdos, & participarem illarum sapientiam literarum. Historiam uero belli conscripsi, multarum quidem actionum ipse operator, plurimorum uero inspector existens: & omnino eorum quæ dicta uel gesta sunt, nihil ignorans. Quomodo ergo non procaces quilibet existimabit eos, qui aduersum me nituntur de ueritate contendere? Qui licet imperatorum commenta legisse dicuntur, non tamen nostrorum repugnantium rebus interfuerunt. De rebus itaq; necessariam feci descriptionem, significare uolens facultatem eorum, qui historiam scribere compromittunt. Et sufficienter, sicuti reor, palam faciunt, quia conscriptio rerum apud Barbaros potius solennior, quam apud Græcos est. Volo palulum primitus disputare aduersus eos, qui contendunt nouellam esse nostram conuersationem, eo quod nihil de nobis (ut aiunt illi) dictum sit à conscriptoribus Græcis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorum literis exhibebo: & eos qui nostri blasphemant generi, nulla ipsi ratione blasphemare monstrabo. Nos igitur neque regionem maritimam habitamus, neque mercimonijs congaudemus, neque per hoc alterutris peregrinationibus fatigamur. Sed quidem nostræ ciuitates procul à mari positæ, regionemq; uberrimam possidentes, in ea assidue laboramus, præcipue circa filiorum nutrimenta studentes, legumque custodiam: & traditionem pietatis, totius opus uitæ necessarium iudicamus. Cum adsit igitur his, quæ prædicta sunt, conuersationi nostræ etiam uita remotior, nihil fuit in antiquis temporibus quod faceret nobis permixtionem Græcorum, sicut Aegyptijs mercimonia, quæ ab eis reiiciuntur, & ad eos rursus introducuntur. Et iterum habitatoribus Phœniciæ maritimæ, studentibus circa contractus, atque negotia amore pecuniæ requisita. Sed neque circa latrocinia, sicut quidam alij uacauere, aut amplius habere concupiscentes patres nostri ad bella conuersi sunt, licet regio nostra multa milia uirorum fortium possideret. Phœnices ergo propter negotia ad Græcorum prouinciam nauigantes, repente sunt agniti, & per illos Aegyptij, & omnes à quibus ad Græcos honorem deuehebant, immensa maria proscindentes. Medi uero postea atq; Persæ palam in Asia regnauerunt, & usque ad alteram Epirum Persæ militauerunt. Thraces au-

Ccc tem pro

tem propter uiciniam in Scythiam, ab his qui Pontum nauigant, cogniti sunt: & omnino uniuersa iuxta mare, uel orientale uel hesperium habitantes, aliquid conscribere uolentibus cogniti facti sunt. Qui uero superius habitabant, & procul à mari, multis sunt temporibus ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europam contigisse: quando de Romanorum ciuitate tam longo tempore adepta potestate, tantasque causas belli conficiente, neque Herodotus, neque Thucydides, nec ullus qui fuit cum istis, fecit aliquam mentionem: Sed sero tandem & uix ad Græcos potuit eorum uenire notitia. De Gallis enim & Iberis sic ignorare hi, qui putantur subtilissimi conscriptores, quorum est Ephorus, ut unam ciuitatem esse arbitrarentur Iberos, qui tantam partem hesperiae terrae noscuntur inhabitare. Et neque mores eorum, qui fiunt apud eos, uel qui dicuntur, tanquam sic utentibus referre præsumunt. Causa uero ignorantiae ueritatis est, eo quod procul abessent. Vt autem falsa conscriberent, eoque uellent uideri aliquid amplius ab alijs retulisse. Quomodo ergo mirari decet, si neque nostra gens plurimis erat certa, neque ad scribendum de se aliquam dedit occasionem: & ita constituta procul à mari, & ita conuersim deliberans? Pone igitur nos argumento uti uelle Græcorum, quia non est genus eorum antiquum, eo quod neque in nostris uoluminibus de eis sit aliquid dictum: nonne omnino deridebunt causas huiusmodi à me prolatas, & testes uicinae regionis adducent antiquitatis suae? Igitur ego hoc conabor efficere: Aegyptijs & Phoenicibus præcipue testibus utar, cum nullus eorum potuerit tanquam falsum accusare testimonium. Et uidentur maxime circa nos inimici in communi quidem omnes Aegyptij, Phoenicum uero Tyrij: De Chaldaeis autem nequaquam hoc dicere potero, quoniam & generis nostri principes constituti sunt, & propter cognationem in conscriptionibus suis meminere Iudæorum. Cum uero fidem de his præbuero, & blasphemias falsas ostendero, tunc etiam Græcorum conscriptores memorabo, qui Iudæorum fecere memoriam: ut neque huiusmodi occasio relinquatur in Iudæis nobis faciendae contentionis. Inchoabo autem primitus à literis Aegyptiorum, quas non arbitrantur commendare quæ nostra sunt. Manethon itaque genere uir Aegyptiorum, Græca disciplina participatus, sicuti palam est (scripsit enim uoce helladica) paternae religionis historiam ex sacris (sicuti ait ipse) interpretatus libris, frequenter arguit Herodotum, in Aegyptiacis ignorance mentitum. Ipse quidem Manethon in secundo Aegyptiacorum hæc de nobis scripsit. Ponam uero etiam sermonem eius, tanquam testimoniij iure prolatum: Honorabile nomen sub hoc, nescio quomodo, deus inspirauit: & præter spem ex partibus orientalibus homines genere ignobiles, adepta fidutia in prouincia castrametati sunt. Et facile ac sine bello eam potentèrque ceperunt: & principes eius alligantes, de cætero ciuitates crudeliter incendere: & deorum templa uertere. Circa omnes uero prouinciales inimicissime usi sunt, alios quidem perimentes, aliorum uero & filios & coniuges ad seruitia redigentes: nouissime uero & unum regem ex se fecere, cui nomen Sualitis. Hic in Memphidem ueniens, superiorem inferiorèmq; prouinciam diuidens, castra in opportunis relinquens locis, maxime etiam partes muniuit orientales, prospiciens, quoniam Assyrij aliquanto plus ualentes, erant desideraturi

deraturi regnum eius inuadere. Inueniens autem in Nomoto Suati ciuitatem opportunissimam, positam quidem ad orientem Buliastris fluminis: quæ appellabatur à quadam antiqua theologia Auaris. Hanc fabricatus est, & muris maximis communiuit, collocans ibi multitudinem armatorum, usque ad ducenta quadraginta milia uirorum eam custodientium. Hic autem messis tempore ueniebat, tam ut frumenta meteret, & mercedes exolueret, quàm ut armatos pro terrore extraneorum diligenter excitaret. Qui cum regnasset decemnouem annis, uita priuatus est. Post hunc autem regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Bæon nomine. Post quem alter Apachas, sex & triginta annis, & mensibus septem. Deinde & Aposis, unum & sexaginta: & Samnas, quinquaginta, & mense uno. Post autem omnes, Ales nouem & quadraginta, & mensibus duobus. Et isti quidem sex apud eos fuere primi reges, debellantes semper, & maxime Aegypti radicem amputare cupientes. Vocabatur autem omne genus eorum Sefos, hoc est, reges pastores. Se enim secundum sermonem sacrarum linguarum, regem significat: Sos uero pastorem siue pastores, secundum sermonem communis eloquij, & tantum compositum inuenitur. Hysesos quidem uero dicunt eos Arabas esse. In alijs autem exemplaribus non reges significari comperi per appellationem Hye: sed è diuerso captiuos declarari, neque pastores. Hye enim rursus Aegyptiaca lingua, & hoc quando pingui sono profertur, captiuos apertos significat: & hoc potius uerisimile mihi uidetur, & historiæ antiquæ conueniens. Hos ergo quos prædiximus reges, & eos qui pastores uocabantur, & qui ex eis fuere, obtinuisse Aegyptum ait annis undecim & quingentis. Post hæc autem regum Thebaidis & alterius Aegypti, factam dicit super pastores inuasionem, & bellum maximum & longæuum eis illatum. Sub rege uero cui nomen erat Alisfragmathosis, uictos dicit pastores, & alteram quidem uniuersam Aegyptum perdidisse. Inclusos autem in locum habentem mensuram terræ ulnarum undecim milium, cui loco nomen est Auarim: Hunc Manethon dicit omnem maximo muro atque robustissimo circumdedisse pastores, quatenus & omnem possessionem munitam haberent, simul & prædam suam. Filium uero Alisfragmathosis Themusim, dicit conatum quidem eos per obsessionem capere fortiter, cum quadringentis octoginta milibus armatorum in eorum muris excubuisse. Cum uero obsessionem desperasset, pacta cum eis fecisse, ut Aegyptum relinquentes, quò uellent innoxij omnes abirent. Illos uero his promissionibus impetratis, cum omni domo & possessionibus non minus ducenta quadraginta milia numero, ex Aegypto per desertum in Syriam iter egisse: & metuentes Assyriorum potentiam (tunc enim illi Asiam obtinebant) in terra quæ nunc Iudæa uocatur, ciuitatem ædificasse, quæ tantis milibus hominum sufficere posset, eamque Hierosolymam uocasse. In alio uero quodam libro Aegyptiacorum Manethon hanc ipsam gentem, id est, qui uocabantur pastores, in sacris suorum libris captiuos ascriptos rectissime dixit. Nam antiquis progenitoribus nostris pascere mos erat: & pascualem habentes uitam, uocabantur ita pastores. Sed & captiui non irrationabiliter ab Aegyptijs dicti sunt: quoniam progenitor noster Ioseph, dixit ad regem Aegyptiorum, se esse captiuum: & fratres in Aegyptum posterius euoca-

uit, rege præcipiente. Sed de his quidem in alijs examinatione subtilius faciemus. Nunc autem huius antiquitatis producam testes Aegyptios, rursusque quomodo se habeant uerba Manethonis circa ordinem temporum aperte describam: sic enim ait: Postquam egressus est ex Aegypto populus pastorum ad Hierosolymam, expulsor eorum rex Themusis, regnavit post hæc annis uiginti quinque, & mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpsit regnum filius Chrebron annis tredecim: Huius autem Amenosis, annis uiginti uno, & mensibus nouē. Misris autem xij. & mensibus ix. Misranthusis uiginti quinque, & mensibus decem. Musis autem nouē, & mensibus octo. Amenosis uero xxx. & mensibus x. Orus uero xxx. & mensibus vi. Huius autem filia Acenchies, xij. & mense uno. Rathotis uero frater nouē. Acencheridis autem duodecim, menses tres. Armes uero quatuor, & mense uno. Armesis autem unum, & menses quatuor. Armesismianus uero sexagesex, & menses duos. Amenosis nouendecim, & menses sex. Sedhosis autem equestrem & naualem uirtutem habens, fratrem quidem Armen procuratorem Aegypti constituit, & omnem ei aliam regalem contulit potestatem: tantummodo autem diademate uti prohibuit, & ne reginam matrem filiorum opprimeret imperauit, & ut abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis. Ipse uero ad Cyprum & Phoenicem, & rursus contra Assyrios atque Medos castrametatus, uniuersos quidem, alios ferro, alios sine bello terrore magno uirtutis sibi subiugauit. His uero felicitatibus eleuatus, confidentius incedebat, orientales urbes ac prouincias subuertendo: multoque tempore procedente Armes, qui in Aegypto fuerat derelictus, omnia contraria quae cum fratre agere monuerat, sine timore faciebat. Nam & reginam uiolenter abiecit, & alijs concubinis sine parcitate iugiter miscebatur: suusque ab amicis utebatur & diademate, & rebellabat fratri. Is uero qui constitutus erat super sacra Aegyptia, scribens librum, Sedhosi direxit, & cuncta significans, & quia rebellaret ei suus frater Armes. Qui repente ad Pelusium destinauit, & proprium tenuit regnum. Prouincia uero uocata est ex eius nomine Aegyptus. Dicit enim quia Cethos Aegyptus uocabatur, Armes autem frater eius Danaus. Hæc equidem Manethon. Pålām uero est, ex prædictis annis tempore computato, quia hi qui uocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Aegypto liberati, antequam tres & nonaginta atque trecentos annos hanc prouinciam inhabitauere, quam Canaus ad Argos accederet: licet hunc antiquissimum Argiui esse confidant. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis Aegyptiis literis protestatus est: primam quidem, quia aliunde ad Aegyptum: deinde gressus eorum exinde, ita temporibus antiquissimum, ut penè mille annis bellum præcedat Iliacum. In his autem, in quibus Manethon non Aegypti literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundam, sine nomine quodam adiecto, postea particulariter hæc redarguam, ostendens ea sine uerisimilitudine esse mendacia. Sed uolo ab istis rursus migrare ad ea, quae apud Phoenicas de nostro genere conscripta, & eorum testimonio declarata sunt. Itaque apud Tyrios multorum annorum publicæ literæ, & conscriptiones diligentissime custoditæ, ex his quae apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quae tamen memoria digna sunt. Inter hæc ergo conscriptum est, quia in Hierosolymis ædificatum est templum à Salomone rege, ante annos penè centum quadragintatres, & menses octo, quam

Tyrii

Tyrj Carchedonem fabricauere. Descripta uero est apud illos constructio templi nostri. Hiramus enim Tyriorum rex, amicus erat regis nostri Salomonis, paternis amicitijs ei deuinctus. Isergo munificentiam suam exhibens ad claritatem fabricæ, præbuit Salomoni auri quidem uiginti & centum talenta: incidensque pulcherrimam syluam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quem redonauit quidem Salomon alijs quidem multis rebus, sed etiam terra Galilææ regionis, quæ Zabulon uocatur. Præcipue autem eos ad amicitias sapientiæ cōcupiscentia conuocauit. Propositiones enim soluendas alterutris dirigeabant, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Hactenus uero seruantur apud Tyrios epistolæ multæ, quas illi scripsere adinuicem, pro qua re liber est à me compositus literarum à Tyrjs directarum. Vnde etiam testem producam Dionem, qui apud Phœnicum historias integerrime approbatus est. Igitur in Phœnicijs historicis hoc modo scribit: Abybalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis orientalis ciuitates ampliavit, & urbem potiore fecit: & Olympij Iouis templum destruens, terræ cœquans locum medium mœnibus urbis adiunxit: & aureis anathematibus exornauit. Ascendens autem in Libanum, syluas incidit ad templorum ædificationem. Regem uero Hierosolymorum Salomonem misisse dicunt ad Hiramū quædam ænigmata, & poposcisse ab eo solutionem, adiiciens, ut qui non posset discernere, pecuniam soluenti persolueret: confessumque Hiramum, non se posse persolvere propositas quæstiones, multis pro expensis faciendis pecunijs condemnatum: Deinde Abdemonum quendam, uirum Tyrium, propositas soluisset quæstiones: ipsūque alias proposuisse, quas si non solueret Salomon, multas rursus pecunias Hiramō regi conferret. Dion igitur hoc modo de prædictis testimonium perhibuit nobis. Sed post hunc producam quoque Menandrum *Menander Ephesius.* Ephesium. Is enim singulorum regum actus conscripsit apud Græcos & Barbaros, studens ex prouincialibus uniuscuiusque locis literis, historiæ ueritatem pandere. Scribens enim de his qui in Tyro regnauere, & deinde ueniens ad Hiramū regem, sic ait: Moriente uero Abybalo, successit in eius regno filius eius Hiramus, qui uixit annis trigintaquatuor. Hic statuit locum ualde latissimum, aureamque columnam Iouis in templo reposuit: & ad syluam lignorum proficiscens, abscidit de monte, qui Libanus appellatur, ligna cedrina ad tegmina facienda templorum. Deuouensque antiquiora templa, sanum ædificauit Herculis. Fecit erectionem mense Peritio, castraque mouit aduersus * Tyticeos, minime tributa *Alijs Eueos.* reddentes: quos etiam subdens sibimet, denuo remeauit. Sub hoc fuit Abdemonus puer iuuenis, qui semper parabolas superabat, quas Salomon Hierosolymorum rex destinabat. Supputatur uero tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carchedonis, hoc modo: Moriente Hiramō successit in eius regno Balbazerus filius. Qui cum uixisset annis quadragintatribus, septem regnauit annis. Post hunc Abdatratus filius, cum uixisset annis uiginti, regnauit nouem: Hunc filij nutricis eius quatuor peremere: quorum senior Metusastartus filius Leastrati regnauit. Qui cum uixisset annis quadragintaquatuor, regnauit annis duodecim. Post hunc frater eius Astarimus: & hic uiuens annis quatuor & quinquaginta.

*Aliis Ioathab
balus.*

*Ex Historijs
Chaldeorum.*

Berosus.

ginta, regnauit annis nouem, & peremptus est à fratre Pellete : qui suscipiens regnum, mensibus imperauit octo, cum uixisset annis quinquaginta. Hunc peremit * Tythobalus Hastarthæ sacerdos : qui cum uixisset annis quadraginta octo, regnauit annis trigintaduobus. Huic successit Badezodus filius : qui cum uixisset annis xlv. regnauit sex. Huic successor factus est Mettinus filius : qui cum uixisset trigintaduobus, nouem regnauit annis. Huic successor fuit Pygmalion, qui annos egit in sua uita quinquaginta sex, ex quibus xl. tenuit principatum. Huius regni anno septimo, soror Dido in Libya ciuitatem ædificauit Carchedonem. Colligitur etiam tempus à regno Hiram usque ad ædificationem Carchedonis, annorum centum quinquagintaquinque, & mensium octo. Quum uero duodecimo anno huius regni, in Hierosolymis ædificatum est templum, sit ab ædificatione templi usque ad constructionem Carchedonis tempus annorum centum quadragintatrium, mensium octo. Testimonio siquidem Phœnicum quid amplius oportet apponi ? Cernitur ipsa ueritas fortiter approbata, & multo clarius apparet : quoniam præcedit constructionem templi, progenitorum nostrorum ad prouinciam hanc aduentus. Cum enim eam uniuersam bello tenuissent, tunc autem templum ædificare cœpere : & hæc aperte ex literis sacris etiam à me in Antiquitate manifestata sunt. Nunc itaque sunt dicenda ea, quæ apud Chaldæos noscuntur esse conscripta, & de nobis ad historiam sunt delata. Quæ multam habent concordiam cum nostris uoluminibus etiam de alijs rebus. Testis autem horum est Berosus, uir genere quidem Chaldæus, notus autem eis, qui doctrinæ eruditionisq; congaudent. Quoniam de astronomia & de Chaldæorū philosophia ipse Græcas conscriptiones exposuit. Igitur Berosus antiquissimas secutus historias, de facto diluuij, & hominū in ea corruptione, sicuti mos est, ita conscripsit. Simul & de arca, in qua generis nostri princeps erutus est, deuecta scilicet ea in summitatem montium Armeniorum. Deinde scribens eos qui ex Noë progeniti sunt, & tempus eorum adiiciens, usque ad Nabulassarum peruenit, Babyloniorum & Chaldæorū regem, & huius actiones exponens ait : Quemadmodum misit in Aegyptum ad nostram terram filiū suum Nabuchodonosor, cum multa potentia : qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio : & templum in Hierosolymis concremauit : cunctūq; generis nostri populū auferens, migravit in Babylonem. Vnde ciuitatem contigit desolari annis septuaginta, usq; ad Cyrum regem Persarū. Dicit autem quia tenuerit Babylonius Aegyptum, Syriam, Phœniciam, Arabiam, uniuersos priores Chaldæorū Babyloniorū reges actionibus suis excellens. Ipsa uero uerba, quæ Berosus protulit, hoc modo dicta, necessario proferenda sunt. Audiens autem pater eius Nabulassar, quia satrapa constitutus, in Aegypto & Syria inferiore & Phœnicia rebellaret, cum non ualeret iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosor ætate ualenti partē quandam exercitus, super eum misit. Nabuchodonosor autem cū satrapa desertore congressus, prouinciam quæ ab initio eorum fuerat, ad propriū reuocauit imperium. Eodem uero tempore, contigit patrem eius Nabulassarum, cum ægrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnauit annis uigintiuno. Nabuchodonosor autem nō post multū tempus mortem patris agnoscens, & nego-

& negotia Aegyptiaca disponens, reliquam prouinciam, & captiuos Iudæorum, & Phœnicum atque Syrorum, qui in Aegypto fuerant, commendans quibusdam amicis, ut cum magna uirtute & reliqua utilitate deueherentur ad Babyloniam, ipse cum paucis aggressus per desertum in Babyloniam uenit: reperiensque cuncta à Chaldæis dispensari, seruatumque regnum ab optimatibus eorum, dominus factus totius paterni principatus, captiuis quidem aduenientibus præcepit habitacula in opportunissimis Babyloniae locis ædificare: ipse uero de belli manubijs templum Beli, & reliqua loca munificentissime nimis exornans, & antiquam ciuitatē, & alteram extrinsecus adijciens, cogitans quatenus nequaquam possent obsidentes fluuium conuertere, & ad ciuitatem accedere, tres quidem in interiori ciuitate per circuitum porticus, tres uero exteriori cōstituit. Quarum alias ex cocto latere & bitumine, alias uero ex ipso latere fecit: & largissime muniens ciuitatem, portasque diuina pulchritudine comens, superædificauit paternis regalibus alia regalia, celsitudinem illorum multo ualde præcedentia: quorum ornatum exponere ualde longissimum est. Veruntamen sciendum, quoniam hæc maxima atque superba ultra credulitatem rei, sunt perfecta diebus quinque & decem. In his ergo regalibus lapideas munitiones celsas ædificauit: & aspectum montibus similem reddens, etiam ex arboribus uniuerfis plantationes exhibuit. Fecit quoque hortū quod suspensile uocabatur: eo quod eius desideraret huiusmodi qualitatem nutritam in Mediæ locis. Hæc itaque retulit de prædicto rege: & multa super hæc in libro Chaldaicorum, in quo culpat conscriptores Græcos, quasi unā arbitratos, à Semiramide Assyriam Babylonem ædificatā, & mira opera ab illa circa eam fuisse cōstructa, false conscripsisse dicens. Et ipsam quidem Chaldæorum cōscriptionem fide dignam pudori existimandum est, quando cum archiuis Phœnicum concordare uidentur, quæ ex Beroso cōscripta sunt de rege Babyloniorum: quoniam & Syriam & uniuersam Phœnicē ille subuerit. In his quoque consonat & Philostratus in historijs, dum Tyriæ meminit obsessionis: & Megasthenes in quarto Indicorum: ubi declarare contendit, prædictum regem Babyloniorum, Herculem fortitudine & actuum magnitudine præcessisse. Dicit enim eum & maximam Libyæ partem, & Iberiam subuertisse. Quæ uero de templo Hierosolymorum relata sunt, quia & concrematum est pugnantibus Babylonijs, & coepit rursus ædificari Cyro tenente Asiæ principatum, ex dictis Berosi declaramus. Sic enim in tertio libro dicit: Nabuchodonosor itaque posteaquam inchoauit prædictum murum, incidens in languorem, de uita migravit, cum regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni dominus est effectus filius eius * Helmaradochus, propter iniquitates & luxurias passus insidias à marito sororis suæ * Niriglossori peremptus est, cum duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumens regnum, qui ei fecit insidias, Niriglossoris, annis regnauit quatuor. Huius filius * Laborosardochus, principatū quidem tenuit puer existens mensibus nouem. Insidias uero passus, eo quod nimis appareret maiorum esse morum, ab amicis extinctus est. Hoc itaque pereunte, conuenientes hi qui fecerant insidias, illi communiter regnum imposuere Nabonido cuidam, qui erat ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluuium Babyloniae ciui-

*Amilmathapa
m.
Niriglossori.
Laborosardochus.*

tatis ex latere cocto & bitumine sunt ornati . Cumque regnum eius esset in anno septimodecimo constitutum, egressus Cyrus ex Perside cum multa uirtute, uniuersam Asiam subuertens, impetum fecit ad Babyloniam urbem . Sentiens autem Nabonidus inuasionem eius, & occurrens cum exercitu suo, atque congressus pugna uictus, & cum paucis fugatus, inclusus est in Borsippensium ciuitate . Cyrus autem Babyloniam comprehendens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo quod nimis uideretur munita, & esset ad capiendum ualde difficilis, reuersus est ad Borsippum, Nabonidum instanter expugnaturus. Nabonido uero obsessionem non ualente perferre, sed primitus supplicante, usus clementia Cyri, & dans ei habitaculum in Carcamone, expulit eum a Babylone. Nabonidus itaque reliquum uitae tempus in illa prouincia conuersatus est : Haec concordant cum nostris. Scriptum namque in eis est, quia Nabuchodonosor octauodecimo regni sui anno, templum nostrum ad desolationem usque perduxit, & fuit exterminatum annis septem . Secundo uero anno regni Cyri fundamentis depositis, rursus secundo regni Darii anno perfectum est . His prolatis, adiiciam etiam Phoenicum historias : non enim probationum abundantia relinquenda est : est enim dinumeratio in illis annorum : sic enim habent : Sub rege* Thobolo, Nabuchodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hunc regnauit Baal annis decem. Post hunc iudices constituti sunt, & iudicauere iidem. Hinc Nibalus Nalbarsei, mensibus duobus : Chelbis Addei, mensibus decem : Abalus pontifex, mensibus tribus : Mittinus & Gerastratus Abdilimi iudices, annis sex inter quos regnauit Balatorus anno uno : quo moriente, mittentes euocauere Metalum ex Babylone, & quatuor regnauit annis. Eo quoque moriente, euocauere fratrem eius Ironium, qui regnauit annis uiginti . Sub hoc Cyrus Persarum habuit potestatem . Quapropter omne tempus est annorum quinquagintaquatuor, & mensium trium . Septimo siquidem anno regni sui Nabuchodonosor cepit obsidere Tyrum. Quartodecimo autem anno regis Ironi, Cyrus Persarum tenuit principatum . Consonant igitur quae de templo scripta sunt a Chaldaeis ac Tyriis, cum literis nostris . Manifestum uero & sine contentione testimonium est, de praedicta nostri generis antiquitate : & his siquidem qui non ualde contendunt, sufficere iudico quae praemissa sunt . Oportet autem non credentibus barbaricis conscriptionibus, sed solis Graecis fidem habendam esse dicentibus, adhuc multos exhibere testes, etiam Graecos, scientes nostrum genus, & opportuno tempore eorum habentium mentionem . Pythagoras igitur Samius, cum sit antiquus quidem aetate, sapientia uero & diuina pietate philosophos omnes excellens, non solum quae nostra sunt agnouisse manifestum est, sed etiam zelatus ea ex multis apparet . Et eius quidem conscriptio nulla reperitur . Multi tamen de eo retulere, quorum insignior est Hermippus, uir circa omnem historiam diligentissimus indagator . Refert itaque in primo Pythagorae libro, quia Pythagoras uno confabulatorum suorum defuncto, nomine Chalciphonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum degere die noctumque : & quia praeciperet, ut non transiret de loco, unde asinus onus portaret, & ab aqua seculenta semet ipsum abstinere, & ab omni blasphemia recederet. Deinde sequitur : Haec autem agebat

Ex Phoenicum
historijs.

Alias Ioathabalo.

Ex scriptoribus
Graecis.

Pythagoras.

Hermippus.

agebat atque dicebat, Iudæorum & Tarsensium opiniones imitatus ac transse-
rens. Dicitur enim, quia uere ille uir multas Iudæorum leges in suam transtulit
philosophiam. Fuit autem etiam per ciuitates non ignota olim gens nostra: &
multæ nationes ad quas transiit, etiam zelum eius habuere. Quod manifestat
Theophrastus in his, quæ scripsit de legibus. Ait enim, quia prohibent Tyrio-
rum leges, peregrino sacramento iurare. Inter sacramentum quibusdam alijs
etiam iusiurandum, quod corban appellatur, enumerat: & apud nullum hoc in-
uenitur iuramentum, nisi apud Iudæos solos: quod interpretatur ex Hebraica
lingua, significat enim donum. Verum neq; Herodotus Alicarnassæus nostram
Herodotus
Alicarnassæus
ignorauit gentem, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis
enim referens, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter omnes Colchi, & Aegy-
ptij, & Aethiopes, uerenda ab initio circuncidunt. Phœnices uero, & Syri in Palæ-
stina cōfidentur hoc ab Aegyptijs didicisse. Syri autem, qui circa Thermoodon-
tem & Parthenium fluuium commorantur, & Astygiones, à Colchis dicuntur
nuper didicisse. Hi nanq; sunt inter homines soli, qui circunciduntur: & isti sicut
Aegyptij facere uidentur. De Aegyptijs autem, & Aethiopibus dicere non pos-
sum, utrum alteri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palæstina sunt, cir-
cuncidi. Omnium autem qui habitant Palæstinam, soli Iudæi circunciduntur.
Quod de eis agnoscens & Cyrillus, antiquus poeta, meminit hoc modo de gente
Cyrillus poeta
nostra dicens: Quia castrametati sunt nostri maiores cum Xerxe Persarum rege
apud Hellada: & dinumerans uniuersas gentes, nouissimam nostram posuit, ita
dicens: Postremū uero transibant genus mirabile uisione, linguam quidē plenis-
simam ope proferentes. Habitantes autē in solis montibus, ubi palus amplissima
est. Iuuenes capillis sub rotunditate detonsis, super equos erectos habentes uul-
tus, & quasi fumo siccatos. Palam ergo est, sicut arbitror, quia nostri meminerit,
eo qd' & montes in nostra regione sunt cōstituti, in quibus habitamus, & palus,
qui dicitur Asphaltites, id est, bituminalis. Hæc enim inter omnes palus in Syria
latior atq; maior est. Et Cyrillus quidē cum ita meminerit, Iudæos scisse dignosci
tur: quē quilibet cū legerint admirantur, nō calūniosi Græcorū, sed sapientia sum-
ma cōspicui. Clearchus enim Aristotelis discipulus, & ex peripato philosophorū
nulli secundus, in primo libro de somno, dicit Aristotelē doctorem suū de quo-
dam uiro Iudæo ita referre, & ipsi Aristoteli eundem sermonē ascribit, quod ita
conscriptū est: Sed alia quidem longū est dicere. Quæ uero habere potuerant illi
us admirationem quandam atq; philosophiam, ea duco operæpretium referre.
Et Hyperochides: ueneranter, inquit, audire desideramus uniuersi. Porro secun-
dum præcepta Aristotelis, inquit, rhetorica, eius genus primitus transeamus, ne
reluctemur doctoribus præceptorum. Dic, inquit, Hyperochides, ita si placet. Ille
igitur genere quidem Iudæus erat, ex inferiori Syria: qui sunt ex propagine phi-
losophorum Indorum, uocantur (ut aiūt) philosophi, apud Indos Calani, apud
Syros autem Iudæi nomen accipientes à loco. Locus enim ubi habitant, appella-
tur Iuda. Nomen uero eorū ciuitatis ualde difficile est: uocant enim eam nomine
Hierosolymam. Is igitur homo multos hospitio recipiens, & de superioribus ad
marina descendens, grauissimus erat non solum eloquio, sed etiam animo. Et
tunc

tunc nobis degentibus apud Asiam, quum diuinus homo uenisset ad ea loca, cōfabulari cōcepit nobiscum: & cum alijs scholasticis eorum sapientiam tentans, cumque multi eruditorum congregarentur, tradebat potius aliquid. Habebat, ait Aristoteles apud Clearchum, & super hanc multam ac mirabilem continentiam. Iudæi uero in cibis & castitatem amant. Licet autem uolentibus hanc ex ipsis lectione cognoscere. Ego enim refugio plus quàm decet inserere. Clearchus siquidem facta digressionem, cum aliud propositum haberet, nostri generis ita meminit. Hecataeus autem Abderita, uir philosophus simul, & circa actiones industrius, cum Alexandro rege nutritus, & cum Ptolemæo Lago cōmoratus, non transitorie, sed de ipsis Iudæis conscripsit librum. Ex quo uolo capitulariter unum eorum, quæ ab eo sunt dicta, percurrere. Sed primitus tempus ostendam. Meminit enim belli, quod circa Caium ab Ptolemæo gestum est cōtra Demetrium, quod utique contigit undecimo quidem anno post mortem Alexandri, olympiade uero septima & decima atque centesima, sicuti refert Castor, adijciens ei hanc olympiadem, dicit: Sub hac Ptolemæus Lagus uicit in Gaza bello Demetrium Antigoni, qui uocabatur obsessor. Alexandrum uero profitentur uniuersi centesima & quartadecima olympiade fuisse defunctum. Palàm ergo est, quia & secundum illud tempus, & sub Alexandro genus florebat nostrum. Dicit igitur Hecataeus, quia post Caij bellum, Ptolemæus locorum quæ sunt circa Syriam, dominus est effectus. Et multi hominum cognoscentes mansuetudinem & clementiam Ptolemæi, cū eo proficisci ad Aegyptū, & rebus cōmunicare uoluere. Quorum unus, inquit, erat Ezechias pontifex Iudæorum: homo ætate quidem quasi sexaginta & sex annorum, dignitate uero apud contribules maximus, & animo sapientissimus, potentissimus ad dicendum, & circa causas sicut nullus alter expertus. Dicit etiam omnes sacerdotes Iudæorum qui decadas accipiunt, & uniuersa in communi gubernant, circa mille & quingentos existere. Rursus autem prædicti uiri faciens mentionem, inquit, homo hunc honorem gerens, & assuetus esse nobiscum, assumens aliquos suorum, differentiam cunctam exposuit, & habitationem suam & conuersationem, quam scriptam habebat, pariter indicauit. Deinde palàm facit Hecataeus, quales circa leges existimus: & quia omnia sustinere, ne transcendamus eas, eligimus: & hoc esse optimum iudicamus. Dicit igitur hæc: Et mala sæpius ab Astygitonibus audientes, & omnes compulsionum uim passi, à Persicis regibus & satrapis non possunt mente mutari. Sed cum magna exercitatione, de his præcipue omnibus respondere parati sunt. Perhibet autem etiam indicia fortis animi circa leges non parua, dicens: Alexandro quondam in Babylone constituto, & uolente Beli templum, quod corruerat, renouare, cunctisque militibus similiter stercora portare præcipiente, solos Iudæos hoc facere non fuisse perpeffos: sed etiam multas sustinuissent plagas, & detrimenta pertulisse nō modica, donec eis ignoscente rege securitas præberetur. Qui dum ad prouinciā, inquit, propriam reuersi fuissent, templa & altaria fabricata omnia destruxere. Et pro alijs quidem multa satrapæ exoluere, pro alijs uero ueniam cōsecuti sunt ad ciuitatē: quoniā iustitia apud eos mirabilis est. Et quia gens nostra fuit multorū hominū numero copiosa, sed multa quidē milia

milia nostrorum migrantes in Babyloniam, per se primitus collocarunt. Non
 parua etiam morte Alexandri in Aegyptum & Phoenicem sunt translata, pro-
 pter seditionem in Syria factam. Idem itaque uir, & magnitudinem prouinciæ
 quam incolimus, pulchritudinemque narrauit. Penè decies trecenta milia, inquit,
 integra, terrarum optimarum uberrimæ ualde prouinciæ possidere noscuntur.
 Iudæa nāque huius est amplitudinis. Et quia etiam ciuitatem ipsam Hieroso-
 lymorum spatiosam, & maximam olim inhabitamus, & uirorum multitudine
 copiosam, necnon & templi constructionem, idem ipse sic refert: Sunt autem Iu-
 dæorum in alijs quidem multæ munitiones per prouinciā, atque uici. Vna uero
 ciuitas munitissima, habens præcipue circuitum quinquaginta stadiorum, in qua
 commorantur hominum circa centum & quinquaginta milia, nomine Hieroso-
 lyma. Est autem in ipsa medietate ciuitatis lapideā quadriporticus, centum per
 circuitum cubitorum, habens etiam duplices ianuas: quo ara est quadranguli fi-
 guratione composita, ex lapidibus non dolatis, sed collectis atque iacentibus,
 unumquodque latus uiginti cubitorum latitudinem habens, altitudinem uero de-
 cem. Et circa eam maxima fabrica, ubi altare est constitutum, & candelabra utra-
 que aurea, duo talentorum pondus habentia: & inextinguibile lumen noctibus
 & diebus. Simulacrum uero aut aliquod anathema ibi nequaquam est, nec ulla
 plantatio. Nullus ibi ueluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autem in eo
 & noctibus & diebus sacerdotes, quasdam purificationes agentes, & omnimode
 uinum non bibentes in templo. Super autem, quia & cum Alexandri regis succes-
 soribus postea castrametati sunt, testatur hoc modo, dicens ea quæ cognouerit à
 uiro Iudæo in expeditione constituto: cuius uerba hæc habentia declarantur: Ait
 enim: Me siquidem eunte ad mare rubrū, unā secutus est quidem cum alijs eque-
 strium Iudæorum nos deducentium, nomine Mossolamus, uir efficax animo, *Mossolamus.*
 bellator super omnes arcarios, & indubitanter Græcos & Barbaros, ualde præci-
 puus. Is igitur homo properantibus multis pariter, & quodam uate ab ipso au-
 gurium capiente, & petente ut cuncti starent, interrogauit, cur sustinerent omnes.
 Ostendente uero ei uate auem, quam intuebatur, atque dicentē: Quasi quidem
 expediret eis ut sustinerent omnes, staret auis: si ergo surgens antea euolaret,
 procederent si uero post tergum iret, recedere cunctos oporteret. Rursum tacens,
 arcumque trahens, sagittas emisit: & auem percutiens interemit. Indignantibus
 uero uate & quibusdam alijs, & maledicentibus ei. Quid furitis, inquit, mali dæ-
 monij auem sumentes in manibus? hæc enim suam salutem nesciens, de no-
 stro itinere nobis salubritatem potuit indicare? Si enim præscire futura ualuis-
 set, in hunc locum nequaquam uenisset, metuens ne sagitta à Mossolamo Iu-
 dæo periret. Sed & ad eius testimonia iam quidem quiescant. Facile nanque est,
 uolentibus ipsum librum legere, & hæc apertius inuenire. Non uero me pige-
 bit Agatharchidem introducere, licet homo minime malus, & (ut ei uisum est) *Agatharchides.*
 nobis detraxisse uideatur. Is enim narrans de Stratonice, quemadmodum
 uenit quidem ex Syria de Macedonia ad uirum suum, Demetrium derelin-
 quens: Seleuco autem uxorem eam ducere non uolente, quod illa sperabat,
 exercitu eius in Babylonia posito, circa Antiochiam bella mouit. Deinde quo-
 modo re-

modo reuersus est rex, Antiochia capta, in Seleuciam, & illa fugiens, cum posset seipsam uelocius interimere, somno prohibita ne faceret, capta atq; defuncta est. Hæc ergo prædicens Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonices, utitur indicio generis nostri, præscribens: Qui uocentur Iudæi, habitant omnium munitissimam ciuitatem, quam uocare Hierosolymam provinciales solent. Hi uacare consueti sunt septima die, & neq; arma portare in prædictis diebus, neq; terræ culturam contingere, neq; alterius cuiuspiam curam habere patiuntur. Sed in templis extendentes manus, adorare usq; ad uesperam soliti sunt. Ingrescente uero in ciuitatem Ptolemæo Lago cum exercitu, & multis hominibus, dum custodire debuerint ciuitatem, eis stultitiam obseruantibus, provincia quidem dominum suscepit amarissimum. Lex uero manifesta est, unam natura habere solennitatem: huiusmodi autem casus, præter solos illos, alios docuit uniuersos: ut tunc ad somnia & opiniones, quæ tradebantur de lege, huc confugiant, dum circa res necessarias ratio nihil ualet humana. Hoc quidem Agatharchidi uidetur esse ridiculum: eis autem, qui hæc examinant integrius, apparet magnū, & præcipua laude dignissimum: si & saluti & patriæ quidem, custodiam legū pietatēq; diuinam præponere concupiscant. Quod uero non ignorantes quidam conscriptorum gentem nostram, sed propter quasdam alias causas non salubres, memoriā nostri nūc reliquere, hoc iudiciū me arbitror esse prædicturū. Hieronymus enim, qui de successoribus conscripsit historiam, ipse quidem tempore, quo Hecataeus, fuit: & amicus existens regis Antigoni, Syriæ præsidebat. Verum & Hecataeus quidem etiam librum conscripsit de nobis. Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit, licet penē in ipsis locis nutritus esset: In tantum uoluntates hominum differebant. Alij namq; placuit studiū habere memoria dignū, alium uero omnino circa ueritatem quædam passio cernitur obscurasse. Sufficiunt tamen ad probationem antiquitatis nostræ, Aegyptiorū & Chaldæorū atq; Phœnicum historiae, & super illas Græcorū pariter conscriptiones. Adhuc enim super ea Theophilus, & Theodorus, & Manasseas, & Aristophanes, & Hermogenes, & Euemerus, & Cynus, & Zopirion, & multi quidem alij simul (nō enim ego omnibus libris incubui) non transitorie nostri fecere mentionē. Plurimi namque prædictorū uirorum, ueritate quidem antiquarū causarū frustrati sunt, quia lectioni sacræ nostrorū non incubuere librorum: cōmuniter tamen de antiquitate testati sunt, pro qua nunc referre proposui. Phalereus autem Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, non multum ueritate frustrati sunt: quibus dari ueniam, dignum est. Non enim inerat eis, ut nostras literas possent omni scrupulositate sequi. His ita dictis, unum adhuc mihi capitulū est relictum ex his, quæ in principio libri posui, quatenus derogationes & maledicta, quibus utuntur quidam contra genus nostrum, falsas ostendam: & conscriptoribus eorū testibus utar, quando conscribentes hæc contra semetipsos locuti sunt talia. Quia uero multis alijs hoc euenit propter quorundam uesaniā, arbitror intelligere, meas qui uoluerit historias ipsas percurrere. Quidam igitur gentiū, & gloriosissimarū ciuitatū fœdare nobilitatem, & cōuersationi detrahare tentauere. Theopompus quidem Atheniensium, Lacedæmoniorum uero Polycrates. Is autem tripodem perdurabit

perdurabilem conscribens (non enim Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putant) etiam Thebæorum momordit urbem. Multi uero, necnon & Timæus in historijs, de prædictis, & de alijs blasphemauit. Et hoc præcipue faciunt, quâdo gloriosissimi in aliqua parte calumniantur. Quidam propter inuidiam atq; maleuolentiam, alijs uero propter uerbosam nouitatem, memoria se dignos fieri iudicantes: & apud stultos quidem nequaquã hac spe fraudantur, qui non salubre noscuntur habere iudicium: multi uero eorum miseras condemnabunt. Blasphemiârum uero in nos sæpe gestarum huiusmodi causa est: Volentes Aegyptij præstare aliquibus, ueritatem corrumpere tentauere. Et neq; aduentum in Aegyptum nostrorum progenitorum, sicut contigit, sunt confessi: nec rursus egressum cum ueritate dixere: multasq; causas odij ac inuidiæ pariter habuere. Principio quidem, quia in eorum regione nostri progenitores potêtes effecti sunt: unde regressi ad propria, denuo fuere felices. Deinde horum aduersitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantum differente nostra pietate extra solennitates illorum, quâtum dei natura animalibus irrationabilibus, sine dubitatione distinguitur. Communis namq; apud alios ritus est, alios arbitrari deos: seorsum singuli solent ea diuersis muneribus honorare. Vani ac fatui omnes homines, & ab initio, uti his multis opinionibus consueti: & propterea nequaquam imitari nostram honestatem de diuina ratione potuere. Videntesq; multos nostram zelari conuersationem, inuidiam habuere: & ad tantam fatuitatem ac pusillanimitatem quidã educti sunt, ut non pigeret eos, etiam contra antiquas suorum scriptiones aliqua dicere. Quod cum hoc faciunt, sibi metipsis aduersa cōscribere passione cecitatis ignorauere. In uno tamen, & maximo uiro uerbum meum statuam, quo usus sum ante paululum nostræ antiquitatis teste. Manethon itaque, qui Aegyptiacam historiam ex literis sacris se interpretaturum pollicitus est, prædicens nostros progenitores cum multis milibus in Aegyptũ aduenisse, & illic incolas subitigasse: deinde ipse confessus est, quia posteriori tempore amittentes eam, prouinciam quæ nunc Iudæa uocatur, obtinuissent: & ædificantes Hierosolymam, construxissent templum. Et usq; ad hoc, conscriptiones secutus est antiquorum. Deinde præbens sibi met potestatem, cum utique uideatur scribere ea quæ in fabula sunt, atq; dicuntur, incredibilia uerba de Iudæis inseruit, uolens permitttere nobis plebem Aegyptiorum leprosum, aliorumq; languentium, quod, sicut ait, abominacione ex Aegypto fuga dilapsi sunt. Amenophin etiã regem adiecit, quod est falsitatis nomẽ. Et propterea tẽpus regni eius nequaquã diffinire præsumpsit, cum aliorum regum omnes annos perfecte protulerit. Hinc itaq; quasdam annos etit fabulas, penẽ oblitus, qui egressum pastorum ab Hierosolyma ante quingentos decem & octo annos factum esse protulerat. Themusis enim erat rex, quâdo egressi sunt. Et ob hoc tempore, regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonagintatres, usq; ad fratres nomine Sethonem, & Hermetum: quorum Sethonem quidem Aegyptium, Hermetum uero Deneum denominatum: quem expellens, inquit, Sethon, regnauit annis quinquaginta & nouem. Et post hunc senior, scilicet Thapsis, annis sexaginta sex. Ante tantos igitur annos, egressos ex Aegypto patres nostros confessus, deinde Amenophin adijciens regem, hunc confitetur &

Contra Manethonem Aegyptium.

Osirim.

deorum fuisse contemplatorem, sicut Osirim quendam priorum regum: & impleuisse desiderium enim numinis sacerdotem. Idem, Amenophin natum ex patre Papiro, qui uidebatur quasi diuina participare natura. Et secundum hæc, sapientiā hanc habere præscientiam futurorum. Et dixisse regi hunc (unius uocum enim) quia posset uidere deos, si prouinciam à leprosis & alijs maculatis hominibus purgare contenderet. In quo lætatum regem, omnes dicit corpore debiles ex Aegypto congregasse, & fecisse multitudinem numero octoginta. Eosq; ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse: ad hoc efficiendum, simul & alios Aegyptios, quibus hoc erat iniunctum. Fuisse autem quosdam inter eos etiam rationabiliū sacerdotum lepra perfosos ait. Amenophin uero illum sapientem, diuinumq; uirum refert timuisse, & circa semetipsum, & apud regem deorum Vulcanum, qui aperte suaserat eis uim fieri: sed dixisse, quoniam auxiliarentur quidam maculatis hominibus, & Aegyptum obtinerent tredecim annis. Et hæc eum nō quidem præsumpsisse regi dicere, sed de his hominibus conscriptum reliquisse librum, & per semetipsum, & apud regē: & propterea regem in anxietatem maximā peruenisse pro Iudæis, his uerbis hæc refert. His itaq; rogatus rex, ut ad requiē, & tutamen eorum secerneret ciuitatem, desertam urbem, quæ tunc fuerat pastorum, nomine Auarim, præbuit eis. Est autem hæc ciuitas secundum theologiam antiquā ualde præcella. Porro illi in hanc ingressi, & locum hunc ad resultandum habentes, opimum ducem sibimet quendam Heliopolitanorum pontificum Orsapham constituere, & huic se obedire in omnibus iurauerunt: at ille primum quidem eis legē posuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab sacris animalibus, quæ præcipue festiua apud Aegyptios erant, se penitus abstinerent: nulliq; copularentur, nisi cum quibus iusiurandum habere uidebantur. Hæc autem sentiens, & alia plura, maxima Aegyptiorum cōsuetudinibus inimica, præcepit multo opere muros ædificari ciuitatis: & ad bella preparari contra Amenophin regem. Ipse uero assumens secum etiam alios sacerdotes, & maculatorū quosdam, misit legatos ad pastores, qui uidebantur à Themuse rege depulsi ad Hierosolymorum urbem, causas suas & aliorum, qui simul fuerant, exhonoriari: significans & poscens, ut pariter contra Aegyptum castrametarentur: promisitq; eos fore uenturos. Primum quidem in Auarim progenitorum suorū prouinciam, & necessaria populis abundantius exhibenda, pugnatueros autem opportuno tempore: & prouinciā facilime subdituros. Illi uero lætitia cumulati, omnes alacriter usq; ad ducenta milia uirorum pariter sunt egressi: & non post multum ad Auarim usq; uenere. Amenophis autem Aegyptiorum rex, dum illorum audisset inuasionem, non mediocriter uulneratus est, dum recordaretur, quod ei prædixerat Amenophis Papij. Et primum quidem congregans Aegyptiacam plebem, facto consilio cum principibus eorum animalia sacra, & quæ præcipue à sacerdotibus honorabātur, antè præmisit: & sacerdotibus particulariter iussit, ut simulacra eorum caute celaret. Filium uero Sethonem, qui etiam Rameffi à Rapso patris nomine uocabatur, cum quinq; esset annorum, apud suum commendauit amicum. Ipse uero transiens cum alijs Aegyptijs, usq; ad trecenta milia uirorum, bellatoribus uiris occurrens, congressus non est. Putans enim semetipsum cōtra deum pugnare, post tergum

gum reuersus uenit ad Memphim: & sumens Apim & alia sacra, mox in Aethiopiam cum uniuersis nauibus & multitudine uenit Aegyptiorum. Per gratiā nāque erat ei subiectus Aegyptiorum rex: propter quod suscipiens etiam populum uniuersum, praeuit alimenta hominibus necessaria, quae prouincia ministrabat, & ciuitates ac uicos tredecim, quatenus eis qui fuerant deducti ad fines Aegyptios. Et in Aethiopia quidē haec gesta sunt. Solymitae uero descendentes cum uiris pollutis Aegyptiorum, sic pessime hominibus usi sunt, ut ebrum uictoria, esset nimis pessima his, qui tunc eorum impietates inspiciebant: non solum etenim ciuitates & uicos concremauere, sacrilegia facientes, & deorum idola deuantantes, sed etiam ipsa sacra animalia quae colebantur, crudelissime discerpserunt, peremptores & occisores horum sacerdotes atque prophetas esse cogentes, quos etiam expellebant nudos. Dicitur itaque, quia conuersationes & leges eis composuit sacerdos quidam, genere Heliopolites, nomine Orsaphas uocatus, ex nomine Osireos Heliopolitani dei: qui dum conuersus fuisset ad hoc genus, mutauit nomen, & uocatus est Moses. Quae uero Aegyptij de Iudaeis proferunt, haec sunt. Sed & multa breuitatis causa praetereo. Dicit autem rursus Manethon, quia postea Amenophis ex Aegypto digressus est, cum magna uirtute: simul & filius eius Ransis, & ipse habens magnum exercitum. Et congressi contra pastores atque pollutos, uicerunt eos usque ad Syriae fines. Haec equidem & huiusmodi Manethon conscripsit. Quia uero anilia loquitur deliramenta, atque mentitur, aperta ratione monstrabo: illud primo distinguens, quod postea alterna gratia referendum est. Is enim concessit nobis, atque professus est, eo quod ab initio non fuerint Aegyptij genere, sed extrinsecus illuc aduenissent, & Aegyptum obtinuissent: & ex ea rursus egressi sunt nostri progenitores: quia uero nobis postea permixti non sunt Aegyptij corpore debilitati: & quia ex his non fuit Moses, qui populum eduxit ex Aegypto, sed ante multas generationes extitit, per ea quae ipse dixit, conabor ostendere. Primam itaque causam posuit figmenti risibilem. Rex enim, inquit, Amenophis concupiuit uidere deos, quos putas: siquidem qui apud eos solennes erant, Bouē, & Hircum, & Crocodilos, & Canicipatos uolebat aspicere. Coelestem autē quomodo poterat? & cur hoc habuit desiderium, quia utique & prior enim rex alter hos uiderat? Ab illo ergo audiens, qualis esset, & quemadmodum eos uidisset, noua nequaquam agebat artes: sed forte sapiens erat ille uates, per quem haec rex posse agere confidebat: quod si ita fuisset, quomodo impossibilitatis concupiscentiam non praesciuit? non euenit, quod uoluit? Proinde quam rationē habere potuit, ut propter semimembrios, aut leprosos, ei inuisibiles essent? Dum irascuntur enim, propter impietates, non propter corporum diminutiones. Deinde, tam multa milia leproforum & male habentium, una penē hora quomodo fuit possibile congregari? aut quomodo rex non obediuit uati? Ille namque praecipit debiles Aegyptios exilio deportari. Hic autem eos ad sectiones lapidum destinauit, tanquam operariis indigens, & non purgare prouinciam uolens. Ait autem eo quod uates quidem semetipsum peremerit: prauidens eorum iram, & quae erant in Aegypto futura, & conscriptum librum regi reliquit: Proinde ab initio uates etiam suum interitum non praesciuit: quomodo nunc repente regi contradixit uolenti uidere deos, quam

D d d 2 quod

quod se ipse perimete festinabat: Quod uero inter omnia stultius est, uideamus. Audiens em̄ hæc, inquit, & de futuris iam metuens, debiles illos ex quibus Aegyptū purgare debuerat, neq; tunc de prouincia pepulit: sed rogantibus eis, sicut ait, ciuitatem dedit dudū à pastoribus habitatam: quæ uocabatur Auarim. Ad quā congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdotibus Heliopolitanis, qui eis exponit, ut neq; deos adorarent, neq; ab Aegyptiacæ festiuitatis animalibus abstinerent, sed omnia perimerent, atq; consumerent, nulli penitus miscerentur, nisi cum quibus cōiurati esse uidebantur: & iureiurando multitudinem obligatam, quatenus in eis legibus perdurarent, Auarim ciuitatem munitam contra regē dicit eos bello sumpsisse. Adiecit autem, quia misit Hierosolymam, rogans illos pro auxilijs exhibendis, & daturum Auarim compromittens, quæ foret ex Hierosolymis uolentium exire maiorum: & ex qua procedens omnem Aegyptū obtinerent. Deinde subiungit illos quidem uenisse cum ducentis milibus armatorū. Regem uero Amenophin Aegyptiorum, cum non cessaret à repugnando deo, mox ad Aethiopiam refugisse, & Apim cū alijs sacris animalibus deuexisse. Hierosolymitas uero inuasionē facta, & ciuitates depopulatas, & templa concremasse, & equestres peremisse refert: & nulla iniquitate aut opere iniquitatis abstinuisse. Quod uero cōuersionē & leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat genere Hieropolites, nomine Orsalsiphas, uocatus ab appellatione Osireos Heliopolitani dei: & mutato nomine dictus postea Moses. Tertiodécimo uero, inquit, anno Amenophin, postquam regno pulsus est, ex Aethiopia profectum cum multis milibus dicit: & congressum contra pastores atque pollutos, habita cōflictione, uicisse. Et multos interficientem, usque ad fines Syriæ persecutum. In his iterum non intellexit sine uerisimilitudine se mentiri. Leprosorum nanque, & cum eis ait multitudo collecta debiliū, licet primitus irascerentur regi, circa se utiq; talia facienti, secundum præmonitionem uatis, tamen cum à sectione lapidum sunt egressi, & prouinciā percepere, omnes circa eum mitiores effecti credendi sunt. Porro si adhuc & illum odio habebant, seorsum magis insidiari potuissent, non circa omnes bella committere, cum scilicet plurimi existentes multorū illic cogitationes haberent. Proinde etiam si contra homines pugnare decreuerent: non tamen contra deos impietate gerere præsumebant: nec contraria suis agere legibus, in quibus inscripti esse noscuntur. Oportet itaq; nos Manethoni gratias agere: quoniam huius iniquitatis principes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos ipsos Aegyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atque iurisiurandi uinculum illorum multitudine conuenisse. Illud autem quomodo nō irrationabile est? Nec pericula belli participatus est, sed misere maculatos ad Hierosolymam, ut ab eis solatia poscerent: maxima stultitia non illorum, sed hæc fingentis ostenditur. Iste nanque etiam nomen positum ciuitati *ἱεροσολιμα*, id est, à templorum spoliatione, præsumpsit edicere, & hoc postea fuisse mutatum. Miranda res, quia posteris quidem turpe fuit tale nomen & otiosum. Ipsi uero qui fundauere urbem, ornare semetipsos etiam uocabulo credidere. Hic autem fortissimus uir multa detractiōis imperitia non intellexit, quia Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod Græca significat. Quid ergo amplius quilibet

quilibet diceret contra mendacium tam imprudenter expositum. Sed quoniam congruam iam magnitudinem suscepit hic liber, aliud faciens principium, cetera presentis operis explanare tentabo.

FLAVII IOSEPHI HE

BRAEI SACERDOTIS DE ANTIQVITA

te Iudaica contra Appionem & Manethonem Aegyptios,

& Apollonium & Lyfimachum, ad Epaphroditum. Liber secundus.

Riori quidem uolumine, charissime mihi Epaphroditē, de antiquitate nostra monstraui, Phoeniciū & Chaldatorū, Aegyptiorumq; literis satisfaciēs ueritati: multosq; Graecorū conscriptores adducēs, & meam ē diuerso disputationem aduersus Manethonem, & Chermone, & alios quosdam exhibui. Nunc autem inchoabo reliquos arguere, qui contra nos aliqua conscribere. Impulsus enim sum contra Appionem respondere grammaticum, si tamen assumi hoc oportet officium. Horū

igitur, quae ab eo conscripta sunt, alia quidem similia sunt dictis aliorum, alia ualde frigida. Plurima uero quandam tantummodo detractionem habentia, & multam (ut ita dixerim) inerediti probationem, tantū ab homine composita, & moribus prauo, & totius uitae suae temporibus importuno. Quia uero multi hominū propter stulticiam suam his potius sermonibus capiuntur, quā illis quae multo studio conscribuntur: & derogationibus quidem gaudent, praconibus uero mordentur, nihil horum nouit indoctus. Illud quoque quod se mirari dicit, quod cum Iudaei essent, Alexandrini uocati sunt, similis inscientiae esse. Omnes etenim, qui ad coloniam aliquam deuocantur, & plurimum alterutris genere differunt, ab aedificatoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de alijs dicere? nostrorum enim ipsorum hi, qui Antiochiā inhabitant, Antiocheni nominantur. Ius ē mī ciuium eis dedit cōditor Seleucus. Similiter & qui in Epheso cōmorantur, in Lycœonia cum ciuibz exinde natis uniuoci sunt, hāc praebentibus regni eis per tempora successoribus. Romanorum uero clementia, cunctis non paruulum donū appellationis suae concessit, non solum uiris singulis, sed etiam maximis gentibus in communi. Iberi denique antiqui, & Tyrrheni, & Sabini, & Romani uocantur. Si uero hunc modum aufert cōmunis ciuitatis Appion, quiescat dicens semetipsum Alexandrinum. Natus enim in profundissima Aegypto, quomodo erit Alexandrinus, iure ciuilitatis, sicut ipse in nobis dicit, ablato? cum solis Aegyptijs nūc orbis domini Romani, participari cuiuslibet ciuitatis interdixisse uideantur. Hic autē ita robustus est, ut dignitates quas ipse impetrare prohibebatur, adipisci nō ualeat, calumniari conetur eis, qui hāc iustissime percepere. Non enim propter inopiam habitatorum ciuitatis, quam studiose aedificabat Alexander, nostrorum aliquos ibi collegit: sed omnes approbans, diligenter ex uirtute ac fide dignos inueniens, hoc praconium nostris exhibuit, cum gentem nostram studeret non

*Gentem Iudaei
cā à multis re
gibus honorati
tam fuisse.
Alexander.*

D d d 3 medio,

Hecateus, mediocriter honorare. Ait enim Hecateus: Quia propter mansuetudinem, atque fidem, quam ei præbuere Iudæi, Samariam regionem adiecit, ut eam sine tributis haberent. Similia quoque sapuit post Alexandrum etiam Ptolemæus Lagus, de Iudæis in Alexandria commorantibus. Nam Aegyptiaca eis castra commisit arbitratu ea fide simul eorum & fortitudine conseruanda, & in Cyrene credens se tutissime regnaturum, & non in alijs Libyæ ciuitatibus, ad ea loca partem Iudæorum habitandi causa direxit. Post hunc autem Ptolemæus, qui Philadelphus est appellatus, non solum si qui fuere captiui apud eos nostrorum, omnes absoluit, sed & pecunias eis sæpius condonauit: & (quod maximum est) desiderauit agnoscere nostras leges, & sacrarum scripturarum uolumina concupiuit: misitque rogans destinari uiros qui ei interpretarentur legem: & ut hæc apprime conscriberentur, diligentiam hanc commisit non quibuscumque uiris, sed Demetrium Phalereum, & Andream, & Aristum, ad hæc implenda constituit: quorum eruditionem propriarum literarum Demetrius differebat. Alij uero habebant custodiam corporis eis iniunctam. His ergo hanc diligentiam imperauit. Non enim leges, & patrum nostrorum philosophiam discere concupisceret, si his utentes despiceret, & non potius ualde miraretur: Quæ penè omnes in ordine progenitores eius, Macedonum reges ignorauere, habentes erga nos præcipuum familiaritatis affectum. Tertius nanque Ptolemæus, qui uocatus est benefactor, fortiter obtinens Syriam uniuersam, non dijs Aegyptiacis pro uictoria solennitates gratificas immolauit: sed ueniens ad Hierosolimam, multas hostias sicut nostri moris est, deo gratificauit, dignissimaque dedit ornamenta uictoriæ. Philometor autem Ptolemæus, & eius uxor Cleopatra, omne regnum commiserunt Iudæis: & duces totius fuere militiæ Onias & Dositheus Iudæi: quorum nominibus derogat Appion, cum debuisset opera eorum potius mirari, & gratias agere, quoniam liberauere Alexandriam, quam ueluti defendere se quis confingit. Nam dum rebellio surrexisset in Cleopatræ regno, & periculum pessimæ perditionis insisteret, istorum labore ciuitas intestinis prælijs est erepta. Sed postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum paruum, cum esset illic Herinus præses Romanorum legatus: quod (ut ita dicam) recte atque iuste factum est. Ptolemæus enim qui cognominatus est Fiscon, moriente suo patre Ptolemæo Philometore, egressus est de Cyrene, uolens reginam Cleopatram expellere, & filios regis, ut ipse regnum iniuste sibi applicaret: propter hæc ergo Onias aduersus eum bellum pro Cleopatra suscepit. Et fidem quam habuit circa reges, nequaquam in necessitate deseruit. Testis autem deus iustitiæ eius manifestus apparuit. Nam Fiscon Ptolemæus cum aduersum exercitum quidem Oniæ pugnare præsumeret, omnes uero Iudæos in ciuitate positos cum filijs & uxoribus capiens, nudos atque uinctos elephantis subiecisset, ut ab eis conculcati deficerent, & ad hoc etiam bestias ipsas inebriasset, in contrarium quæ præparauerat, euenere. Elephantis enim relinquentes sibi appositos Iudæos, impetu facto super amicos eius, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidam aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus. Concubina uero sua charissima, quam alij quidem Ithacam, alij uero Hirenem denominant: supplicante ne tantam impietatem perageret, & concessit, & ex his

his quæ egerat uel acturus erat, poenitentiam egit. Vnde recte hanc diem Iudæi Alexandriæ constituti, eo quod aperte à deo salutem promeruere celebra-
re noscuntur. Appion autem omnium calumniator, etiam propter bellum ad-
uersus Fiskonem gestum, Iudæos accusare præsumpsit, cum eos laudare debue-
rit. Is autem etiã ultimæ Cleopatæ reginæ Alexandrinorum meminit, ueluti no-
bis improperans, quoniam circa nos fuit ignorata: & non potius illam redargue-
re studuit, cui nihil omnino iniustitiæ & malorū operum defuit: uel circa generis
necessarios, uel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, uel in communi cōtra
Romanos omnes, & benefactores suos imperatores: quæ etiã sororem Arsino-
en occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem & fratrem insidijs: pater-
nosq; deos, & sepulchra progenitorum depopulata est. Percipiensq; regnum à
primo Cæsare, eius filio & successori rebellare præsumpsit. Antoniūq; corrūpens
amatorijs rebus, & patriæ inimicum fecit, & infidelem circa suos amicos instituit,
alios quidem genere regali spoliāns, alios autem demens ad mala gerenda com-
pellens. Sed quid oportet amplius dici, cum illum ipsum in nauali certamine re-
linquens, id est, maritū & parentem communium filiorum, tradere cum exercitu
à principatu & assequi coëgit. Nouissime uero Alexandria à Cæsare capta, ad hoc
uscq; perducta est, ut saltē hinc sperare se iudicaret, si posset ipsa manu sua Iudæ-
os perimere: eo quod circa omnes crudelis & infidelis extaret. Putāsne gloriandū
nobis nō esse, si quemadmodum dicit Appion, famis tempore Iudæis triticum
non est mensa? Sed illa quidem poenam subiit competentem. Nos autem maxi-
mo Cæsare utimur, teste solatijs atque fidei, quam circa eum contra Aegyptios
gessimus: necnon & senatu eiusq; dogmatibus & epistolis Cæsaris Augusti, qui-
bus nostra merita comprobantur. Has literas Appionem oportebat inspicere,
& secundū genera examinare testimonia sub Alexandro facta, & omnibus Pro-
lemæis, & quæ à senatu constituta sunt, necnon & maximis Romanis imperato-
ribus. Si uero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus me-
tiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac necessitatis frumentorum, non accu-
satio Iudæorum. Quid enim sapiant omnes imperatores de Iudæis in Alexan-
dria cōmorantibus, palām est. Nam administratio tritici nihilominus ab eis, q̃
ab alijs Alexandrinis translata est. Maximam uero eis fidem olim regibus datā
conseruauere, id est, fluminis custodiam, totiusq; custodiæ nequaquam his re-
bus indignos esse iudicantes. Sed super hoc quomodo ergo, inquit, si sunt ciues,
eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo. Quomodo etiam
cum uos sitis Aegyptij, inter alterutros prælio magno & sine fœdere de religione
contenditis? An certe propterea non uos omnes dicimus Aegyptios, & neq; cō-
muniter homines, quoniam bestias aduersantes naturæ colitis, multa diligen-
tia nutrientes? cum genus utique nostrorum unum atque idem esse uideatur. Si
autem in uobis Aegyptijs tantæ differentiæ opinionum sunt, quid miraris super
his, qui aliunde in Alexandriam aduenerunt, si legibus à principio constitutis,
circa talia permansere? Is autem seditionis causas nobis apponit: qui si cum ue-
ritate ob hoc accusat Iudæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare
possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis autores,

*Iudei imagi-
nes non ad-
mittunt.*

*Contra Possi-
doniū & A-
polloniam.*

quilibet inueniet Appionis similes Alexandrinorū fuisse ciues. Donec enim Græci fuere & Macedones hanc ciuitatē habentes, nullā seditionem aduersus nos gessere, sed antiquis cessere solennitatibus. Cum uero multitudo Aegyptiorū creuisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrium uero genus permanfit purū. Ipsi igitur molestiæ huius fuere principium, nequaquā populo Macedonicam habente constantiam, neq; prudentiam Græcam: sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Aegyptiorum, & antiquas inimicitias aduersum nos exercentibus. E diuerso nāq; factum est quod nobis impropere præsumunt. Nam cum plurimi eorum non opportune ius eius ciuitatis obtineant, peregrinos uocant eos qui hoc priuilegium ad omnes imetrasse noscuntur. Nam Aegyptiis neq; regum quisq; uidetur ius ciuitatis fuisse largitus: neq; nunc quilibet imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani uero semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis Appion dignatus est, quia imperatorum nō statuamus imagines, tanq; illis hoc ignorantibus, aut defensione Appionis indigentibus: cum potius debuerit admirari magnanimitatem mediocritatemq; Romanorum, quoniam subiectos non cogunt patria iura transcendere. Sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes piū atq; legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate & uiolentia conferuntur. Græcis itaq; & alijs quibusdam, bonū esse creditur imagines instituere. Deniq; & patrum & uxorū filiorumq; figuras depingentes exultant, quidam uero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alij uero & seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiā principibus ac dominis hunc honorem præbere uideantur? Porro autem legislator, nō quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandā, sed tanquam causam neq; deo neq; hominibus utilem despiciens: & quoniam totius animati, multo magis dei inanimati, probatur em̄ inferius, interdixit imagines fabricare. Alijs autem honoribus post deū colendos non prohibuit uiros bonos, quibus nos & imperatores & populum Ro. dignitatibus ampliamus. Facimus autē pro eis continua sacrificia: & nō solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Iudæorum talia celebramus: Verum cū nullas alias hostias ex cōmuni, neq; pro filijs peragamus, solis imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persoluimus. Hæc itaq; communiter satisfactio posita sit aduersus Appionem pro his, quæ de Alexandria dicta sunt. Admiror autē esse eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Possidonium & Apolloniū Molonis: quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum alijs non colimus. Mentientes autem pariter, & de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere: dum sit ualde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cūctos homines nominato, tāta sanctitate pollēte. In hoc enim sacrario Appion præsumpsit edicere, asini caput collocasse Iudæos, & eū colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc affirmat fuisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes & expoliasset templum, & illud caput inuenisset ex auro compositum multis pecunijs dignum. Ad hoc igitur prius quidem, quoniam Aegyptius uel si aliquid tale apud nos fuisset; nequa-

nequaquam debuerat increpare, cum non sit deterior asinus furonibus & hircis & alijs, qui sunt apud eos dñj. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio. Legibus nanq; semper utimur hisdem, in quibus sine fine consistimus. Et cum uarij casus nostram ciuitatem sicut etiam aliorum uexauerint, & Theos ac Pópeius Magnus, ac Licinius Crassus, & ad nouissimū Titus Cæsar, bello uincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic inuenire: sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia uero Antiochus neq; iustam fecit templi deprædationē, sed de egestate pecuniarum ad hoc accessit, cum non esset hostis, & super nos auxiliares suos & amicos aggressus est. Nec aliquid dignum derisione illic inuenit, multi & digni conscriptores super hoc quoq; testantur, Polybius Megalopolita, Strabon Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor temporum cōscriptor, & Apollodorus, omnes dicunt pecunijs indigentem Antiochū trāsgressum fœdera Iudæorū, & spoliasse templū auro argentōq; plenū. Hæc igitur Appion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, & impudētiam canis, qui apud ipsos assolet colli: neq; enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaq; asinis neq; honore neq; potestatem aliquā damus, sicut Aegyptij crocodilis & aspidibus: quando eos qui ab istis mordentur, & à crocodilis rapiuntur, felices & deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapiētes uiros onera sibi imposita sustinentes. Et licet ad arcas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas ualde plagas accipiūt, quippe operibus & ad agriculturā rebus necessarijs ministrantes: sed aut omnium rudissimus fuit Appion ad cōponendum uerba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non ualuit, quando nulla potest contra nos blasphemia prouenire. Alteram uero fabulā, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos nō ignorare minus esse immundū, per templa transire, q̃ sacerdotibus scelestia uerba cōfingere. Isti uero magis studuere defendere sacrilegū regem, q̃ iusta & ueracia de nostris & de templo cōscribere. Volentes enim Antiocho præstare, & infidelitatē ac sacrilegium eius regere, quo circa gentem nostrā est usus propter egestatē pecuniarū, detrahentes nobis etiā quæ in futuris essent, mētiti sunt. Propheta uero aliorū factus est Appion, & dixit Antiochū in templo inuenisse lectum, & hominē in eo iacentem, & propositā ei mensurā maritimis terrenisq; uolatiliū dapibus plenam, & obstupuisse his homo. Illū uero mox adorasse regis ingressum, tantq; maximum ei solatium præbiturum: ac procidentem ad eius genua, extensa dextera poposcisse libertatē: & iubente rege ut cōsideret, & diceret quis esset, uel cur ibidem habitaret, uel quæ esset causa ciborum eius, tunc hominem cum gemitu & lachrymis lamentabiliter suā narraſſe necessitatem, ait. Inquit esse se Græcum: & dum perageret prouinciam propter uitæ causam, direptū se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad templū, & inclusum illic, & à nullo conspici, sed cuncta dapium præparatione saginari. Et primum quidem hæc sibi inopinabilia beneficia prodidisse, & derulisse lætitiā: deinde suspicionem, postea stuporē, ac postremum consulentem à ministris ad se accedentibus audisse legem ineffabilem Iudæorum, pro qua nutriebatur: & hoc illos

Aliud Appionis mendaciū.

illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et comprehendere quidē Græcū peregrinum, eumq; annali tempore saginare: & deductum ad quādam syluam, occidere quidem eum hominem, eius corpus sacrificare secūdum suas solennitates, & gustare ex eius uisceribus, & iusiurandū facere, in immolatione Græci, ut inimicitias contra Græcos haberent: & tunc in quandam foueā reliqua hominis pereuntis abijcere. Deinde refert eum dixisse paucos iā dies debita sibi mercede superesse, atq; rogasse, ut erubescerent Græcorum deos, & superantes in suo sanguine insidias Iudæorum, de malis eum circūstantibus liberaret. Huiusmodi ergo fabula non tātum omni tragœdia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tñ à sacrilegio priuat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiā conscripsere. Non em̄ præsumpsit aliquid tale, ut ad tēplū accederet: sed sic autem inuenit non sperans. Fuit ergo uolūtātibus iniquis impius, & nihilominus sine deo, quāta iussit mendaciū superfluitas, quā ex ipsa re cognoscere ualde facillimū est. Nō enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime aduersus Aegyptios & plurimos alios. Quē enim chorū non cōtigit aliquando circa nos peregrinari: ut aduersus solos renouata cōiuratione, per effusionē sanguinis ageremus: uel quomodo possibile est, ut ad has hostias om̄es Iudæi colligerētur, & tantis milibus ad gustanda uiscera illa sufficerēt, sicut ait Appion: uel cur inuentum hominem quicumque fuit (non enim suo nomine consecratus sit) aut quomodo eum in suam patriā rex non cum pompa deduxit dum posset. Hoc faciens, ipse quidem putari pius, & Græcorum amator eximius, assumere uero contra Iudæorum odium solatia magna cunctōrū. Sed hæc relinquo: insensatos enim, nō uerbis sed operibus decet arguere. Sciūt igitur om̄es, qui uidere cōstructionem tēpli nostri, qualis fuerit, & intransgressibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, & harum singulæ propriæ secundum legem habuere custodiam. In exteriorē itaq; ingredi licentia fuit omnibus etiā alienigenis: mulieres tantummodo mēstruatæ transire prohibebantur. In secundam uero porticū cuncti Iudæi ingrediebantur: eorumq; coniuges cum essent ab omni pollutione mūdæ. In tertiam, masculi Iudæorum mundi existentes atq; purificati. In quartā autem sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus. In adytū uero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta uero est circa omnia prouidentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etenim aperto templo, oportebat facientes traditas hostias introire: & meridie rursus, dum clauderet templum. Denique ne uas aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita altera mensa thuribulum, candelabrum, quæ omnia & in lege conscripta sunt: Etenim nihil amplius neque ministeriorum aliquorum ineffabilium agitur, neque intus ulla epulatio ministratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestū, rationemq; gestorum. Licet enim sint tribus quatuor sacerdotum, & harū tribuum singulæ habeāt hominum plusq; quinq; milia, sit tamē obseruatio particulariter per dies certos: & his trāfactis, alijs succedētes ad sacrificia ueniunt: & congregati in tēplū mediante die à præcedētibus clauēs templi, & ad numerum omnia uasa percipiunt, nulla quæ ad cibum aut potum attineant

neant in templo delata. Talia namq; etiā ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur. Quid ergo Appionem esse dicimus, nisi nihil horum examinantem, uerba incredula protulisse? Sed turpe est, historiæ uerā notitiam si proferre Grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit. Homines autem Græci comprehensione finxit, & pabulum ineffabile, & ciborum opulentissimam claritatem. Et peruios ingrediētes, ubi nec nobilissimos Iudæorū licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atq; mendaciū spontaneum, ad eorū seductionem, qui noluerūt discutere ueritatē. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrahere tētauere. Rursumq; tanq; p̄ssimus deridet, adijciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, dum bellum Iudæi contra Iudæos haberent, longo quodam tempore in aliqua ciuitate Iudæorum, qui in ea Apollinem colebant, uenisse ad Iudæos, cuius hominis nomē dicitur Zabidon: Deinde qui eis promississet traditurum se eis Apollinem deum Dorienſium: uenturumq; illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, & adducerent omnem multitudinem Iudæorum. Zabidon uero fuisse quoddam machinamentum ligneum, & circumposuisse sibi, & in eo tres ordines infixisse lucernarum, & ita ambulasse, ut procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter agens. Porro Iudæos inopinabili uisione obstupuisse, & longe constitutos tenuisse silentium. Zabidon uero multa quiete ad templum uenisse, & aureum detraxisse asini caput. Sic enim urbane conscribit, & rursus Doram uelociter aduenisse. Igitur & nos dicere possumus, quia asinum, hoc est semetipsum, Appion grauat, & facit stultitia simul & mendacijs oneratum. Loca namq; quæ non sunt, conscribit: & ciuitates nesciens transfert. Idumæa enim prouinciæ nostræ confinis est, posita iuxta Gazam, & nulla ciuitas huius Dora nuncupatur. In Phœnice uero iuxta montem Carmelum Dora ciuitas appellatur, in nullo concordans Appionis oblocutionibus. Quatuor enim dierum itinere procul est à Iudæa. Cur itaque nos rursus accusat, eo quod non habeamus communes cum alijs deos, si sic facile credidere patres nostri ad se uenturum Apollinem, & cum stellis eum ambulare super terram putauere? Lucernam enim primo nuncq; uidere, qui licet & tanta & talia concelebrant candelabra. Sed nec aliquis ei ambulanti per prouinciā ex tantis milibus obuiauit. Desolatos etiam uiros custodibus comperit, & hoc tempore prælii. Cætera iam relinquo. Ianuæ uero templi altitudine quidem erant cubitorum sexaginta, latitudine uero uiginti, omnes deauratæ, & penè auro puro confectæ. Has claudebant non minus quàm uiri ducenti diebus singulis: & relinquer eas apertas, nefandissimum nimis erat. Facile eas lucernifer ille aperuisse creditur, qui solus etiam habuisse asini caput æstimabatur: quapropter dubium est, utrum hoc caput Zabidon denuo reuocauit. An certe sumens Appion, introduxit in templum, ut Antiochus inueniret? Vnde ut secundo Appioni aliquā mentiendi daret occasionem, & conscribendum banirantium per deum factorem cœli & terræ & maris nulli Iudæos facturos alienigenæ, & maxime Græcis. Oportebat autem mentientem absolute dicere, nulli facturos alienigenæ, & magis Aegyptijs, licet enim ab initio poterant eius segmenta de iureiurando congruere: Ab

Aliud Appionis segmentum.

Aegyptijs

Aegyptiis utique non propter malignitatem suam, sed propter calamitates expulsi sunt. A Graecis autem plus locis quam studiis sumus abiuncti, ita ut nullae inter nos & illos inimicitiae & zelotypiae esse noscantur. E diuerso nanque multos eorum ad nostras leges contigit accessisse, quorum quidam permansere, quidam uero perdurare non ferentes, denuo recessere. Hoc tamen iusiurandum nunquam se quidem audisse meminit apud nos habitum, sed solus Appion (ut uidetur) audiuit. Ipse utique composuit nimis. Igitur haec maxima compositio, etiam in futuro dicenda, Appionis admiratione dignissima est. Quarum rerum hoc affirmat indicium, quia neque legibus iustis utamur, nec deum colamus ut conuenit, & diuersis gentibus seruiamus, & calamitates quasdam circa ciuitatem sustineamus, cum utique principalis ciuitas Romanorum sit, cuius cines soli ab initio regnare atque non seruire consueuerunt. Quis etenim ab horum magnanimitate se ualeat abstinere? Nullus etenim aliorum potest dicere sermonem quem Appion locutus est, quando paucis contigit in principatu continue praesidere, & non rursus alijs facta mutatione seruire. Plurimae namque gentes alijs obedire coactae sunt: soli autem Aegyptii, eo quod refugiant (sicut aiunt) in eorum prouinciam dei, atque saluentur migrantes in effigies bestiarum, honorem praecipuum inuenerunt, ut nulli famularentur horum qui Asiam Europamque tenere: qui scilicet unam diem ex aeuo totius seculi non habuere libertatem, neque apud indigenas dominos, neque apud externos. Nam quemadmodum eis usi sint Persae, non semel solummodo, sed frequenter uastantes urbes, templa uertentes, amputatos apud eos interficientes deos, impropere non studeo. Non enim conuenit stultitiam nos indocti Appionis imitari: qui neque casus Atheniensium, neque Lacedaemoniorum animo suo concepit, neque alios quidem fortissimos, quorum summi diuersis uitae sunt calamitatibus sauciati. Dimittam dirutam Atheniensium arcem, templum Ephesinum & Delphos, aliaque multa, pro quibus intulit, sed potius inferentibus impropria. Nouus autem accusator nostrorum Appion inuentus est, malorum suorum apud Aegyptum gestorum profusus oblitus. Sed Sesostris eum, quem refert fabula regem fuisse Aegypti, ut creditur, excacauit. Veruntamen possumus & nos dicere nostros reges Dauid & Salomonem, qui multas subdidere gentes. Sed de his modo superlegendum est: quae uero cunctis nota sunt, Appion modis omnibus ignorauit: quoniam Persis, & post illos principibus Asiae Macedonibus, Aegyptii quidem seruire, nihil differentes a famulis. Nos autem liberi consistentes, etiam ciuitatum in circuitu positarum tenuimus principatum, annis uiginti & centum, usque ad Pompeium Magnum: Et dum uniuersi sunt expugnati a Romanis principibus, omnium soli propter fidem suam maiores nostri auxiliores & amici fuere. Sed quaeritur quia uiros mirabiles non praebuimus, uel ut quorundam artium inuentores, & inter hos enumerat Socratem, & Zenonem, & Cleanthem, & aliquos huiusmodi. Deinde quod potius est mirandum, semetipsum his adiecit, & beatificat Alexandriam, quia ciuem talem habere meruit, quod rite facit. Oportebat enim ut ipse sui testis existeret, qui alijs omnibus sic importunus & callidus esse uidebatur, & uita uerbisque corruptus. Quapropter recte quilibet Alexandriae condolebit, si super isto aliquid magni sapuerit. De uiris autem qui fuere apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciunt.

sciūt qui uoluerint nostræ antiquitatis libris incumbere. Reliqua uero quæ in accusa-
tione cōscripta sunt, dignum erat forte sine satisfactiōe relinquere, ut ipse sui
potius & aliorum Aegyptiorum accusator extaret. Queritur enim eo quod ani-
malia consueta sacrificemus, & non uescamur carnibus suillis: Sed & circuncisio-
nem genitalium uehementer irridet. De nostrorum quidem animalium perem-
ptione, communio nobis est cum alijs hominibus uniuersis. Appion autem sa-
crificantes nos redarguens, increpat semetipsum, cum genere sit Aegyptius. Non
enim Græcis aut Macedonibus aduersatur. Isti enim optant sacrificare Hecatomben,
id est, centum boum, suis dñs, & sacerdotibus utuntur ad epulas. Quæ cum
ita sint, non propterea contigit mundum animalibus desolari, quod Appion ex-
pauit. Qui tamen si solennitates Aegyptiorum sequerentur, mundus quidem ho-
minibus ferocissimis aut bestijs impleretur: quas isti iudicātes deos, diligenter enu-
triuunt. Etenim si quis eum cōsuleret, quos putaret omnium Aegyptiorum esse sa-
pientes atq; deicolas, sacerdotes sine dubio fateretur. Hæc enim duo dicuntur si-
bimet ab initio à regibus esse præcepta, ut deos colāt, & sapientiā diligant: quod
illi facere præcipue iudicātur: qui tamē & circunciduntur omnes, & à porcinis ab-
stinent cibis. Sed neque ullus alter Aegyptiorum cum eis dñs sacrificare dignoscā-
tur. Cæcus igitur fuit Appion, quando pro Aegyptijs nostras detractiones com-
ponens, illos uidetur potius accusare, qui non solum utuntur solennitatibus, quas
in nobis culpat iste: sed etiam alios circuncidi docent, sicuti dixit Herodorus. Un-
de recte mihi uidetur Appion, propter patriæ suæ leges multam soluissse blasphem-
iæ. Etenim necessario circuncisus circa genitalia, uulnera ei facta nihil ei circum-
profuerunt, & putrefactis magnis doloribus expirauit. Oportet enim bene sapi-
entes in legibus proprijs circa pietatē integre permanere, & aliorum minime per-
manere. Iste uero suas quidem leges effugit, de nostris uero mentitus est. Hic ita-
que terminus uitæ fuit Appionis. Sed & noster hic iam finem liber accipiet.

Quoniā uero & Apollonius Molon, & Lyfimachus, & alijs quidam, tam per
ignorantiam q̃ per insaniam de legislatore nostro Mose, & legibus uerba protu-
lere, nec iusta nec uera: dum illi quidem uelut mago atque fallaci derogāt, leges au-
tē malitiæ apud nos nulliusq; uirtutis affirmant esse doctrices, uolo breuiter &
de omni conuersatione nostra, & de particulari (sicuti potero) proferre sermonē.
Reor enim fore manifestū, quia & ad pietatem alterutrum, uniuersalēq; clemen-
tiam: insuper ad iustitiam laborumq; tolerantiam, & ad contemptum mortis
optimas leges positas habeamus. Rogo tamen lecturos, ut nō cum inuidia ex-
quantur huius operis lectionem. Non enim proposui laudes conscribere nostro-
rum: sed aduersus eos, qui nos plurimum & fallaciter accusarunt, satisfactionem
hanc puto esse iustissimam. Proinde accusationem Apollonius non continue, si-
cut Appion, instituit, sed dispersim. Quippe tamen aliquando quidem nos sine
deo & hominibus odiosos appellat, aliquando uero formidinem nobis impro-
perat: & è diuerso, rursus aliquando de præsumptione fastum gentis nostræ que-
ritur. Dicit autem etiam stultiores Barbaris: & propterea nullum inuentū nos so-
los uitæ utile comperisse. Hæc autem omnia manifeste redarguuntur, dum uni-

uerſa contrario quàm ab eo ſunt dicta monſtrantur, & legibus imperata, & à nobis cum omni integritate geſta. Si uero coactus fuero facere mentionem legū contrariarū apud alios conſtitutarum, cuius rei culpabiles illi ſunt, qui noſtras ſolēnitates tanquàm malas dicere uoluere? Quibus neutrum puto remanere quod dicant, neque quia eas habeamus leges, quarum ego capitales & ſummas ad increpandū poſiturus ſum, æque, quia præcipue in legibus proprijs perduramus. Paulum ergo ſumens onus, uolo prius edicere, qui ſint eorum qui ſine lege & ordine uiuunt. Hi qui ordinis & communium legum amatores extiterunt, & primi hoc inchoauerunt, recte manſuetudinem noſtramq; uirtutem præſtare dicendi ſunt. Denique conātur ſinguli eorum geſta ſua ad antiquitatem referre, ut imitatores aliorum uideantur exiſtere, & non ipſi potius alijs, ut legitime uiuere debeāt, exponere: His igitur hunc in modum habentibus, uirtus legiſlatoris eſt meliora cōſiderare: & his qui uſuri ſunt legibus, quas poſuerit, ſatiſſacere, quia rectæ ſunt. Populi uero eſt, ut in omnibus quæ cōſtituta ſunt, perduret: & neq; felicitate procedente, neq; calamitatibus aliquid horum immutet. Dico igitur noſtrū legiſlatorem, quorumlibet qui memorantur legiſlatorum antiquitate præcedere. Lycurgus enim & Solon, & Zaleucus Locrenus, & omnes qui apud Græcos mirabiles ſunt, nouelli atq; recentes, quantum ad illum comparati, eſſe noſcuntur: quando nec ipſum nomē legis fuiſſe olim apud Græcos agnoſcitur. Teſtis Homerus eſt, qui nuſquam in opere ſuo hoc uſus eſt nomine. Non enim ſecundum legem, ſed indiſſinitis ſententijs, & regum præceptionibus, populus regebatur. Vnde etiam multo tempore permanſere, tātum moribus utentes, & non ſcripto, & multa horum ſemper ſecundum euentum caſuum permittentes. Noſter uero legiſlator antiquus exiſtens, hoc etenim undique manifeſtum eſt, etiam apud eos clarum, qui ſemper contra nos loquuntur: ſemetipſum præbuit optimum principem populorum, & conſiliatorem magnum. Sed inſtructionem totius legis uitæ conſtringēs, eis ſuaſit hanc libenter excipere, & firmiſſime indyta ſcientia cuſtodire. Primitus autem eius magnitudinis opera uideamus. Ille nanq; progenitorum noſtrorum relinquentium Aegyptum, & ad terram propriam remeantium, multa milia ſummēs, ex plurimis & impoſſibilibus rebus cauſiſſime liberauit: & in aquoſam eos, & multū arenoſam oportebat tranſire uiam, bellaque deuincere: & filios ac uxores, prædamq; bello ſeruare: in quibus dux egregius & conſiliarius ſapiētiſſimus, & tutor ueraciſſimus fuit uniuerſorum. Omnem ſiquidem multitudinem in ſemetipſum pendere fecit, & cum omnia quæ uellet perſuadere poſſet, in nullo horum uindicauit ſibi met poſteſtatem: ſed in quo maximo tempore poſteſtatē ſibi met arrogant, & tyrannidem præſules rerum, & populum frequenter plurima iniquitate uiuere conſueſcunt, in hac ille potentia conſtitutus, è diuerſo magis iudicauit agendum pie, & plurimam exhibere alijs æquitatem, ipſe uirtutem præcipuam ſe credēs cunctis oſtendere, & ſalutem firmiſſimam præbere ſequacibus bona uoluntate. Et maximis actibus in ſingulis caſibus uſus eſt. Quapropter recte iudicabat, ducem atq; conſiliatorem ſe deū habere: & primitus ſibi met ſatiſfaciens, quia ſecundum illius uoluntatem uniuerſa gereret atque tractaret, credidit.

dit modis omnibus oportere, ut etiā apud plebem hæc opinio permaneret. Namque dum respicere suam uitam credunt, delinquere non præsumunt. Huiusmodi quidē noster legislator fuit, non magus, non fallax, sicut derogatores iniuste pronunciant: sed quales apud Græcos gloriantur fuisse Minoem: & post eum legislatores alij. Nanque quidem eorum leges positas animo dicebant, alij uero eas in Apollinem & uaticinium Delphicum referebant, siue pro ueritate hoc credentes, seu facile suadendum iudicantes populo. Qui uerō præcipuas leges instituerint, uel qui iustissime de dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legibus facta cōparatione conspiciere. Iam enim de ipsis tempus est disputandi. Igitur infinitæ quidem particulatim, gentiū atq; legum apud cūctos homines differentiæ sunt. Alij siquidem monarchis, alij uero populo potestatem reipub. commiserunt. Noster uero legislator nihil horum intendens, ueluti si quis hoc dicendo mensuram transcendat uerbi, diuinam rempublicam dedarauit: deo principaliter conuersationem nostram atq; potestatem excellenter assignans, & satisfaciens eum cunctos inspicere, tanquā causam bonorum omnium uniuersis hominibus existentem: & quæcunque cōtingit eos in angustijs supplicasse, illius non latuisse uoluntatem, neque quicquā eorum quæ gessere, uel si quid aliquis apud semetipsum potuit cogitare. Vnum uero eum esse monstrauit, & ingenitum, immutabile per tempus, æternum, & omni specie mortali pulchritudine differentem, & ipsum nobis notum: qualis autem sit secundum substantiam, prorsus ignotum. Hæc itaq; ut de deo saperent prudentissimi Græcorum, qui quidem eruditi sunt, illo utique sciendi præbente principia, nunc dicere prætermitto, quia non optima & cōgrua dei naturæ atque magnificentia sunt, ualde testantur. Pythagoras enim, & Anaxagoras, & Plato, & post illos philosophi Stoici, & penē cuncti, uidentur de diuina sapuisse natura. Sed hi quidem ad breue philosophantes, populo superstitionum opinionibus iam conscriptam ueritatem dogmatis proferre timuere. Noster uero legislator opera præbens consonis uerbis suis, non solum his qui cū eo erant satisfacit, sed etiam qui ex illis semper erant nascituri, hoc immutabiliter inspirauit, & causam legislationis ad utilitatis modum semper adduxit. Non enim partem uirtutis dei culturam dixit, sed huius partes alias esse perspexit atq; constituit. Idem fortitudinem, iustitiam, & in omnibus ciuium concordiam ad alterutros. Cunctæ nanque actiones & studia, uniuersiq; sermones, ad diuinam referuntur per omnia pietatem. Non enim hoc inexamiatum aut indefinitum ulterius dereliquit. Duo siquidē sunt totius disciplinæ & moralis institutionis modi, quorum unus quidem sermone doctor est, alter uero exercitatione morū: quæ cum ita sint, quidam legistatores sentiendo sunt discreti, & alterum horum modū sibi placitum assumentes, alterum reliquerunt. Sicuti Lacedæmonij quidē & Cretes moribus erudiebantur, non uerbis: Athenienses uero, & penē omnes alij Græci, quæ quidem oportet agi percipiebant suis legibus: asuescere uero ad hæc operibus, minime ualuere. Noster autem legislator hæc ambo multa diligentia coaptauit. Nam nec exercitationes morum dimisit non traditas, neque leges sermone reliquit incomptas. Sed mox à primò inchoans cibo, & unicuique dicto conue-

niente, nihil neque minimarum escarum sub potestate uoluntatis utentium dereliquit. Sed & de cibis quibus conuenit abstinere, & qui sumendi sunt, uel quæ diæta communis esse uideatur, necnon & de operibus, labore simul & requie, terminum atque regulam posuit legem: quatenus ueluti sub patre atque domino uiuentes, neque uolentes quicquid neque per ignorantiam delinquamus. Nō enim ignorantibus poenam posuit, sed optimam & necessariam correptionem monstrauit legem. Quapropter non semel audire, nec secundo uel sapius: sed in unaquaque septimana, alia opera relinquentes, ad legis auditionē congregari præcepit uniuersos, eamque perfecte cōdiscere, quod scilicet omnes legislatores reliquisse noscuntur. Et intantum plurimi hominum porro sunt, ut secundum proprias uiuāt, quia penē eas ignorant. Et cum peccauerint, tunc agnoscunt ab alijs, quam legem probantur esse præuicati. Sed etiam uiri maxima cum gloria & principalia gubernantes, profitentur ignorationem. Scitos nanque sibi faciunt assidere ad dispensationem rerum, & experimentum legis habentium: Nostorum uero quemlibet cum legis interrogat, facilius quā nomen suum recitat. Vniuersas quidem mox à primo sensu eas discentes, in animo uelut inscriptas, & rarius quidem quilibet transgreditur. Impossibile autem est supplicium deuitare peccantem. Hoc itaque primum omnium mirabilem consonātiā nobis instituit. Nam unam quidem habere & eandem de deo sectam, uita uero ac moribus differre, nihil ab inuicem optimam moribus hominum potest celebrare concordiam. Apud nos etenim solos, neque de deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa similia apud alios fieri comprobantur: cum non solum à fortuitis, quod uisum fuerit unicuique, profertur: sed etiam apud quosdam philosophorū hoc crebro præsumitur: quando alij quidem totam dei naturam sermonibus perimere tentauerunt: alij uero eius prouidentiam ab hominibus abstulere. Neque in studijs uitæ differentia ulla conspicitur, sed communia quidem opera omnium apud nos existunt. Vnus non de deo sermo concors est, asserens illum cuncta respicere, sed etiam de ipsius uitæ studijs. Et quoniam oportet omnia alia ad terminum diuinæ pietatis adduci: à mulieribus nostris & à seruis quilibet auerti. Pro qua re illatas nobis calumnias à quibusdam, cur non exhibeamus uiros inuentores nouorum operum seu uerborum contigit oriri. Alij siquidem in nulla re paterna perdurare optimum esse putant, & præcipue transgressoribus sapientiæ robur assignant. Nos autem è diuerso, unam esse prudentiam atque uirtutes existimamus, nihil penitus uel facere uel cogitare cōtrarium his, quæ antiquitus sancita noscuntur: quod scilicet indicium legis est optimo scedere constitutæ. Nam ea quæ nunc non habent modum, experimento sæpe correpta redarguuntur. Apud nos autem, qui credimus ab initio positam legem diuina uoluntate, nihil aliud piū est, quā hanc sub integritate reseruare. Quis etenim eius quicquā mouere potest, aut quid melius adinuenit, uel quis ab alijs tanquā præcellentius ad statū reipublicæ nostræ migravit: aut quæ poterit esse melior atque iustior, quā ea quæ deum quidem principem omnium esse confirmat. Sacerdotibus autem in communi quidem res præcipuas dispensare permittit. Summo uero pontifici aliorū sacerdotum

De sacerdotibus.

sacerdotum principatum competenter iniungit. Quos utiq; non diuitijs, neque alijs quibusdam spontaneis auiditatibus præcellentes, legislator ad culmen huius honoris instituit: Sed quicunq; sapientia uel tēperantia alijs præstare nesciunt, eis præcipue culturam diuinæ placationis coniunxit. Apud hos igitur, & legis & aliorum studiorum integra diligentia custoditur. Contemplatores etenim omnium, atq; iudices contemptorum, & punitores culpabilium sacerdotum esse decreti sunt. Quis ergo principatus, quod regnum erit hoc sanctius, uel qui honor deo potius cooptabitur, cum omnis quidem populus sit præparatus ad pietatē, summa uero diligentia sacerdotibus sit indicta, & uelut quædā festiuitas gubernetur uniuersa respublica? Cum enim ministeria sua numero paucorum dierum alienigenæ custodire nequiuerunt, ea uidelicet sacrificia nominantes, nos cū multa delectatione, & incōmutabili uolūtate solennitatis opus per omnē seruamus æuū. Quæ igitur sunt præcepta uel interdicta simplicia, siue notā, dicamus. Pri^{De cultu diuino.} mum quidem de deo est, dicens: Deus habet omnia, perfectus, beatissimus, ipse^{no.} sibi cunctisq; sufficiens, principium & mediū & terminus. Inter omnia operibus quidem & muneribus datus, & totius rei manifestus. Formā uero & magnitudinē nobis inenarrabilis. Omnis nanque materies comparata ad huius imaginem, licet sit pretiosa, tamen pro nullo est: cunctaq; ars ad illius imitationis inuentum, extra artē esse cognoscitur: nihil simile neq; uidemus, neq; possumus suspicari, neq; cōficere. Sanctum est: Videmus eius opera lumen, cœlum, terram, solem, lunam, flumina, mare, animalium nationes, reditones fructuum: hæc deus fecit, non manibus neq; laboribus, neq; quibusdam indiguit sibi cooperantibus: sed ipso uidente bona repente facta sunt. Nunc homines conuenit uniuersos, si qui uolunt, eum placare exercitatione uirtutis. Modus enim diuinæ placationis iste sanctissimus est: Vnum templum unius dei, commune omnium communis dei cunctorum. Gratum nanq; semper est omne quod simile est. Hunc placant quidem sacerdotes semper. Præcedit uero istos primus scđum genus, qui ante alios sacerdotes sacrificauit deo, custodiet leges, de dubijs iudicabit, & puniet lege conuictos. Huic quisquis non obedit, supplicio subiacebit, tanquā qui in ipso deo impie gesserit. Hostias immolat, non ad crapulam nostram uel ebrietatē atinentes. Hæc enim non placent deo: quæ res occasio potius iniuriarum simul & expensarum est. Deus enim temperatos, ordinatosq; & boni generis diligit, & ut præcipue sacrificantes caste uiuamus. In sacrificijs autem pro communi salute primum oportet orare, deinde singuli pro semetipsis, quomodo omnes socii sumus. Et qui hoc consortium suæ uitæ præponit maxime, deo gratissimum est. Supplicatio uero fit ad deum uotis ac precibus, non ut bona præstet. Nec enim ipse sponte contulit uniuersis, & uno deposuit. Sed ut hoc suscipere ualeamus, suscipientesq; seruemus, purificationes in sacrificijs lex decreuit. De omni excubij excommunicatione à muliere facta, & alia multa conscribere, ualde longissimū est. Huiusmodi erga de deo, & eius placatione sermo est. Ipse autem simul etiam lex est. Quosdam autem mouit lex per mixtionem per naturam ad coniugem, si^{De coniugio.} tamen pro filiorum causa procreandorum agatur. Masculorum uero in masculos

ualde iudicauit inimicas: & tentantes horum, morte decreuit dignos. Nubere uero iubet, non respicientes ad dotem, neque uolenter arripere, sed neque dolo uel fallacia suadere. Dispensationem uero potius fieri per eum, cuius noscitur esse potestatis, & per cogitationem opportunam. Mulier autem inferior, inquit, est uiro per omnia. Obedit igitur non ad iniuriam, sed ut sit sub regimine constituta. Deus enim uiro potestatem dedit. Cum hac ergo coire decet maritum solummodo. Alterius uero experientiam habere nequissimum. Siquis autem hoc egerit, dedinatio nulla mortis. Neque uim fieri uirgini alteri desponsatae: neque si suaserit, nuptae filios nutrire praecipit. Vniuersis autem mulieribus interdixit, uel celare quod statum est, uel aliam machinationem corrumpere filij. Namque moechatrix est anima demoliens, & genus imminuens. Igitur si quis ad concubitus, corruptionemque transferit, immundus. Oportet autem etiam post legalem commixtionem uiri, mulieres lauare. Hoc enim partem animae polluere iudicauit: inflata namque corporibus uulneratur. Dum hoc fit aliquam propter purificationis causam, talibus imperauit. Sed neque in filiorum natiuitatibus concessit epulationes aggregari, & fieri occasiones ebrietatis: sed temperatum esse repente principium. Iussitque literis erudi propter leges, & nosse progenitorum actiones, ut actus imitentur: & cum legibus educati, neque transgrediantur, neque cogitationem ignorationis habere iudicentur. Prospexit autem etiam funeribus mortuorum, beneque pretiosae ad sepeliendum celebrentur exequiae. Neque insignium fabricam sepulchrorum, sed necessaria quidem circa prolationem funeris imperauit domesticos adimplere. Omnibus autem uiuentibus legitimum esse constituit, ut aliquo moriente & concurrant, & gemitus lamentationis effundant. Purificari autem iubet etiam domesticos funere celebrato: ut longe procul sit, quod sic uideatur quis mundus esse, cum fecerit homicidium. Parentum honorem post deum esse constituit: Et qui non respiciat eorum gratiam, sed in qualibet parte contristat, praecipit esse lapidandum. Iubet etiam omnibus senioribus honorem iuuenes exhibere, quoniam cunctorum senior deus est. Nihil praetermittit celebrandum apud amicos: non enim amicitiae sunt apud eum, cui omnia non creduntur. Et licet aliquae inimicitiae proueniant, prodi tamen ad arma prohibuit. Si quis autem arbiter munus acceperit, morte multatur, despiciens quod iustum est, & auxilium reis offerens. Quod quisque non posuit, non auferat: & aliena non tangat: mutuans non accipiat usuras. Haec, & his multa similia, communione continent nostrorum inter alterutros. Quomodo autem etiam de domestica cura circa alienigenas habenda, docuerit legislator, referri dignum est. Videbitur enim omnibus optime prospexisse deum, eo ita sentiente. Neque propria corrumpimus, neque participari rebus nostris uolentibus inuidemus. Quicumque enim uolunt sub nostras conuersari leges, accedentes ad ea cum munificentia suscipit, non genere solummodo, sed etiam uoluntate uitae putans esse consortium. Eos autem, qui transitorie misceri solennitatibus, non alia tamen exhibenda constituit. Idem omnibus praebendum, ignem, aquam, cibum: iter ostendere, non spernere aliquem insepultum: Mitissime etiam circa hostes quae sunt agenda sancit, ut neque terra eorum exuratur, neque arbores fertiles incidan-

cidantur. Sed etiam spoliari eos qui in bello cecidere, interdixit: & captiuis prospexit, quatenus eorum amoueatur iniuria, & maxime foeminarum. Sic autem alumnus mansuetudinem atque clementiam studuit edocere, ut etiam de animalibus irrationabilibus non taceret: sed horum tantummodo utilitatem legitimam concedens, ab omni nos alia causa prohibuit. Quaecumque enim ueluti supplicantia oriuntur in domibus, hæc interdixit occidi: sed neque parentes denique præcepit auferri. Et licet inimica sint animalia, eis tamen parcendum esse sancit. Sic undique, ea quæ ad mansuetudinem pertinet obseruauit: doctrinalibus quidem, sicuti prædictum est, legibus utens, & alia rursus contra transgressores causa punitio sine excusatione defigens. Damnum namque in plurimis causis transgrediendum, mors est. Si adulterium commiserit aliquis, suum puellæ fecerit. Si masculo turpe tentamentum præsumpserit, lege comburatur, aut patiatur sustinere têtatus. Similiter autem est lex inuitabilis & in seruis, sed etiam de mēsuris, uel si quis de ponderibus dolum fuerit operatus, & de iniusta uēditione, ac fraude uel fide traxerit alienam rem, aut quod non posuit, abstulerit: cohibendi hi sunt uindicta, non quali apud alios, sed nā ualde maiori. De iniuria uero parentum, uel impietate quæ sit in deo, licet têtet hoc aliquis, mox peribit. His itaque secundum legem uniuersam honor tribuitur, non argenti, non auri, neque coronæ capitis, aut cuiusdam prædicandæ festiuitatis: sed unusquisque testem habens conscientiam suam, ualde proficit, legislatore prophetante, & de deo fidem condonante firmissimam his qui seruauerunt leges: & licet pro eis mori contingat aliquibus, concurrunt tamen alacres ad occisum. Dedit enim deus rursus fieri, ut uita melior possit ex mutatione conferri. Piget itaque nunc hoc me conscribere, nisi opera essent omnibus manifesta. Quoniam multi & plerumque olim nostrorum progenitorum, ne uel sermonem solummodo extra legem proferrent, omnia passi sunt sustinere uiriliter: uel si honorari contigit apud omnes homines nostram legem, & uoluntariam legis consequentiam esse manifestam, imbuebant Græcos maiores nostri, etiam extra regionem propriam constituti: huiusmodi siquidem rectam sententiam habent, & tam gloriosam de deo: talesque leges multo seculo sic firmissime custodiri, omnes arbitror admirari, propter frequentes apud nos factas mutationes. Denique eos qui conscribere proxime de repub. & legibus tentauere, tanquam de incredibilibus compositionibus quidam frequenter accusant, dicentes, quoniam impossibilia sumpserint argumenta. Et alios quidam relinquo philosophos, qui cunque huiusmodi negotium in suis conscriptionibus habuere. Plato mirabilis apud Græcos, tanquam de honestate uitæ præcedens, & uirtute sermonū & persuasione philosophiæ cunctos excellens, ab his qui dicebant pessimum esse de repub. conscribere illusum & diuulgatus, penè peremptus est: cum utique qui illius uerba considerauerit, frequenter & facile reperiet, quæ etiam consuetudini plurimorum proxima esse noscuntur. Ipse siquidem Plato confessus est, quia ueram de deo opinionem propter ignorantiam plæbis proferre securum nō est. Sed Platonis quidem uerba uana esse putant, & multa potestate composita atque conscripta, & maxime de legislatione prolata. Lycurgi uero mirantur, & Spartani cun-

Plato penè
peremptus.

cti concelebrant, quoniā illorum legibus plurimo tempore perduratūt. Ergo hoc
 manifestum uirtutis indicium est, in legibus permanere. Si uero Lacedæmonios
 admirantur, illorum tēpus assumant, scientes amplius duobus milibus annis no
 stram constitisse Rem. & super hæc sciant, quoniam Lacedæmonij quidem omni
 tempore quo apud se habuere libertatem, perfecte uisi sunt custodisse leges. Cū
 uero circa eos factæ sunt fortunæ mutationes, penè cunctarum legum obliui sunt.
 Nos autem multis casibus euolutis propter regum Asiæ mutationes, neq; in no
 uissima mala uenientes, à legibus sumus alienati: non uacationis, nec epulationis
 causa seruantes eas: quando si quis considerare uoluerit multo ampliori testimo
 nio maiores excubias & labores nobis quàm Lacedæmonijs uidebit impositos.
 Illi siquidem operātes terram, & neq; circa artes exercitium habētes, sed ab omni
 operatione remissiores, pingues, & corpore pulchri in ciuitate degebant, alijs mi
 nistris in omnibus uitæ necessarijs rebus utentes & cibum paratum ab illis accipi
 entes, solum opus bonum atq; clemens iudicantes ad faciendum & patiendum,
 quatenus præualerent aduersus omnes, contra quos bella susciperent, quia neq;
 hoc adipisci potuerunt, dicere superpono. Non enim singuli solūmodo, sed mul
 ti frequenter eorum subito legis præcepta negligentes, semetipsos cum armis ho
 stibus tradidere. Putasne, & apud nos, non dico tanti, sed duo uel tres agniti sunt,
 proditores effecti legum, uel mortem, non dico illam, facile quæ solet præliantibus
 euenire: sed eam quæ cum multa corporum afflictione, & multa crudelitate uide
 tur accedere. Quam (ut ego puto) quidam præuallentes, nobis non per odiū subie
 ctis imposuere, si qui sunt homines, qui non tantummodo esse credant pessimū,
 si agere quicquā extra leges suas uel sermonē apud eos dicere compellātur. Nō
 tamen mirari decet, si mortem fortissime toleramus pro legibus, & ultra alios uni
 uersos. Non enim quæ leuia uidentur nostris studijs alijs facile patimur, hoc est, o
 perationem, cibiq; simplicitatem: & ut nihil frustra, neq; fortuito, quod quisq; de
 siderat uescatur, aut bibat, aut ad concubitū quemlibet accedat, aut splendide ue
 stiatur, aut sine nobilitate uacet. Sed illud attendendum est, si gladijs utentes, &
 hostes ab inuasionē fugātes, præcepta legis circa cibos nequaquā infringimus.
 Nobis itaque gratum est propter hæc legibus obedire, & illis fortitudinis causas
 ostendere. Proinde Lysimachi & Molones, & quidem huiusmodi alijs cōscripto
 res, improbi sophistæ, adulescentiū deceptores, quasi uehementer nobis prauissi
 mis existentibus, derogare contendunt. Ego nollem de legibus alienis examina
 tionem efficere. Noster enim mos est propria custodire, non aliena potius accusa
 re. Et ut neq; irridere, neq; blasphemare debeamus eis, qui apud alios putantur
 dñj, aperte nobis legislator interdixit propter ipsam appellationem. De accusato
 ribus autem proiectiones suas non increpare uolentibus, tacendum non est, cum
 utiq; non à nobis nunc sermo cōpositus eos arguere uideatur, sed à multis proba
 biliter iam præmissus. Quis igitur eorū qui apud Græcos sapientia sunt mirabi
 les, nō redarguit nobilissimos poētas & præcipue legislatores, quoniam huiusmo
 di sectas de deis ab initio populis inseruere, dicētes eos è numero quidem quan
 tos ipsi uoluere, ex alterutris uero & diuersis natiuitatibus procreatos: Hos autē
 diuiden

diuidentes locis, habitaculis, tanq̃ generationes animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, seniores autē eorum in tartaris uinctos esse dixere: quibuscunq̃ distribuere cœlū, his sermone quidem patrem, operibus autem tyrannum atque dominum superposuere. Propterea aduersus eum cōstituere insidias per uxore, & fratrem, & filiam, quam ex eius capite fingunt generatam, ut alligantes eum appenderēt, sicut ipse ille suum dicitur patrē. Hæc iuste accusatione digna cōqueruntur, qui sapientiæ uirtute præcellunt. Hi super, hæc deridentes adiiciunt: Si deorum alios quidem ephebos & adulescentes, alios autem seniores & barbaros esse credendum est, alios constitutos superantes, & quendam fabrum, aliam uero theatricem, alium uero peregrinantem, & cum hominibus contēdētem, alios autem citharizantes aut arcu gaudentes, deinde inter alterutros seditiones effectas, & propter homines contētionē constitutas, ut non solum alterutros alterutris manus immitterent, sed etiam ab omnibus uulnerati lugerent malāque perferret: & quod super omnia est luxuriosius, si intēperantia permixtionis uterētur: quomodo non erit incongruū amores & concupiscētiās ad uniuersos attinere, simul masculos & ad fœminas: Deinde fortissimus & primus eorū pater, seductas à semetipso, impregnatasq̃ mulieres, diruptas submersasq̃ sperneret, & eos q̃ ex eo sūt nati neq̃ liberare potest, factos cōscriptos, neq̃ sine lachrymis eorū perferre mortes. Bona sunt hæc, & his alia consequētia, id est, adulterio in cœlo uiso, & sic impudētē à dijs celebrato, ut iā alij zelare se profiterētur tali passione conscripti. Quid enim alij facturi non essent, dū neq̃ senior atq̃ rex ualuisse impetū suum à mulierum permixtione retinere: alij uero dum seruientes hominibus, & nunc quidē ædificantes causa mercedis, nunc uero pascentes: alij autem malignorum modo in fero carcere colligati: quem igitur sapientium talia non accendant, ut hæc componentes redarguat, & multam stultitiam his credētium reprehendat? Alij uero ad terrorem quēdam nel metum, necnon & rabiem, atq̃ seductionem, omnesq̃ pessimas passiones, & formam in dei natura fingere præsumpsere. Et horū quidē nobilioribus etiam ciuitate sacrificare suasere. Si quidem simulata necessitate consistunt, ut quosdā deorum putēt bonorum esse largitores, alios autem uocent aduersarios, quando eos ueluti malignissimos homines muneribus atq̃ donis placare contendunt, magnum quoddam malum se suscepturos ab eis existimantes, nisi mercedem eis studiose præbuerint. Quæ igitur causa sit tantæ huius iniquitatis atq̃ delicti circa deū? Ego quidem arbitror, eo quod neq̃ uerā dei naturam ab initio eorum legislatores agnouerint, neq̃ quantū præcipere potuere, perfectā sentētiā diffinientes reipub, tradidere: Sed uelut aliud quiddā prauissimū reliquerunt, dantes potestatem poëtis, siquidem ut quos uellēt deos introducerent: hæc omnia partiētes rhetoribus, ut de repub. scriberēt, & de peregrinis dijs decreta proferrent: Sed etiam pictores & gypsoplastæ in hoc apud Græcos multam habuere potestatem, ut unusquisq̃ formam quam uellet secundum modū suæ opinionis exponeret, alter quidem ex luto quod uellet fingens, alius uero pingens. Opifices itaq̃ qui maxime putantur esse præcipui, ebur & aurum habent, ad hoc suæ semper nouitatis argumentū. Proinde apud eos priores quidē dij florentes honoribus, senuerunt (sic enim proferendum est) alij uero noui cōducti,

Plato.

Socrates.

Anaxagoras.

Diagoras.

Pythagoras.

ducti, religione potiuntur: & templorū alia quidem desolata, alia uero nuper se-
 cundum eorum uoluntatem ædificantur: quapropter (ut arbitror) è diuerso nos-
 se magis indigent, qualis facta sit circa deum, & quomodo ei honor immobili re-
 ligione seruetur. Apollonius siquidem Molon, unus fuit stultorum atq; tumen-
 tium. Eos autem qui uere in Græco philosophati sunt, neque prædictorum ali-
 quid latuit, neq; frigida allegoriæ causas ignorauere. Quapropter illos quidem
 iuste spreuere, & circa ueram decentemque circa deum opinionem nobis fuere
 concordēs. Quod Plato respiciēs, neq; ullū quempiam poëtarum dicit in repub.
 esse suscipiendū: & Homerum honorabiliter admonet, sanū ei constituēs, & un-
 guēta superfundens, ne rectā opinionē de deo fabulis forte destrueret. Præcipue
 namq; Plato, nostrū legislatorē imitatus, licet nullā eruditionem huiusmodi suis
 ciuib; imperasset, id est, ut omnes perfectē discerent leges, ut ne fortuito aliquid
 extraneorū ciuib; misceretur, sed esset pura respub. & in legū custodia perdura-
 ret: horū nihil cogitans Apollonius Molon, nos uoluit accusare, quoniam non
 recepimus eos, qui alijs sunt opinionibus præoccupati: neq; de deo communica-
 ri patimur eis, qui alia uitæ consuetudine degere: cum neq; hoc proprium nostrū
 sit, sed commune cunctorum, non modo regum, sed etiam qui inter Græcos cau-
 tissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonijs namq; peregrinos etiam expellebant, cor-
 ruptionem extra leges ex utroq; metuentes. Illorum igitur citius scuitiam pote-
 rit quilibet arguere, qui nulli neq; conuersationis neq; cohabitationis suæ partici-
 piū exhibebant. Nos autem aliorum quidem res zelare non simit: participari ue-
 ro cupientes, quæ sunt nostra libenter suscipimus: quod utiq; reor indicium ma-
 gnanimitatis atq; clementiæ. Sed desino iam de Lacedæmonijs amplius dispu-
 tare. Atheniēses uero, qui communem esse suam gloriantur omnibus ciuitatem,
 quomodo de his rebus habuerint, Apollonius ignorauit. Hi namq; uel uerbo so-
 lummodo, præter illorū legem, de dijs loquentes, inuitabiliter punierunt. Cuius
 enim rei gratia Socrates est mortuus? non enim hostibus tradidit ciuitatē, neq;
 templa uastauit: sed quia noua iuramēta iurauit, & quoddam dæmonium signi-
 ficasse referebat, seorsum ludens, sicuti quidam dicunt, propter hoc ueneni pocu-
 lo morte multatus est. Insuper etiam corrumpere iuuenes eum accusator aiebat,
 & conuersationem patriæ legesq; cōtemnere. Et Socrates quidem ciuis Athenien-
 sis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius fuit. Et quia
 existimantibus Atheniensibus solem esse deum, ille eum insensatum & ignotum
 asseruit, paucorum sentētia morte damnatus est. Et aduersus Diagoram Meliū
 talentū decreuerunt, si quis occideret eum, quoniā eorum mysteria deridere fere-
 batur. Pythagoras autē nisi cito fugisset, cōprehensus occideretur, eo quod dubiū
 de dijs Atheniensium conscripsisse putabatur. Quod oportet mirari, si circa uiros si-
 de dignos talia gessisse noscātur, qui neq; mulieribus pepercere. Nūc enim sacer-
 dotem quendā, quoniam eum quidā accusauit peregrinos colere deos, decretum
 aduersus eos, qui peregrinum introducerent deū, supplicium mortis inferebatur.
 Igitur qui tali lege utebātur, palām est, eo quod aliorū non crederēt esse deos. Nō
 em si crederent, aliquibus inuiderēt, quasi quiddā maius habētibus. Scythæ uero
 cædibus

cedibus congaudentes humanis, & paululum differentes à bestijs, arbitrantur tamen sua mysteria oportere esse custodienda: & Anacharsim sapientia mirabilem apud Græcos, aduenientem interemerunt, quoniam uidebatur Græcorum deorum ad eos uenisse plenissimus. Multos autem apud Persas quilibet inueniet, etiam pro eadem causa tormētis affectos. Sed palàm est, quoniā Apollonius Persarum legibus cōgaudebat, illosq; mirabatur: quippe cum Græci eorum fortitudinem atq; concordiam unanimitatis, quam habuere de dñs, mirati sunt, hāc scilicet fortitudinem, quam in templis eorum concrematis habuerunt. Is etiam studiorum omnium imitator exitit Persicorum, uxoribus alienis contumelias faciens, filiosq; cōcidens. Apud nos autem mors decreta est, si quis uel irrationabilia animalia hoc modo noceat: & ab his legibus non abducere neque timor potuit præpotentium potestatum, neq; zelus eorum qui apud alios honorātur. Sed neque fortitudinem ideo exercemus, ut bella avaritiæ causa suscipiamus, sed ut legū iura seruemus, & dum alia detrimenta litis sustineamus. Si quos de legibus mouere tentauerint, tunc etiam ultra uirtutem rebellare contendimus, & usq; ad calamitates nouissimas perduramus. Cur itaq; nos zelemus leges, cum eas neque à legislatoribus suis seruatas esse uideamus? Vel quomodo Lacedæmonij nō erāt de impermixta sui cōuersatione reprehēdēdi, & de defectu pariter nuptiarū? Illic uero & Thebæi, coitum impudentem & extra naturam olim in masculos agebant, & optime atq; utiliter facere se putabant. Ergo cum ipsi omnino rebus efficerent, etiam suis legibus miscuere: quod tātum aliquando ualuit apud Græcos, ut etiam dñs suis masculorum concubitum applicarent. Itaq; denique germanorum nuptias retulere, huiusmodi satisfactionem rerum incongruarū, & extra naturam pro libidine componentes. Desino nunc de supplicijs dicere, & quantas ab initio præbuerint plurimi legislatores absolutiones malignis hominibus, in adulterio quidem pecuniarum, in corruptione autem etiam nuptias sancientes. Quantas autem occasiones contineant de abnegatione pietatis, examinare longissimum est. Iam enim apud plurimos olim meditatio facta est transgrediendi leges, quod non agitur apud nos, quando propter eas & diuitijs & ciuitatibus & bonis alijs priuati sumus. Lex autem apud nos seruatur usq; ad mortem. Nullus uero Iudæorum, neq; si procul abeat extra prouinciam, regem quāuis acerbū sic metuit, ut ultra ullum legis uideatur timere præceptum. Igitur si propter uirtutem legum taliter apud eos sumus, concedant quoniam potentissimas leges habemus. Si uero circa prauas nos legis iudicant perdurare, quid ipsis iustis me non patiantur, meliores non custodientes opere sanctiones? Quia igitur longinquitas temporis uerissima creditur omnium esse probatio, hanc ego testem faciam uirtutem legislatoris nostri, opinionionis quam ille de deo contradidit. Nam cum sit infinitum tempus, si quis eum comparet aliorum legislatorum ætatibus, hunc ultra omnes inueniet. A nobis itaque declaratæ sunt leges, & cunctis alijs semper hominibus zelum sui potius præbuerunt. Primi quippe Græcorum, ad faciem quidem iura patriæ conseruabant: ipsis autem philosophiæ, tractatu illa secuti sunt, de deo similia sapientes, humilitatēque uitæ communionem inter alteru

alterutros edocentes. Sed etiam populis olim multus fuit zelus nostræ maxima pietate culturæ nomen est. Itaque pietas Græcorum, nec ullus quisquam barbarus, nec ulla gens, ubi septimanæ in qua uacamus consuetudo minime discurrit, atque ieiunia & candelabrorum incendia: sed etiam ciborum apud nos solennia, plurimi apud multos iugiter obseruare conantur. Insuper imitari etiam concordiam, quam nos inter alterutros obtinemus, & rerum participare suarum, & operum dilectionem in artibus, & perdurationem necessitatum habere pro legibus. Illud enim mirabilius est, quia præter impulsorem huius obseruationis, ipsa per se lex homines ita ualuit obligare: & quemadmodum deus in uniuerso mundo consistit, ita lex per cunctos ambulauit. Vnusquisque enim, si suam regionem domumque conspiciat, his quæ discuntur Homerus recessauit. Oportet igitur cunctorum hominum malitiam reprehendere. Aut enim uolunt nos isti aliena & praua iura, ante propria & meliora zelari: aut certe si hoc uolunt, quiescant nobis per inuidiam accusationes ingerere. Non enim pro cuiuslibet maliuolentia defendimus hanc causam, sed nostrum honoramus legislatorē, atque credimus quæ ab illo propheta de deo sunt. Denique nisi intelligeremus ipsi uirtutē legum, nunquam magna sapere super his tantus populus zelaretur. Sed de legibus quidē & de rep. nostra, certissimam feci rationē in his, quæ de antiquitate conscripsi: Nunc autem eorum meminimus quantum necessarium fuit, neque aliorum uituperare iura, neque nostra laudare proponens: sed hoc agens, ut de nobis iniuste conscribentes, & contra ipsam ueritatem impudentissime contendentes, arguerē. Arbitror itaque per hanc conscriptionē abundanter me quæ promisi, complexisse. Denique in principio demonstrati genus accusatorum esse certissimum, atque nouum, & multos ueterum in conscriptionibus suis memoriam habentium nostri, ex illis testes exhibui. Dixere itaque Aegyptios fuisse progenitores nostros: & ostensum est, quia in Aegyptum uenerint aliunde. Deinde sunt mentiti, quoniam exinde propter eadem corporis sint expulsi: & apparuit, quantum uoluntate & magnitudine fortitudinis ad propria sint reuersi. Alij uero, tanquam nequissimo uiro, legislatori nostro derogare contendunt: cuius uirtuti dudum quidem multi post illum, tempus uero longissimum perhibet testimonium. De legibus autem loqui ampliori sermone, non fuit opus. Ipsæ namque per semetipsas apparere piæ, & uerissimam habentes intentionem: & non ad humanum odium, sed ad rerum communionem potius inuitantes, iniquitatum inimicæ, cultricesque iustitiæ, & multas expensas procul abijcientes, sufficientiam & amorē laboris etudiantes, bellum causa auaritiæ nescientes, sortes autem pro se esse populos præparantes, ad supplicia retribuenda semper inuitabiles, uerbis nequaquam circumueniri possibiles, præparationes semper operibus exequentes. Hæc enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego confidens dico, quia multarum atque meliorum rerum, nos potius quam alij præceptores sumus. Quid enim intranscensibili pietate melius est: quid iustius, quam legibus obedire: quid utilius, quam in alterutros unanimes esse, & neque in calamitatibus ab inuicem recedere, neque tempore felicitatum per iniurias discrepare: sed in bello quidē mortem contemnere, in pace uero, artibus aut agriculturæ uacare: & semper, & ubicumque credere deum respicere,

& solum omnia gubernare: Hæc igitur, siquidem apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiorem debemus nos gratiam illis, tanquam eorum facti discipuli. Si uero nequaquam primitus extitere, his præcipue nos utêtes cognoscimur. & primam eorum inuentiohem nostram fuisse dedaramus. Appiones igitur, & Molones, & quicunque mendacij derogatione congaudent, conuicti procul abscedant. Tibi autem Epaphrodite, ueritatem maxime diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitantibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

DES · ERASMVVS ROTE

RODAMVS, INTEGERRIMO, DOCTISSIMOQVE

patri, Heliæ Marcæo Machabatano, honoratissimi Machabæorum collegij moderatori, S. D.

Nius dieculæ opellam tibi nō grauate dicaui pater integerrime, recognito, & quoad licuit, emēdato Iosephi libello de septem fratrum Machabæorū, fortissimeq; matris martyrio. Atq; utinam cumulatus tuo uoto satisfacere potuissem. Nunc quoniam Græcus codex ad manum non erat, è Latinis Græca coniectans, mutauim nonnulla, sed non admodū multa. Nō falsò de se prædicat Iosephus, sese in Græcanici sermonis facultate usque ad eloquētiæ miraculum processisse, quod sanè uel

ex hoc libello perspicuū erat, in quo uit ille singularem quandā orationis tū uim, tum copiā dedarauit, ut pulcherrimum facinus dictionis ornamenti æquasse uideatur. Proinde diuus Hieronymus, hoc opusculū peculiari elogio ualde elegās. Suidas *ἡγετορ πᾶν* uocat. Ex utroq; titulū corruptum restituiimus *πρὸς αὐτοκράτορα λογισμὸς*, id est, de imperatrice ratione, quod hæc sit huius narrationis summa, rationē nihil in homine nō præstare, si dominetur cupiditatibus. Extat argumentum hoc in libris Machabæorum, quos Hebræi licet non recipiant in canonem, inter sacros tamen habēt. Equidem isti collegio multis alijs quoque nominibus celebri, tamē hoc præcipue gratulor, quod illi tam insigni thesauro locuple tari contigit. Quin magis uniuersæ Colonia Agrippinæ magnopere censeo gratulandum, urbi tot modis felici, uerum haud alio titulo feliciori, q̃ quod unā tā multa, tamq; eximia pietatis pignora gremio suo complectitur: felicior etiam futura, si quorum seruat reliquias, eorum uirtutes exprimat: & quorū possidet corpora, ab horum moribus non sit aliena: nimirum si trium regum pietatem, sinceritate religionis imitetur: si undecim milium uirginum martyrio dignam puritatem, uitæ sobrietate æmuletur: si fortissimos adulescentes Machabæos, & inuicti pectoris uiraginem, animi infracti cōstantia referat. Atq; hanc sanè meliorem felicitatis suæ portionem ipsa sibi uel largiri potest, uel conduplicare. Tu perge, quod facis, in martyrum illustranda gloria, simul & uirtutis exemplar efficere cōmēdatius, & urbis uestræ famā illustriorem, augustioremq; reddere. Bene uale, Flaurij